

ናዋት ነፃነት

ናዋት ነፃነት ማክሰኞ ጥር 22 ቀን 2004 ዓ.ም.

ዋ.26:00

2ኛ ዓመት ቀጽ.2 ቁ.27

የኢትዮጵያ ሕዝብ የሱዳን ሥልጣን ባለቤት እንዲሆን እንታገል!

የኢህአዴግ ባለሥልጣናት በሥልጣናቸው ለሚመጣ 6 እንኳን ለሰው ልጅ ለፈጣሪም አይመቹም

አቶ ደምሴ መንግስቱ

መናገር በሚገባችሁ ጊዜ ዝም አለችሁ ዝም ማለት ሲገባችሁ ትናገራለችሁ

የገዢው ፓርቲ የሚያደርገው ሁሉ ትክክልም ይሁን አይሁን ከአውነተኛ ፍርድ አኳያ ሳይሆን ከአሉታዊ ጥቅም አኳያ ስለሚያዩት ሕዝብ ሲበደል ፍርድ ሲጓደል አይተው አንዳለዩ ይሆናሉ። ሥርዓቱ ሲወድቅ ግን አብረው አንደሚወድቁ ከአነርሱ በፊት በአነርሱ መንገድ ይሄዱ ከነበሩት ከወደቁት መማር አይችሉም።

13

የከተማ ቦታ ሊዝ አዋጅ ለሕዝብ ውሳኔ እንዲቀርብ መድረክ ጠየቀ

በዙላየሁ ወንድሙ በቅርቡ የወጣው የከተማ ቦታ የሊዝ አዋጅ ሕዝብ ተወያይቶ እንዲወሰንበት ለህዝብ ውሳኔ መቅረብ ይገባል ሲል የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ አንድነት መድረክ/ጠየቀ። መድረክ ይህንን የጠየቀው ጥር 17 ቀን 2004 ዓ.ም በጽ/ቤቱ በሰጠው ጋዜጣዊ መግለጫ ነው። በመግለጫው ላይ እንደተገለጸው “አዋጁ የፓርላማውን የአሰራር ደንብ ሳይጠብቅ የወጣ ከመሆኑም በላይ የዜጎችን መብትና ጥቅም የገፈፈ ነው” ተብሎአል። በመግለጫው ላይ ለተነሱት ጥያቄዎች የመድረክ ሥራ አስፈጻሚዎች በጋራ መልስ ሰጥተዋል። ዶ/ር መረራ ጉዳና እንደተናገሩት “አዋጁ ዜጎች የኢህአዴግን እጅ እንዲያዩ የሚያደርግ ነው። በፊውዳሉ ሥርዓት ዘመን ባለርስቱ ጭሰኛውን “ጣሪያህን ነቅሎ ሂድ” ይል ነበር። ዛሬም ኢህአዴግ የወጣው ወደ 11 ዞራል

ቶማስ ቦኒ ያዩ የህብረቱ ሊቀመንበር ሆነው ተመረጡ፤ አዲሱ “የቻይና ስጦታ” ህንፃም ተመረቀ

ሰበራት ወ/ማካኤል የአፍሪካ ህብረት 18ኛው መደበኛ ጉባዔ ከጥር 14-21 ቀን 2004 ዓ.ም የተከናወነ ቢሆንም የሀገሪቹ መሪዎች ሰፊ ውይይትና ምክክር ያደረጉት ግን በዋናነት ጥር 20-21 ቀን 2004 ዓ.ም በአዲሱ የአፍሪካ ህብረት ህንፃ ትልቁ የመሰብሰቢያ አዳራሽ ውስጥ ነበር። ከጥር 14-19 ቀን 2004 ዓ.ም የህብረቱ አምባሳደሮችና ሚኒስትሮች አህጉራቱን ይመለከታል ያሉትን አጀንዳ ይዘው በመቅረብ በቀድሞው የህብረቱ ህንፃ አዳራሽ ምክክር ካደረጉ በኋላ ለመሪዎቹ አቅርበዋል። 18ኛው የህብረቱን ጉባዔ ለየት ከሚያደርጉት መካከልም ሙሉ በሙሉ በቻይና መንግስትና ህዝብ ድጋፍ በ200 ሚሊዮን የአሜሪካን ዶላር ለአፍሪካ “የቻይና ስጦታ” የተሰጠው አዲሱ ህንፃ 99.9 ሜትር ከፍታ ያለው ሲሆን የመሰብሰቢያ አዳራሹ 2,500 ሰው የሚይዘውን ጨምሮ የተለያዩ መለስተኛ አዳራሾችና የጋዜጣዊ መግለጫ ጉባኤ አዳራሾችና ለተለያዩ አገልግሎት የሚውሉ ሌሎች አዳራሾችን ይዟል። የአፍሪካ ህብረት 1,300 ቋሚ ሰራተኞች እንዳሉት፤ ከዚህ በፊት የሰራተኛ ቢሮ እና የመሰብሰቢያ አዳራሽ እጥረት እንዳለ የተገለጸ ሲሆን ከዚህ ጉባዔ በኋላ ግን 700 ሰራተኞች ወደ አዲሱ ህንፃ ቢሮ ሲገቡ ቀሪዎቹ 600 ሠራተኞች ግን በቀድሞው የሕብረቱ ቢሮ ሥራዎቻቸውን እንደሚያከናውኑ ተጠቁሟል። አዲሱ ህንፃ የረፈበት ቦታ 50 ሺህ ስኩዌር ሜትር ሲሆን ይህም ከኢትዮጵያ መንግስት በነፃ የተበረከተ ቦታ እንደሆነ እና 1,200 ቻይናዊያንና ኢትዮጵያዊያን በህንፃው ስራ ላይ መሳተፋቸው ተጠቁሟል። ከዋናው የህብረቱ ጉባዔ በፊት የህብረቱ በይጋ መንግስታት የልማት ትብብር (NEPAD)

በውስጥ ገፅ

- አምባገነንነትና ዝግመቱ፣ የኢትዮጵያ እና የቦርማ ንፅፅር 2-3
- ጊዜ ጌታ ጊዜ ከፋይ 9
- የመብት ጥሰት እየተፈፀመ መሆኑን ሰመጉ አስታወቀ 13

ወደ 11 ዞራል

አምባገነንነትና ዝግመቱ፣ የኢትዮጵያ እና

የበርማ ንፅፅር

ፕሮፌሰር መሳይ ከበደ

ከበርማ ተምሳሌታዊ የተቃዋሚ መሪ ሳን ሱቺ ከአስር መለቀቅ ጀምሮ፣ የሀገርቷ የፖለቲካ አቅጣጫ በፖለቲካ ተዛቢዎችና ተንታኞች ዘንድ ከፍተኛ የመወያያ አጀንዳ ሆኗል። የሀገሪቱ ወታደራዊ መሪዎች ወደ ዲሞክራሲያዊነት የመሸጋገር አዝማሚያ ከሳይ ወዲህ ሂሳብ ክለገትን በርማን (ማይናማር) በመጎብኘት ከመሪዎቿ ጋር ተወያይተዋል።

ሀገሪቱ ለአስርት ዓመታት በወታደራዊ አምባገነን ስር ከመሆኗም በላይ ወታደራዊ መሪዎቿ የገቡትን ዲሞክራሲያዊ ሽግግር ቃል ስያዘዙት ነበር። ሆኖም አሁን ከፍተኛ ፖለቲካዊ ለውጥ ወደ የዲሞክራሲያዊ መንግሥትነት ሽግግር የሚወስደውን መንገድ ይዘዋል። በሌላ በኩል በ1997 ዓ.ም ብልጭ ብሎ የጠፋው የነፃና ፍትሃዊ ምርጫ አጋጣሚ ቢፈጠርም፣ በተፈጠረው የኋለኛ ጉዞ ኢትዮጵያ ወደ ጨቋኝ እና አምባገነናዊ መንግሥት ስርዓት እየገባች ነው። በ2002ቱ ምርጫ ስርዓት 99.6% የፓርላማ መቀመጫ ማሸነፍን ማወጫ ጥሩ ማስረጃ ነው። የትንተናዬ አላማ ሁለቱን ሀገራት በማወዳደር ለምን ፅንፍ (ተቆራኒ) አቅጣጫ እንደያዙ እንዲሁም የኢትዮጵያን የኋለኛ ጉዞ ምልክቶች ተቃዋሚዎች ያሏቸውን የፖለቲካ አማራጮች እንዲሁም የገዥው ፓርቲን ለመዳሰስ ነው።

ብዙዎቹ ተመሳሳይነቶች
ፖሞንና ብርቱካንን ማነፃፀር እንዳይመስልብኝ እንጂ ሁለቱ ሀገራት ማነፃፀር የሚቻል መሆኑ በማሳየት መጀመር አለብኝ። በርግጥ ዋነኛው መከራከሪያ ሆኖ የሚቀርብብኝ የኢትዮጵያ ስርዓት የህዝባዊ መንግሥትነት መግለጫዎች ያሉት ሆኖ የበርማው ደግሞ ወታደራዊ አገዛዝ ከመሆኑም በላይ በጊዜው ተቀባይነት የነበረውን ህዝባዊ መንግሥት በ1959 እ.ኤ.አ በመፈንቅለ መንግሥት አስወግዶ የመጣ መሆኑ ነው። ልዩነቱን ብቀበልም ግልፅ (open) ወታደራዊ አገዛዞች ወታደራዊ ልሂቃንን በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ሲገለገሉባቸው ሌሎቹ ደግሞ ወታደራዊ ገዥዎችን ወደ ህዝባዊ ፖለቲካኝነት ይቀይራሉ። በዚህ መካከል ወታደራዊ ልሂቃን ከህዝባዊ ልሂቃን ጋር

ኢትዮጵያውያን ዘንድ ተቀባይነት ማጣቱ ቀጣይነቱን በወታደራዊና የፖሊስ ሀይላት ላይ ብቻ የተንጠለጠለ አድርጎታል።

በተጨማሪም ምንም እንኳ በርማና ኢትዮጵያ የተለያዩ አህጉራት ውስጥ የሚመደቡ ቢሆኑም ብዙ አስደንጋጭ ተመሳሳይነቶች አሏቸው። በጥቂቱ ለመጀመር ልክ እንደ በርማ ሁሉ ኢትዮጵያም በህዝባዊ መንግሥት ላይ የተደረገውን መፈንቅለ መንግሥት ተከትሎ ለጨቋኝ ወታደራዊ አገዛዝ ከመዳረጓም በላይ ወታደራዊ አገዛዙ በሁለቱም ሀገራት ሶሻሊስታዊ ፖሊሲን ነበር የተዘረጋው ደርግ ሀገራዊ ብሔረተኝነቱን የሰፈረው አጀንዳ መነገጃ እንደዳረገው ሁሉ የበርማው ወታደራዊ መንግሥትም በ1974 እ.ኤ.አ የበርማ ሶሻሊስታዊ ሪፐብሊክ ህብረት አውጀ ነበር።

በዚህ የተነሳም በሁለቱም ሀገራት የታወጀውን የማምረቻ ስልተ ምርት ውርስ ተከትሎ የኢኮኖሚው ብልሹ አስተዳደር ወደ ሙስናና ተጠያቂነት ማጣት ተሸጋግሮ ነበር። በተጨማሪም ሀገራቱ ሶሻሊዝምን በመተው ቀኝ ኋላ ዙር ሲሉ የመንግሥት የልማት ተቋማትን ወደ ግል ይዞታ የማዛዱ ሂደት ሁሉን ነገር በገዥው ፓርቲ ሰዎች (የቀድሞ ዳይፓቸው እጅ) እንዲከማች መንገድ ሰጠ። ኢትዮጵያ ውስጥ የመንግሥት ንብረትን ወደ ግል የማዛዱ ሂደት (privatization) የንብረቱን ባለቤትነት በሙስና አካሄድ ወደ አንዱ የህወሓት ቅርንጫፍ ቡድን ማሸጋገር እንደሆነ ሁሉ በበርማም ወደ ጀኔራሎች ወይም የቀድሞ ዳይፓቸው ንብረትነት መቀየር ነበር።

ገንዘብ የሚገኝባቸውን ዘርፎች አጠቃሎ በመያዝ (ሞኖፖሊይዝ በማድረግ) እና ጤናማ ፉክክርን በመከልከላቸው የተነሳ የሁለቱም ሀገራት ኢኮኖሚ ተጨባጭ ውጤት ያሳያሉባቸዋል።

ለላውና ግልፅ ተመሳሳይነት ሁለቱም ሀገራት በነሳ ፀብ እና (የሽማቄዎች ጥቃት የተነሳ መንግሥታቸውና አሁንም ቢሆን በዚሁ ችግር እየማቀቁ መገኘታቸው ነው። እንደ በርማ ሁሉ ኢትዮጵያም የብዙ ብሔሮች ሀገር እና የልዕላ ብሔሩን ቡድን ለማጥፋት በከፍተኛ ጥላቻ የተነሳሱ ነፍጥ አንጋጎች ታሪክ የምታስብብ

በሁለቱም ሀገራት የሚገኙት ማዕከላዊ መንግስታት ብሄራዊ አንድነትን የመከላከል ሀላፊነት የሚወጡት ጠንካራ ወታደራዊ ሀይል በመገንባት ነው።

የብሔር ግጭት እና ውጤቱን ካየን ሁለቱ ሀገራት ሰፊ ልዩነቶች አሏቸው። ከበርማ እውነታ በተቃራኒ በኢትዮጵያ የነበረው የአማራ የበላይነት የብዙሃን ቁጥር አይሆንም፤ የአሮሞ ብሔር ከአማራ እኩል እንደሆነ ይወሳል። ፊደላዊ ታዲያ የዛሬውን የትግራይዎች የበላይነት ኢትዮጵያን በግድ ወዳልተለየ የአናሳዎች ቡድን የበላይነት እንደሚወሰድ መግለፅ ሳይሰፈጠር ሲቻል የኢትዮጵያዎቹ ግን ወታደራዊ ሀይሉን በማሸነፍ ገርሰውታል። የዚህ ሁሉ ግልፅ ውጤት የኢትዮጵያ ወታደራዊ ሐይል ማጣት እና በሽማቄ ልሂቃን መተካት እንዲሁም የኤርትራ ነፃ ሀገር መሆን ነው። ነገር ግን ከላይ እንደተገለፀው፣ እነዚህን የመሳሰሉ ልዩነቶች የህወሓት አገዛዝ የአንደኛው ወታደራዊ ሀይል በሌላ ወታደራዊ ሀይል መተካት መሆኑን አያስተባብሩም።

በባህሪ ደረጃ በሁለቱም ሀገራት ያሉት ስርዓቶች ለምርጫ ሽንፈት የሚያሳዩት ባህሪ እጅግ ተመሳሳይ ነው። ሁለቱም የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን በትንሹም ቢሆን በማስፋታቸው ጉራ ቢነዙም መልሰው ለመከርቸም እጅግ ትንሽ ፈተና/ፉክክር ትብቃቸዋለች። በ1990 እ.ኤ.አ የበርማ ወታደራዊ አገዛዝ ለረጅም ጊዜ ቃል ሲገባለት የነበረውን ነፃ ምርጫ እንደሚያከናውን አስታውቀው፣ በውጤቱም በሳን ሱቺ የሚመራው National league for democracy ከፍተኛ ውጤት (land slide) በማስመዘገብ አሸነፈ። የወታደራዊው መንግሥት አለቆች መልስ አይነተኛ ስሜት ስለሆነ በበርማ ስልጣን ለአሸናፊው ፓርቲ ለመስጠት ካለመቆዳቸውም በላይ ሳን ሱቺ እና ሌሎች አመራሮችን በቁም (በቤት ውስጥ) አስረኝነት ማቆየት ነበርና።

የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን የማስፋት ሂደት እንደገና በመጀመር በበርማ በ2003 እ.ኤ.አ ወታደራዊ አገዛዙ ሰባት ደረጃዎች ያሉት ወደ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት እና ነፃ ምርጫ የሚወስድ አቅጣጫ ጠቋሚ ዕቅድ ይፋ አድረጎ ነበር። በ2010 ቃል የተገባው ምርጫ ቢደረግም ነፃና ፍትሃዊ አልነበረም። ማጭበርበርና መሰረነት በሰፊው የተስተዋለብት ከመሆኑም ብሶ የሳንሱቺ National League for Democracy ፓርቲ እንዳይሳተፍ ከመታገዱም በላይ ሳን ሱቺ ራሱ እና ሌሎች መሪዎች ለቤት አስረኝነት ተዳረጉ። ከዚህ በኋላ ወታደራዊው ገዥ ቡድን የተወከለበት Union Solidarity and Development Party በ80% ድምፅ ሙሉ በሙሉ ማሸነፍን አወጀ።

በኢትዮጵያም ተመሳሳይ አፅዎ ታሪክ እናስታውሳለን። በመጠኑም ቢሆን ነፃና ፍትሃዊ በነበረው የ2005ቱ ምርጫ ተቃዋሚዎች ትልቅ አሸናፊነት ተቀዳጅተው ነበር። የሕወሓት ግብረ መልስ ውጤቱን መሰረዝና ዋና ዋና የተቃዋሚ ቡድን አመራሮችን ማሰር፣ እና ተቃውሞዎችን በሀይል መጠጥን ነበር። ይህም ከፍተኛ አፈና በማስከተል እና የ2010ን ምርጫ ከነፃነት እና ፍትሃዊነት በማፋታት ዳግም ተረጋገጠ። ስንት የተባለለት ምርጫ የተካሄደው በማስፈራሪያ፣ አፈና እና ገዥ ህጎች ታጅቦ ነበር። ተቃዋሚዎችና የውጭ ታዛቢዎች ስለ መጭበርበር እና በአጭዎች ላይ ስለደረሰው ማስፈራሪያና ዛቻ/ንዝነዛ ቢናገሩም ገዥው ፓርቲ ያለ ምንም ማፈር ምርጫውን በ99.6% ማሸነፍን አወጀ።

ሊተኮርበት የሚገባው ሌላው ጉዳይ፣ በሁለት አገሮች አየጨመረ የመጣው አፋኝ ፖሊሲ በሀገሪቱ የታቃውም ሀይሎች ላይ ያለው ተፅዕኖ ተመሳሳይ መሆኑ ነው። በሁለቱም ሀገራት የሚገኙ የተቃውሞ ቡድኖች ገዢ ልሂቃኑን ወይ ለድርድር ለማቅረብ አሊያም ጨቋኝ ፖሊሲያቸውን እንዲያላሉ ማስገደድ አልቻሉም። በዚህ የተነሳ ገሚሶቹ ተቃዋሚዎች ወደ ትጥቅ ትግል አየተሳቡ ሲሆን ገሚሶቹ ደግሞ የህዝባዊ ተቃውሞ መነሳትን መጠባበቅን መርጠዋል

የጠበቀ ቅንጅት የሚፈጥሩበት አግባብም አለ። የኔ ከርከር ባለኛው አግባብ ለኢትዮጵያም ይሰራል የሚል ነው። በመሆኑም ያለ ጥርጥር፣ የህወሓትን ታሪክ እንደ ሽማቄ ድርጅት ያየን እንደሆነን የመለስ መንግስት ለወታደራዊ ሰዎች ከሚያደርገው አክብሮት የሞላበት አያያዝ ጋር ተዳምሮ በህዝባዊ (civilian) መንግሥትና የመጨቆኛ መሣሪያው መካከል ህጋዊ ትብብር ፈጥሯል። ስርዓቱ በአብዛኛው

ናት። በበርማ የብሄር ብድኞች የበርማውያንን (Burmans) የበላይነት ይቃወማሉ፤ 60% የሚሆኑቱ በርማውያን ሲሆኑ በርማውነት (Burmanization) በተባለ ፖሊሲ አናሳዎቹ ቡድኖች በኢኮኖሚና ባህላዊ ጉዳዮች ወደ ዳር ተገፍተዋል። በኢትዮጵያ ያለው የብሄር ቡድኖች ቅራኔ የአማራ የበላይነትና አማራዊነት (Amharization) የሚለው ፖሊሲ እንደሆነ እናውቃለን። በአማራ ብሔረተኞቹ አይን

በሁለት አገሮች እየጨመረ የመጣው አፋኝ ፖሊሲ በሀገሪቱ የታቃውም ሀይሎች ላይ ያለው ተፅዕኖ ተመሳሳይ መሆኑ ነው። በሁለቱም ሀገራት የሚገኙ የተቃውሞ ቡድኖች ገዢ ልሂቃኑን ወይ ለድርድር ለማቅረብ አሊያም ጨቋኝ ፖሊሲያቸውን እንዲያላሉ ማስገደድ አልቻሉም። በዚህ የተነሳ ገሚሶቹ ተቃዋሚዎች ወደ ትጥቅ ትግል እየተሳቡ ሲሆን ገሚሶቹ ደግሞ የህዝባዊ ተቃውሞ መነሳትን መጠባበቅን መርጠዋል። አቅመ ቢስት National League for Democracyን ለሁለት ለመክፈል ችሏል። ገሚሶቹ አባላት ከምርጫ ራሳቸውን ለላማሳለልና ከገዢው ፓርቲ ጋርም ለመስራት ወስነዋልና። የኢትዮጵያ ተቃዋሚ ቡድኖች ሁኔታ ከዚህ ላይ የሚል ቢሆንም ቅሉ በአገዛዙ ላይ የለውጥ ጫና ማሳደር ባለመቻላቸው የተነሳ መከፋፈል እና የስትራቴጂ ዳግም አሰሳ ማድረግ ግድ ብሏቸዋል።

ዋና ዋና ልዩነቶች

ልዩነቶችን በተመለከተ ትልቁ አንድ ከምዕራብ ጋር ባላቸው ግንኙነት ነው። ከ1996 ጀምሮ በርማ የአለም ባንክ እና የአለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ጨምሮ በምዕራባውያን ማዕቀብ ስር ናት። ከፍተኛ የሰብዓዊ መብት ጥሰት ቢኖርም በምዕራቅ አፍሪካ ብቸኛ የተረጋጋ መንግሥት ያላትና እና የፀረ ሽብርተኝነት ጦርነት አጋር በመሆንም ምዕራባውያን ኢትዮጵያን በኢኮኖሚ ለመቅጣት አልፈዋልም። ሆኖም ልዩነቱ የላይ የሚያደርገው በበርማ ላይ የተጣለው አለም አቀፍ ማዕቀብ ከተግባራዊነት የራቀ በመሆኑ ነው። ላለመጣባሉና ከሚነሱት ምክንያቶች አንዱ ደግሞ የሁለቱ ጎረቤት ሀገራት— ህንድ እና ቻይና እንዲሁም የደቡብ ምዕራቅ ኤገሪያ ሀገራት ህብረት የኢኮኖሚ ማዕቀብን እና ከቀጠናው ፖለቲካ የማግለልን ሀላፊነት ለመተግበር ፍቃደኛ ያለመሆናቸው ነው።

የሁለቱን የአገዛዝ ልዩነት የሚያሰፋው የበርማው ወታደራዊ አገዛዝ ኢ-ዲሞክራሲያዊ መሆኑን ማመኑና እንደ መፍትሄም በ2003 ደረጃ በደረጃ ወደ ዲሞክራሲያዊ መንግሥትነት ለማደግ የነደፈው ዕቅድ (road map) ነው፤ ምንም እንኳ ብዙ ታዛቢዎች ቀርፋፋና ተጨባጭነት የሌለው ነው ሲሉ ቢተቸትም ቅሉ። በተቃራኒው የኢህአዴግ/ህወሓት አገዛዝ መሰረታዊ የዲሞክራሲያዊነት ባህሪያት ባይኖሩትም ላለማመን ፍፁም የቆረጠ ከመሆኑም በላይ ህወሓት ወደ መንግሥት ስልጣን ከመጣ ጀምሮ ምንም የሽግግር ዝግጅቶች ባለ ማድረጉ ዲሞክራሲ የሚያብብበትን ዕድል አልተፈጠረም።

የዚህ ዓይነት አስተሳሰብ ወደ አልተለመደና ለመረዳትም ሆነ ለማስረዳት አስቸጋሪ የሆነ አስተሳሰብ ወደ መያዝ ያመራል። በዚህ አስተሳሰብ መሠረት አገዛዙ በተቃዋሚዎች ላይ የሚወስደውን ርምጃ የሚተረጎሙ ተቃዋሚዎቹ ጸረ ዲሞክራሲ ናቸው በሚል ሳይሆን ዲሞክራሲያዊ የሆነውን ሥርዓት ኢ-ዲሞክራሲያዊ ከሆኑ ኃይሎች መከላከል በሚል ነው።

ለኢትዮጵያው አገዛዝ የማያቋርጥ የማጭበርበር እና የሽግግር ሂደት አደናቃፊነት ከላይ ያየው ሁኔታ እንደ ምክንያት የሚነሳ ነው። ከዚህ የተነሳ ፖለቲካው ቅርቃር /dead lock/ ውስጥ በመጣቱ ብዙ ኢትዮጵያውያን በአገዛዙ ዝግመታዊ ለውጥ ላይ ተስፋ በመቆረጣቸው አንድም በግዴላሽነት (passivity) መመታት አሊያም የአመፅ ምንጮችን መጠባበቅ ሆነ። እንዲህ ያለው ወደፊት የማያስኬድ ዝግ ሁኔታ የሰላማዊ ትግል አራማጅ ተቃዋሚዎችን

ዳሰሳ

እንደሚያጥላላ ሁሉ ለኢትዮጵያም ሆነ ለሌሎች ለጨበጡ ኃይሎች ከተሰፋ በስተቀር የሚያስገኝላቸው የተጨበጠ ነገር

የበርማ የለውጥ ተነሳሽነት ምክንያቶች

በርማ ወደ ሽግግር ሂደት የገባችበትን ሁኔታ ለመረዳት ወታደራዊ ቡድኑ ዝግመታዊ የዴሞክራሲያዊነት አካሄድ የመረጠበትን ምክንያት ማወቅ ያሻል። የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን የማስፋቱ ውሳኔ ከተቃዋሚዎች ጫና ያለመመንጨቱን አመለካከቻለሁ። ታዲያ ለረዥም ዘመናት ራሱን ያደለደለና አገዛዙን ለመከላከል የቻለን አምባገነን መንግሥት የፖለቲካ ምህዳሩን ለመክፈት ምን አስገደደው? ይልቅ እዚህ ላይ የፖለቲካ ተንታኞች በፖለቲካዊ ለውጥ አቅጣጫ ላይ ያላቸው አመለካከት እንደሚለያይ መጠቀም ያሻል።

ብዙዎች ታዛቢዎች የታቀደው ዴሞክራሲያዊነት የማታለፍ ዘዴና በህዝባዊ መንግሥት ስም ወታደራዊ አገዛዙን ለማስቀጠል የታለሙ ነው ይላሉ። ሌሎች ደግሞ ሂደቱ ቀርፋፋና ወጥ ባይሆንም ቅሉ ለዴሞክራሲያዊነት የሚያሳሳቱ አስገዳጅ ምክንያቶች ስለመኖራቸው ይከራከራሉ። አንደኛው አስገዳጅ ነጥብ በርማ የምትገኝበት ቦታ ነው፤ የሚቆም የማይመስል ኢኮኖሚያዊ እድገት ያለበት ቀጠና! በርማ የዚህ ሽምግጫ ዕድገት ተቋዳሽ ያለመሆኗን መገንዘብ ለወታደራዊው ቡድን የለውጥ ፍላጎት በቂ መሳሻሻ ነው።

ካስተሞላቸው ጉዳዮች አንዱ አምባገነናዊ ስርዓት ነፃና ፍትሃዊ ተወዳዳሪነትን በመግደል የመንግሥት ንብረትን ለግላቸው የሚያውሉ እና በሙስና የተቀየዱ ቡድኖችን በማበራከት የኢኮኖሚ ዕድገቱን እንደሚገታ ነው። ፈጣን ለውጥ ያለው የቡድን ኢኮኖሚ ስርዓት እንዲኖር የተገለለፍ የተማሩ ሰዎች ልምዳቸውን የብልፅግና ህልማቸውን እና ማህበረሰባዊ የለውጥ ናፍቆታቸውን በኢኮኖሚው ስርዓት ውስጥ ያስገቡ ዘንድ የፖለቲካ ስርዓቱ የተቆለፈ መሆን አይጠበቅበትም። በሌላ አግባብ ለወታደራዊው ቡድን የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን ማስፋት ከአለም አቀፍ ጫና የሚመነጭ ሳይሆን የኢኮኖሚ እድገት በፖለቲካዊ ለውጥ ላይ ጥገኛ መሆኑን ስለተረዳ ነው።

ለላው ተያያዥ የፖለቲካ ለውጥ ተነሳሽነት” በሚያመጡት ዴሞክራሲያዊ ሽግግር ልክ በምዕራባውያንና አለም አቀፍ የገንዘብ ተቋማት የተጫነባቸውን የኢኮኖሚ ማዕቀብ ለማስነሳት ይረዳቸው ዘንድ ነው። ማትለም ወታደራዊ ቡድኑ ሀገሪቷን በተለየ የኢኮኖሚ አቅጣጫ ለመውሰድ እስከወሰነ ድረስ የአለም አቀፍ ማዕቀብ ቀስ በቀስ ስለምነሳላቸው የሀገሪቷ አዲሱ አቅጣጫ እውን ይሆናል ማለት ነው።

ለላው የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን የማስፋቱ ሂደት ሳቢ እንዲሆን ያደረገው በመንግስት የተያዙ ተቋማትን ወደ ግል በማስተላለፍ ሂደት ብዙ የጡና ከፍተኛ መኮንኖች/ጄኔራሎች ተሳታፊ መሆናቸው ነው። የመንግስትን ንብርት ሙሰኛ በሆነ መልኩ ወደ የበላይ መኮንኖች በማስተላለፍ ሂደት የተፈጠረው ወታደራዊ ነጋዴ” ጤኛ የሆነ የግል ንብረት የማፍራት ሂደትን እንዲያበረታታ ያልተጠበቀ ውጤት አስከተለ። ጡረታ የውጥም ሆኑ ያልወጡት ጄኔራሎች ቡድን፣ ያላቸውን ኃይልና ተፅዕኖ ፈጣሪነት በመጠቀም የግል ንብረት የማከማቸቱ ሂደትን የሚያግዙ ሁኔታዎችን ለማፍጠ ተንቀሳቀሱና በሌላ መልኩ አብዛኛዎቹ የግል ንብረት ያፈሩ ጄኔራሎች ፍላጎታቸው ቀስ በቀስ ከፖለቲካ ስልጣን ይልቅ የግል ድርጅቶቻቸውን ወደ ማስተዳደር አዘነበለ።

ታዛቢዎች ለላው የፖለቲካ ለውጥን ያጠቃልሉ ምክንያት በወታደሩ ውስጥ የተፈጠረው የትውልድ ግጭት ነው ይላሉ። አምባገነናዊ ስርዓቱን የገነቡት የቀድሞ የበላይ መኮንኖች በዕድሜ እየገፉ ሲመጡ፣ ወጣት መኮንኖቹ ለተኳቸው ቋመጡ። የትውልድ ግጭትን በማራቅ የወታደሩን አንድነት መጠበቅ

ከላይ ያነሳውን ውጤት ለማግኘት፣ በዴሞክራሲያዊነት ሂደቱ ላይ ገደብ በመጣል ወታደራዊ ሀይሉ ዛሬም የፖለቲካ ክፍታ መወጣጫውን ከእጁ እንዳይወጣ ማድረግ ነው፤ ይህ ነው መገለልን የሚያቆመው። በ2008 የወጣው ሀገ መንግሥትም 25% የፓርላማውን መቀመጫ እና ከመከላከያና ከደህንነት ጉዳዮች ጋር የሚገናኙ የመንግሥት ስልጣኖችን ለወታደራዊው አባላት በመተው ይህንኑ ከወነ...

የሚቻለው ደግሞ ወደ ህዝባዊ መንግሥትነት በመሸጋገር ነው። በዚህ ሁኔታ የወታደሩም፣ እያረጁ የመጡት እና ጡረታ የወጡ ያሉ የበላይ መኮንኖችም ፍላጎት እየተጠበቀ ነው ማለት ነው። ፡ ዴሞክራሲያዊ ሂደቱን ወታደሩ ካነሳውና ከመራው የሚፈጠረው ህዝባዊ መንግሥትን መልካም ወዳጅነት ማፍራት ይችላል።

በርማውያን ነፃ የገበያ ስርዓት ያለ ፖለቲካዊ ለውጥ እንደማይመጣ በማገንዘባቸው መሆኑ ለኢትዮጵያው ገዢ ቡድን መልካም ትምህርት ነው። የመለስ መንግሥት የስልጣን ቆይታ ጨቋኝ የሆኑ የመንግሥት ሀይሎችን በመጠቀም አቅሙ ላይ የተመሰረተ ነው። ይህ አቅም መለስ የመጨቆኛ መሳሪያውን/ወታደሩን/ ቁሳዊ ፍላጎት በማሟላት እና ለዘብ አርጎ በመያዝ በኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች የተነሳ ከህዝቡ የሚገጥሟቸውን ተቃዋሚ በሀይል እንዲከላከሉ ያግዛል። ሁለቱ ሁኔታዎች ተከታታይ የኢኮኖሚ ዕድገት ለማምጣት ከመፈለግ አያልፉም።

አቶ መለስ ይህንን በሚገባ ይገነዘባሉ፤ ልማታዊ መንግሥት ለሚለው አስተሳሰብ ሊሰጡት ከሚሞከሩት የወረት ትኩረት እንደሚታዩ። አዲስ ፎርቶንን ለመቅደም “አብዮታዊ ዴሞክራቶች ዴሞክራሲን ወዲያ በማድረግ ቅስጥታቸውን በሚያመጡት ኢኮኖሚያዊ ዕድገት ላይ ያደርጋሉ።”

የአቶ መለስ ልማታዊ መንግሥትን የማምጣት ህልም አንድ አውነታን መጋፈጥ አለበት። ይኸም ታማኝቻቸው የግል ጥቅም የባለውሲታ ነት ስሜት ታማኝነት፣ ፍርሃትና የጥራ ጉትነት ብቻውን ኢትዮጵያን በልማት ጎዳና አንድ-ትራሙድ ያደርጋት ቀጣይነት ያለው ግፊት ሊያመጣ የማይችል መሆኑ ነው። ቀጣይነት ያለው የምርታማነት ፍላጎት በደንበኝነት፣ በቀድሞ ቋንቋነት፣ እና በብሔር ቡድናዊነት የሚደረግን አድልዎ ለማቆም መጋፈጥ አለበት። ማለትም የንግዱ ማህበረሰብ ለነፃ ገበያ ፋክክር ራሱን ማዘጋጀት አለበት። ህዝባዊ አመፅ ለማስቀረት የኢኮኖሚ ዕድገት ግድ በመሆኑ በተዘዋዋሪ ሕወሓት በበላይነት ለያዘው መንግሥት መቆየት የፖለቲካ ማሻሻያ ማድረግ ግዴታ ይሆናል ማለት ነው።

መለስ የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን ለማስፋት የማይፈልገው፣ የቻይናው አይነት ያለ ፖለቲካዊ ነፃነት የሚመጣ የኢኮኖሚ ብልፅግና ሞዴል በአዕምሮው በመቀረቡ እንደሆነ አገምታለሁ። ፡ ነገር ግን ይህ አይነቱ የቻይናውያን ሞዴል በኢትዮጵያውያን መዳድ ላይ አልቀረበም። ኢትዮጵያ ሁሉንም አይነት ግጭቶች የተጫነች ሀገር ናት፤ በተለይ ሕወሓት ራሱ ያቀጣጠለው የብሄር አሉታዊ ቅንቅን። እጅግ የተስፋፋው የተለያዩ ብሔሮችን የሚወክሉ ልሂቃን ቅንቅን ኢትዮጵያን የጠበቀ ተመሳሳይነት ከሚያሳዩው የቻይና ልሂቃን ተፈጥሮ የራቀ ያደርገዋል። አንዱ የማኦኢዝም የመደብ ጦርነት ውጤት ብዙሃ ልሂቃንን ማጥፋትና አንድ አይነት የአመራር መዋቅር መፍጠር ነበር። የኢትዮጵያን ሁኔታ ልዩ የሚያደርገው ልሂቃኖች በተቀናቃኝ ፍላጎት ላይ በተመሠረተ የማንነት ፖለቲካ መጠመዳቸው ነው።

በኢትዮጵያ እየተፈጠሩ ያሉት ልሂቃን ተመሳሳይነት ከሚንፀባረቁበት የቻይናውያን የልሂቃን ሁኔታ ጋር በሩቁ እንኳ የሚያመሳስለው የለም። የቻይናው አይነት ባህሪ ያለው የፖለቲካ መደብ” የወታደራዊ ልሂቅ እና የቢሮክራሲው ለአስርት ዓመታት በጥብቅ ዲሲፕሊን” አንድነትና ምሉዕ በከላሄነት ያለው የፖለቲካ ፓርቲ በኢትዮጵያ አይገኝም። ዳግም አሁንም ላይ ላይ ወሲቅ የተለያዩ ፍላጎት ያላቸው ቡድኖች ሀብረት

ከመሆኑም በላይ የግንባሩ አንድነት አደላዳይ የሆነው ህወሓት በ1993 ዓ.ም ተፈረካክሷል። በውጤቱም ለአሜን ባዮች፣ አድርባዮችና ደራሽ ጥቅመኞች (የአጥቢ ዕድለኞችን) በር ከፈተ። በፖለቲካ ኢኮኖሚ እና ቢሮክራሲያዊ ልሂቅነት ለመታጨትም ከርዕዮተ አለማዊ ቆራጥነትና ተፎካካሪነት ይልቅ ለመለስና በዙሪያው ላሉ ቡድኖች ታማኝና ሎሌ መሆን ዋነኛ መስፈርት ሆኖ አረፈው። የምናየው ሁሉ ከገዢው ጎሳ ጋር በሀገ ወጥ የፖለቲካ ጥላ በመከለል ለግለሰባዊ ብልፅግና የቆመ ሆነ። ስለዚህ ሙስኞች፣ ችሎታ አልባና የራስ ጥቅም አሳዳጆች መላው የፖለቲካና የኢኮኖሚ ሥርዓቱን በበኩሉ በት ሁኔታ የኢኮኖሚ ልማት የመጣል ብሎ ማሰብ የሚቻለው ነው።

የሽግግሩ ሂደት

የፖለቲካ ስነ ምህዳር ማስፋቱ የበርማን ኢኮኖሚ ዕድገት ቢያፋጥነውም እንኳ ወታደሩ በህዝብ ለተመረጠ አካል ስልጣን ለማስረከብ ይፈልጋል ማለት ግን አይደለም። እንደተባለው የዴሞክራሲያዊነት ሂደቱ የረዥም ጊዜ ፍላጎታቸውን የሚጠበቅ እና ለወደፊትም ለተወሰነ ጊዜ ከእጃቸው የማይወጣ መሆኑን ማረጋገጥ ይፈልጋሉ። አለበለዚያም የብልፅግናቸው ምንጭ ሙስና መሆኑን እያወቅኑና ለቀጣይ አገዛዛቸውም ሙስና መሆኑን እያወቅኑና ለቀጣይ አገዛዛቸውም አስገ (ፊታኝ) ነገር እንደሚገጥማቸው ካልገመቱ ስለምን ነገሮችን ለማመቻቸት ይሞክራሉ? ለነሱ የዴሞክራሲያዊ ሂደቱ ውድቀታቸውን ሳይሆን አዲስ በሚፈጠረው ስርዓት ውስጥም እንዲካተቱና ለቀድሞ ቦታቸውም ቢሆን ዋስትና እንዲሰጣቸው ይፈልጋሉ።

ከላይ ያነሳውን ውጤት ለማግኘት፣ በዴሞክራሲያዊነት ሂደቱ ላይ ገደብ በመጣል ወታደራዊ ሀይሉ ዛሬም የፖለቲካ ክፍታ መወጣጫውን ከእጁ እንዳይወጣ ማድረግ ነው፤ ይህ ነው መገለልን የሚያቆመው። በ2008 የወጣው ሀገ መንግሥትም 25% የፓርላማውን መቀመጫ እና ከመከላከያና ከደህንነት ጉዳዮች ጋር የሚገናኙ የመንግሥት ስልጣኖችን ለወታደራዊው አባላት በመተው ይህንኑ ከወነ። ፡ በተጨማሪም ሀገ መንግሥቱ በወታደሩ ወሰን ውስጥ ለሚገኝ ጉዳይ ሙሉ ነፃነትን አጎናጸፎታል። ፡ ልክ እነሱንም የሀገ-መንግሥቱ ይህንነቱና ሀገራዊ አንድነት ተከላካይ እንዳደረጋቸው ሁሉ።

አሁንም ግዙፍ ስልጣን በጁ በመያዙ የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን ማስፋት ነፃና ፍትሃዊ ፋክክርን ከማበረታታት ዘልሎ አያስጋቸውም ቢባል ስህተትነት የለውም። ከህወሓት/አሁኑም አገዛዝ ጋር ቢወዳደር ግልፅነትን ከማስፈንና ድብቅነትን ከመመገል በቀር በመለስ መንግሥት ውስጥ እንደሚታየው የዜጎችን ዴሞክራሲያዊ መብቶች በመቀየድ የራሱን ህግ መንግሥት ወደ መካድ አያመራም። ከምንም በላይ የበርማውያኑ ሀገ መንግሥት ዴሞክራሲያዊነቱን በሂደት የማረጋገጥ ዕድል ሲኖረው የህወሓት/አሁኑም አተያይ ግን በሀገ መንግሥት የተሰጠውን መብቶች በመገደብ የፖለቲካ ዕድገቱን መግታትና ለኢትዮጵያዊያንም ከአመፅ በቀር አማራጭ የሚያሳጣ ነው።

ሌሎቹ የኤቪያ ሀገሮች ወደ መድበል ፓርቲ ስርዓት ያደጉት ከአስርት ዓመታት የወታደራዊ ወይም ህዝባዊ አምባገነን መንግሥታት ተከተው መሆኑን ካየን የዚህ ወታደራዊ ቡድን የሽግግር ሂደት ያለውን ሥርዓት የማስጠበቂያ ስልት ከመሆን አይዘልም። እነዚህ አጠቃላይ ሀገራት ዝግ ባለና እየጨመረ በሚሄድ ማሻሻያ ጀምረው ነው ትልቅ የኢኮኖሚና የፖለቲካ ማሻሻያ የሚፈልግ

ባለመካከለኛ (ገቢ) መደብ ለመፍጠር የቻሉት። ምንም እንኳ ወታደራዊው ቡድን ብዙ ገደቦችን ቢያስቀምጥም የበርማ የተቃዋሚ ሀይሎች “አሁኑኑ ሙሉ ዴሞክራሲ ካልሰፈነ አንገቴ ይቆረጥ” የሚለውን አቋም በመተው የሽግግር ጊዜ (እርከን) አስፈላጊነትን በማመን በ2010 ወደ ምርጫ ገብተዋል። ከእስር በታፈታች ማግስት ሻን ሱቺ የሽግግር ጊዜ አስፈላጊነትን ስታገል እንዲህ በማለት ገልፃ ነበር፤ “ወታደሩ ሲወድቅ ማየት አልፈልግም፤ ወታደሩ ወደ ሙያዊና እውነተኛ የእርባኝነት ስገነት ከፍ ከፍ ብሎ ማየት አልፈልጋለሁ።” ወታደሩ ዴሞክራሲያዊነቱን ከማገዝ ይልቅ የራሱን ስልጣን ወደ ማደላደሉ እንደሚያደሉ ብናስብም የፖለቲካ ስርዓቱ ከፍት መሆን እና የተቃዋሚዎች ተሳትፎ ቀስ በቀስ የወታደሩንና የሀገሪቱን ፍላጎት ወደ ማስታረቅ መሄዱ የማይካድ ይሆናል።

በርማ ከፀነሰችው አውነታ በተቃራኒ በ97ቱ ምርጫ ሸንፈች የተነሳ የህወሓት/አሁኑም አገዛዝ የጣለው የዴሞክራሲያዊ መብቶች ገደብ የፖለቲካ ቅርቃር ከመፍጠሩም በተጨማሪ የሀገሪቷንም ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ህይወት ከመሸርሸር አይዘልም። ከአዙሪቱ ለመውጣት የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን ከመክፈት የተሻለ አማራጭ የለም። የበርማ ወታደራዊ ገዢዎችም አሸናፊ ተቃዋሚዎችን በተመሳሳይ ሁኔታ ከበተኑ በኋላ የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን ወደ መክፈቱ ነበር የተመለሱት። የሕወሓት/አሁኑም አገዛዝ መንገዙን ያለበት ነገር ቢኖር የዴሞክራሲያዊ መብቶች ላይ ገደብ መጣል ለኢኮኖሚያዊ አስተዳደር ጤና ማጣት በይ ቀዳጅ በመሆኑ ከራሳቸው የረዥም ጊዜ ፍላጎትም ጋር መጋጨቱን መጠረሱን ነው።

የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን መክፈት አንድ አገዛዝ ስልጣኑን ሙሉ በሙሉ እንዳያጣ ለማሳመን የሚቀርብ መከራከያም ነው። ጉዳዩ መሆን ያለበት የፖለቲካ ስነ ምህዳሩን በመክፈት ሙሉ በሙሉ ከመገለል አደጋ ዋስትና ለማግኘት መጣርም ነው። በበርማ ያለው ወታደራዊ በትክክል ይህን ነው ያቀደው። ፡ በተመሳሳይ ሰዓት፣ የሕወሓት/አሁኑም አመራርም የበላይነቱን ተቃዋሚዎችን ለማፈን ከሚጠቀምበት የሚሆነውን የሚመርጥበት ጊዜ ቢሆነው ይቀላል። አራፉ የስልጣን አጠቃቀም ማፈኛ ማድረግ አይደለም፤ የቁንፅል ቡድኑ ጥቅሞችን ከብሔራዊ ጥቅሞች ጋር በማስታረቅ የረዥም ጊዜ ውጤት የሚያስገኘውን የፖለቲካ የለውጥ ሂደቶችን መተግበር እንጂ። ይህ ጥቅሞችን የማስታረቅ መጨረሻ የወቅቱን አገዛዝ እዚያው ባለበት የሚያልፈው ከሆነ፣ የሁሉንም ፍላጎት/ጥቅም የሚያስከብር መፍትሄ ማበጀት እስኪቻል ድረስ ነገሮች ከቁጥጥር ውጭ ወጥተው ለያዝ ገራዥ እስኪያስገኙ ማጠበቅ ለምን ያስፈልጋል?

ተቃዋሚዎችም ሆኑ ገዢው ፓርቲ ግብቻቸው ሊተገበሩ በሚችሉ ሁኔታዎች ላይ መመሥራት አለባቸው። ይህ አለማድረግ መፍትሄ የሌባቸው ችግሮችን ማግኘት ነው የሚሆነው። የሚፈቱ ችግሮች የሚባሉት በውስጥ ታዋቂነት በውስጣቸው አስቀድሞ መፍትሄአቸውን የያዙ ችግሮች ማለት ነው።

የራሳቸውን መፍትሄ በውስጣቸው ያልያዙ ዕቅዶችን ማስቀመጥ አውዳሚ ወደሆነ ተምኔታዊነት መጣባት ይሆናል። ይህም እንደሚሆን በ1967 ዘውዳዊው ሥርዓት ከወደቀ በኋላ የኢትዮጵያ ግራ ዘመን ኃይሎች በፈጻሚቸው ስህተቶችና በደረሰባቸው ውድቀት በግልጽ ታይቷል። የአቶ መለስ መንግሥት የኢትዮጵያውያንን ሥር የሰደዱ ቅሬታዎችንና የተቃዋሚ ፓርቲዎች ተግዳሮቶችን ሊያፍን አይችልም። አሁን ባለው ሁኔታ የህላማዊ ትግል ስልት የሚከተሉ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ገዢውን ፓርቲ ነፃና ፍትሐዊ ምርጫ እንዲያካሂድ ሊያስገድዱት አይችሉም። በዚህ ሁኔታ የተሻለ ነገር ከማጣትም የተነሳ ያለው አማራጭ የሁሉንም ፍላጎት እንደሁኔታው ግምት ውስጥ ያካተተ አማካይ መንገድ መከተል ነው።

ፍኖተ ነፃነት ጋዜጣ ሐምሌ 2003 ዓ.ም ተመሠረተ። ፍኖተ ነፃነት በአንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ (አንድነት) ሥር የሚታተም በፖለቲካዊ፣ በማህበራዊ፣ በኢኮኖሚያዊ፣ በወቅታዊ ጉዳዮችና በመዝናኛ ላይ የሚያተኩር የፓርቲው ጋዜጣ ነው።

ጋዜጣችን እንደ ፓርቲ ልሳን ብቻ ሳይሆን እንደ አንድ ሚዛናዊ የግል ጋዜጣ ሆኖ ማገልገል ይፈልጋል የማንኛውም ሰው ሀሳብና አመለካከት የሚስተናገድበትና የሚንሸራሸርበት እንዲሆን እንሻለን ሰፊ የሚዲያ ሽፋን ያለው አሁኔታውም በዚህ ሚዲያ አቋሙንና ፖሊሲውን ለማቅረብ በፈልጎ ክፍት ነው።

የፍ አዘጋጅ:- አንዳርጌ መሥፍን አድራሻ:- የካ ክ/ከተማ ወረዳ 12 የቤቁ አዲስ

አዘጋጅች:- ብዙአየሁ ወንድሙ ብስራት ወ/ሚካኤል

አምደኞች:- ዶ/ር ኃይለ አርገዳ አ/ር ዘለቀ ረዳ ወንድሙ አብሳ ስለሞን ስዩም ግርማ ሞገስ ደረጃ መሳኩ ቀለሙ ሁነኛው በሰጠ ጎሹ

ኮምፒውተር ጽሑፍ:- የሽ. ሃብቱ ብርቱካን መንገሻ

አከፋፋይ:- ነብዩ ሞገስ

አሳታሚው:- አንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ(አንድነት)

አድራሻ:- አራዳ ክ/ከተማ ወረዳ 07 የቤቁ አዲስ

አታሚ:- ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት አራዳ ክ/ከተማ ቀበሌ 07 የቤቁ 984

የዝግጅት ክፍል ስልክ +251 922 11 17 62 +251 913 05 69 42 +251 118-44 08 40 +251 923 11 93 74

ፖ.ሳ.ቁ: 4222

ኢሜይል:- fnotenetsanet@yahoo.com udjparty@gmail.com andinet@andinete.org

ፋክስ ቁጥር:- +251-111226288

ርዕስ ስንቀፅ

ፈጣን እድገት ለማምጣት መሬትን መውረስ አያስፈልግም !!

አሁኔታውን አንድሚለው በኢኮኖሚው መስክ ዋና ዋና ዓላማዎቹ ሁለት ናቸው። አንደኛው “በሁሉም የአገራችን ክፍሎች ፈጣን የኢኮኖሚ እድገት ማምጣትና ይህንኑ ያለማቋረጥ ማስቀጠል” ሲሆን ሁለተኛው ዓላማው ደግሞ “በዙሃኑን ሕዝብ የእድገቱ ተጠቃሚ ማድረግ ነው”። እላይረገውም እንጂ የሊዝ አዋጁም የወጣው እነዚህን ዓላማዎች ተግባራዊ ለማድረግ ነው። ፈጣን እድገት ለማምጣትና አብዛኛውን ሕዝብ በእውን ተጠቃሚ ለማድረግ መሬትን መውረስ አያስፈልግም። መሬት ሳይወረስ ፈጣን እድገት ማምጣት ይቻላል። ይህም በዓለም ላይ በግልጽ ታይቷል። ለምሳሌ ብሪቲሽና ስድስት ፈጣን እድገት የሚያመጡ አገሮች ናቸው። መሬትን ግን አልወረሱም። አሜሪካ ከዓለም ኃይሉን ኢኮኖሚ ገንብታለች። መሬትን ግን አልወረሰችም።

ዓለም ከተፈጠረ፣ የሰው ልጅም በዚህ ዓለም ላይ መኖር ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ መሬት የተያዘውና በጥቅም ላይ የዋለው በግልና በማህበር ነው። መንግሥት የሚባል ነገር ከተፈጠረም በኋላ በግል ወይም በማህበር ያልተያዘውን መሬት የሚያዘበት የሽው አካል መንግሥት/ ነው። በአሁኑ ጊዜም እንደ ሰሜን ኮሪያና ቻይና ባሉ ጥቂት የኮሚውኒስት አገሮች በስተቀር በተቀረው ዓለም መሬት የተያዘው በግል፣ በማህበርና ከዚህ ውጭ የሆነው ደግሞ መንግሥት ነው።

ፈጣን እድገትን በማምጣት ስም መሬትን መውረስ የሰነድ መንገድ ነው። ፈጣን፣ አስተማማኝና ዘላቂ እድገት የሚመጣው ከሁሉ በፊት ነፃነትን በማስፈን፣ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓትን በመመሥረት ነው። ነፃነትና ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት በሌለበት ሁኔታ የሕዝብን ሕይወት ትርጉም ባለው መልክ የሚለውጥ አስተማማኝና ዘላቂ እድገትም ሆነ ልማት ማምጣት አይቻልም።

ፈጣን እድገት የሚመጣው መሬትን በመውረስ ሳይሆን ከሁሉም የሚያስጨብጥና ምርታማነትን የሚያሳድግ ጥራት ያለው ትምህርት በመስጠት፣ ፍትሐዊነትን በማስፈን፣ ሕዝብን በማክበር፣ ለፍትሐዊ ፍላጎቱ በመዛትና አጋር በማድረግ፣ በጥናት ላይ የተመሠረቱ ፖሊሲዎችን በመቀየርና በትጋት ተግባራዊ ለማድረግ ነው። በዓለም ላይ ያሉ ኃይላን መንግሥታት የለሙትና የበለጸጉት ይህን በማድረግ ነው። መሬትን በመውረስ አይደለም።

አሁኔታውን ፈጣን ስድገት ለማምጣት ከፈለገ መሬትን መውረስና የሊዝ አዋጅ ማውጣት አያስፈልገውም። አመጣሉ የሚለውን ፈጣን እድገት ለማምጣት መሬት በግል መያዙ እንቅፋት አይሆንበትም፤ ምክንያቱም በሕገ-መንግሥቱ አንቀጽ 40 ንዑስ አንቀጽ 8 በግልጽ እንደተቀመጠው መንግሥት ሕዝብን ለሚጠቅም ልማት የሚፈልገውን መሬትንም ሆነ ሌላ ንብረት በፈለገው መጠን፣ በፈለገው ጊዜ፣ ተገቢውን ካህ ከፍሎ መውረስ፣ ለሚፈልገው ሕዝባዊ ዓላማ ለማዋልና የፈለገውን ያህል ትምህርት ቤቶችን፣ የጤና ተቋማትን፣ መንገዶችን፣ የቁጠባ ቤቶችን፣ ወዘተ ለመገንባት እንዲችል ሙሉ ሥልጣን ሰጥቶታል። የአሁኔታውን መንግሥት ትልቁ ችግር ለሚወርሰው ንብረት ተገቢውን የጋ ለመክፈል አለመፈለግ ነው። ሕገ-መንግሥቱ መንግሥት ለሕዝብ ጥቅም ሲባል የፈለገውን መሬት የመውረስ መብት ሲሰጠው ተገቢውን ካህ የመክፈል ግዴታም ጥሎታል። የአሁኔታውን መንግሥት በመብቱ ለመጠቀም ይተጋል። ሕገ-መንግሥታዊ ግዴታውን ለመወጣት ግን አይፈልግም። መብትና ግዴታ አይነጣጠሉም። ስለዚህ የአሁኔታውን መንግሥት የመረጠው አቋራጭና የሰነድ መንገድ መሬትን መውረስ ነው። የዚህ ዓይነት አካሄድ የጉልበትና መንገድ ነው። የጉልበትና መንገድ ሕገ-ወጥ ነው። ሕገ-ወጥ መንገድ ደግሞ ተቀባይነት ሊኖረው አይገባም። የሕዝብ ቀጣ በበረታ ጊዜ አወዳዳቂ የከፋ ይሆናል። ይህ እንዳይመጣ ነው ዛሬ መንግሥት ቆም ብሎ እንዲያስብና ኃላፊነት እንዲሰማው የምንወተውተው።

መሬት የከፍተኛ የሀብት ምንጭ በመሆኑ በመንግሥት እጅ እስከሆነ ድረስ መንግሥትን በምንም ተገምር ሊወጣው ወደማይችል የሙሉና አዘዘት ውስጥ ይከተዋል። ከላይ እስከ ታች ያሉ ኃላፊዎች ሥልጣናቸውን በመጠቀም መሬትን በቀላሉ ሕገ-ወጥ የግል ሃብት ማክበቻ መሣሪያ ሊያደርጉት ይችላሉ። ይህ ሊሆን እንደሚችልም በአለፉት ጥቂት ዓመታት ውስጥ፣ በተለይ ከ1997 ሃገራዊ ምርጫ በኋላ በግልጽ ታይቷል። መሬትን በተመለከተ መንግሥት ከሙሉና መለቀቅ የሚችለው መሬት በግል ተይዞ መንግሥትም አስፈላጊውን ሥርዓት አያስይዝ፤ እንደሚቻለውም ንብረት በገበያ ሕግ ሲመራ ብቻ ነው።

መሬትን የመንግሥት ማድረግ ከመድበለ ፓርቲ የዴሞክራሲ ሥርዓት አሠራር ጋር አብሮ አይሄድም። መድበለ ፓርቲ ዴሞክራሲ የፖለቲካ ፓርቲዎች በነፃነትና በእኩልነት የሚወዳደሩበትና የሚሠሩበት ሥርዓት ነው። የሚወዳደሩበት የፖለቲካ ሜዳ (ምህዳር) የተስተካከለና ለሁሉም በእኩልነት ምቹ መሆን አለበት። የመሬት በመንግሥት መያዝ በሥልጣን ላይ ለአለው ፓርቲ በመሬት ላይ አዘዘትና ተገቢ ያልሆነ፣ ተቀናቃኝ የፖለቲካ ፓርቲዎች የሌላቸው ግዙፍ የፖለቲካ ሥልጣን ለብቻው ይሰጠዋል። በዚህ ምክንያት በሥልጣን ላይ ያለው ፓርቲ የሚደግፉትን የመትከል፣ የሚቃወሙትን የመንቀል ኃይል ይኖረዋል። በአሁኑ ጊዜ በሃገራችን በተለይ በገጠና፣ በስፋትና በተጨማሪ እየታየ ያለው ይኸው ነው። የተቃዋሚ ፓርቲዎች አባላትና ደጋፊዎች የሆኑ አርሶ አደሮች “ፓርቲያችሁ መሬት ይሰጣችሁ፤ ይኸ የአሁኔታውን መንግሥት መሬት ነው” እየተሰሩ ከመሬታቸው ተነቅለዋል። በዚህ ሁኔታ አርሶ አደሩ ከመሬቱ አንዳይነቀል በመኖሪያ የፖለቲካ አቋሙን በነፃነት ለመግለጽ ይፈራረሳል። ለገዢው ፓርቲ ፍላጎትም አድርጎ ይሆናል። “አሁኔታውን መሬት በግል የሚያዘው በመቃብሪ ላይ ነው” የሚልበት ምክንያት ግልጽ ነው። ዕድሜውን ለማረዘም አመቺ ሁኔታ ይፈጥርለታል። በዚህ ሁኔታ መድበለ ፓርቲ ዴሞክራሲ እውን ሊሆን አይችልም።

ፈጣን እድገት ከማምጣት በተጨማሪ የአሁኔታውን ሌላ ዓላማ የመሬት አጠቃቀምን ፍትሐዊ ማድረግ ነው። ይህን ሁኔታ ፍትሐዊ ለማድረግ የሚቻለው መሬትን በመውረስ ሳይሆን መሬት በያዘው ላይ ፍትሐዊ ግብር በመጣልና ከግብር በሚገኘው ገዝብ መሬት የሌለው ሰው በትምህርት፣ በጤና፣ በመንገድ፣ በመኖሪያ ቤት፣ በፀጥታ ጥበቃ በዳኝነት ወዘተ. አገልግሎቶች ተጠቃሚ እንዲሆን በማድረግ ነው። በዓለም ላይ የሚታየው የተለመደው፣ ተቀባይነት ያለውና ጤናማ አሠራርም ይኸው ነው።

አሁኔታውን የሊዝ አዋጅን ለማውጣት ሲያስብ፣ የሚያስማው የፈጣን እድገት ለፈፋ እንደተጠበቀ ሆኖ ሁለት ስሌቶችን ያይዞ ይመስላል። ሁለቱም ስሌቶች በምርጫ ከማሸነፍ ጋር የተያያዙ ናቸው። አንደኛው ስሌት ለአርሶ አደሩ የይዘታ ደብተር ስለሰጠሁት ፍላጎቱን አሟልቻለሁ፤ ስለዚህ ይመርጠኛል የሚል ነው። ሁለተኛው ስሌት ደግሞ ነገር ይዘታ ያለው ከተማ ቁጥር በጣም ትንሽ ነው። ስለዚህ ቢያከርፍም በምርጫ ጊዜ የሚያደርሱበትን ጉዳት አይኖርም የሚል ነው። ሁለቱም ስሌቶች የተሳሳቱ ናቸው። አንደኛ የአርሶ አደሩ ፍላጎት አልተሟላም። የአርሶ አደሩ ፍላጎት የመሬቱ ባለቤት መሆን ነው። ግን አልሆነም። ሁለተኛ ነገር ይዘታ ያለው ከተማ ቁጥር አሁኔታውን ከሚያሰላው ቁጥር በላይ ከፍተኛ ነው።

ከሁሉ በላይ ግን የኢትዮጵያ ሕዝብ ታሪክም ሆነ ባህል ከመሬት ይዘታ (ከርስት) ጋር በጥብቅ የተያያዘ ነው። አባቶቻችን የሀገር ድንበርንና የመሬት ባለቤትነታቸውን /ርስታቸውን/ ለማስከበር ዘምተዋል። መስዋዕትነትም ከፍለዋል። በሚገኘው ገዝብ መሬት የሌለው ሰው በትምህርት፣ በጤና፣ በመንገድ፣ በመኖሪያ ቤት፣ በፀጥታ ጥበቃ በዳኝነት ወዘተ. አገልግሎቶች ተጠቃሚ እንዲሆን በማድረግ ነው። በዓለም ላይ የሚታየው የተለመደው፣ ተቀባይነት ያለውና ጤናማ አሠራርም ይኸው ነው።

አሁኔታውን የሊዝ አዋጅን ማውጣት ለምን እንዳስፈለገ ሲነግረን በሕገ-መንግሥቱ አንቀጽ 40 ንዑስ አንቀጽ 3 ላይ የተቀመጠውን ተግባራዊ ለማድረግ ነው ይላል። ይህ ንዑስ አንቀጽ መሬት የመንግሥትና የሕዝብ መሆኑን የሚደነግግ ነው። ሕገ-መንግሥቱ በውሳኔ ሕዝብ ባይጸድቅም፣ እንዲሁም በውስጡ የማንስማማባቸው አንቀጾች ቢኖሩም እንደ አንድነት እንቀበለን፤ እንመራበታለን። የማንስማማባቸው አንቀጾች ሕገ-መንግሥቱ መሠረት እንዲሻሻሉ እንታገለለን። በሕገ-መንግሥቱ ውስጥ አከራካሪ ከሆኑና እንዲሻሻሉ ከምንሻቸው አንቀጾች አንዱ ከላይ የተጠቀሰው አንቀጽ ነው። በአንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ (አንድነት) እምነት በግል የተያዘ መሬት የዚያ ግለሰብ የግል ንብረት ነው። ይህ አቋም በርካታ ዜጎች የሚያምኑበትና የተቀበሉት አቋም ነው። እንግዲህ የሊዝ አዋጁ የተመሠረተው በዜጎች ዘንድ አከራካሪ በሆነ የሕገ-መንግሥት አንቀጽ ላይ ነው። በመሆኑም አንድነት የሊዝ አዋጁ ብቻ ሳይሆን አዋጁ የተመሠረተ የሕገ-መንግሥት አንቀጽም መሻሻል አለበት ብሎ ያምናል። የሊዝ አዋጁን በተመለከተ አንድነት ሦስት አማራጮችን ያቀርባል። ሥርዓቱን ተከትሎ መሻሻል አለበት፣ ወይም መሻሻል አለበት፣ ወይም ለውሳኔ ሕዝብ (ለረፈረፈም) መቅረብ አለበት።

አሁኔታውን የሊዝ አዋጅን ማውጣት ለምን እንዳስፈለገ ሲነግረን በሕገ-መንግሥቱ አንቀጽ 40 ንዑስ አንቀጽ 3 ላይ የተቀመጠውን ተግባራዊ ለማድረግ ነው ይላል። ይህ ንዑስ አንቀጽ መሬት የመንግሥትና የሕዝብ መሆኑን የሚደነግግ ነው። ሕገ-መንግሥቱ በውሳኔ ሕዝብ ባይጸድቅም፣ እንዲሁም በውስጡ የማንስማማባቸው አንቀጾች ቢኖሩም እንደ አንድነት እንቀበለን፤ እንመራበታለን። የማንስማማባቸው አንቀጾች ሕገ-መንግሥቱ መሠረት እንዲሻሻሉ እንታገለለን። በሕገ-መንግሥቱ ውስጥ አከራካሪ ከሆኑና እንዲሻሻሉ ከምንሻቸው አንቀጾች አንዱ ከላይ የተጠቀሰው አንቀጽ ነው። በአንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ (አንድነት) እምነት በግል የተያዘ መሬት የዚያ ግለሰብ የግል ንብረት ነው። ይህ አቋም በርካታ ዜጎች የሚያምኑበትና የተቀበሉት አቋም ነው። እንግዲህ የሊዝ አዋጁ የተመሠረተው በዜጎች ዘንድ አከራካሪ በሆነ የሕገ-መንግሥት አንቀጽ ላይ ነው። በመሆኑም አንድነት የሊዝ አዋጁ ብቻ ሳይሆን አዋጁ የተመሠረተ የሕገ-መንግሥት አንቀጽም መሻሻል አለበት ብሎ ያምናል። የሊዝ አዋጁን በተመለከተ አንድነት ሦስት አማራጮችን ያቀርባል። ሥርዓቱን ተከትሎ መሻሻል አለበት፣ ወይም መሻሻል አለበት፣ ወይም ለውሳኔ ሕዝብ (ለረፈረፈም) መቅረብ አለበት።

ጋዜጣችን “ፍኖተ-ነፃነት” ብለናታል። “ፍኖት” ማለት መንገድ ማለት ሲሆን ከነፃነት ጋር ሲጣመር “የነፃነት መንገድ” ማለት ነው!!

ነፃ ስለተየት የአዲስ አበባ ነዋሪን ከ85% በላይ ያለውን ደም እንባ እያስለቀሰ ያለ

ከአቢል ሰይፍ ባለፈው በአዲሱ የጡረታ አዋጅ ዙሪያ የላኩላችሁ መልእክትና ጥቆማዬን ባለፈው በወጣው ጋዜጣችሁ በመስተናገዱ በጣም ለመሰገን አወዳለሁ።

ዛሬ የምጠቁማችሁ ጥቆማ ደግሞ ሀቀኛ የተቃዋሚ ፓርቲዎች ባለማወቅ ያልተቸበት፣ ነፃ ጋዜጣችሁ የዘነጉትን ነው።

ጉዳዩ የአዲስ አበባ ነዋሪን ከ85% በላይ ያለውን ደም እንባ እያስለቀሰ ያለ ከባድ ችግር ነው። እሱም የቤት ከራይ ዋጋ ንረት ነው። በአዲስ አበባ ውስጥ የአንድ ክፍል 3m x 3m የሆነ ቤት ዋጋ ከ1000 ብር በታች የለም። ከከተማው በረዥም ርቀት ላይ ያሉ ቦታዎች ላይ ሳይቀር ቤት ከራይ በጣም ንጅል። ለትዝብት ባሌ ከ/ከተማ ወረዳ 3 ከ22 ማዘሪያ ወደ ኤድናምል በሚወሰደው መንገድ አጋማሽ ላይ 17 ጤና ጣቢያ ፊት ለፊት ባሌ ኬክ ቤት ጀርባ በተለምዶ “ጨረቃ ሠፈር” የሚባለውን ሰፈር ገብቶ። ሽንት ቤት የለውም፤ አምቡላንስም ሆነ እሳት አይጋ አይገባም። ኮርኒሃቸው በሰው ቁመት ልክ ሆኖ የፈራረሱ ጭቃ ቤቶች ወለላቸው አፈር የሆነ 2m x 2m የሆኑ ከ600 ብር በታች የለም። ያውም ውሃ የላቸውም፤ መብራት ቀንቀን በፍፁም መጠቀም አይቻልም።

እዚህ ሠፈር ያየሁትን ጉድ ልንገራችሁ፤ በሽምቦቆ የተሠራ መጠለያ፣ በላስቲክ የተሰራ መጠለያ፣ በርግጫ ቢሉት የሚወድቅ እንደ ቤት ተቆጥሮ ከ300-350 ይከራያል። ይህ ህዝብ ከዚህ በላይ እንዴት ይንገላታ? እንዴት ይሠቃይ? ለተቃዋሚዎችስ ከዚህ በላይ አጀንዳ ክየት ሊመጣ ነው? የከተማው ህዝብ ከከ85% በላይ የዚህ ሠለባ ነው። የሚገርማችሁ እዚህ ጨረቃ ሠፈር ተከራይተው የሚኖሩት ሰዎች በመንግስት፣ በግል ድርጅት ተቀጥረው የሚሠሩ፣ የተማሩ የሚባሉት ናቸው።

የብሎኬት ቤት ከ1000 ብርና ከ200 ብር በታች እንደ ሌላ ካህንነትና 22 መብራት ጋር ጉላጉል ታወር አካባቢ ያሉ ደላሎችን ጠይቃችሁ መረዳት ትችላላችሁ። ከብሬን ያለ አንድ የመንግስት ሰራተኛ ያውም ባለ ዲግሪ ደሞክራሲያዊ ደሞዥን ለብሎኬት ቤት ከራይ ሰጥቶ ይራባል፤ በግሩ ይሄዳል ወዘተ. . . ከብሬን ካለ ጨረቃ ሠፈር ገብቶ መንገድ ላይ እየተፀዳዳ ይኖራል።

በዚህ ምክንያት የቤት ቢሮ ሰራተኞች ወደ ሴተኛ አዳሪነት እየገቡ ነው። እኔ የማውቃቸው አሉ። ወንዶች ለሙሉና እየተጋበዙ ነው። የፍትህ አካላት ሳይቀሩ። በተለይ ሴቶቹ ቀን ቢሮ ውሎ ማታ ሽርመጥና ተላምደዋል፤ ህዝቡም ሲሰማ መደንጠን ትቷል። በምግብ ደረጃ ካየው በከተማችን ያሉት ትንንሹ ምግቦች ያርከበ ስቅ የሚባሉት ውስጥ ትንሹ የምግብ ዋጋ 10 ብር ነው።

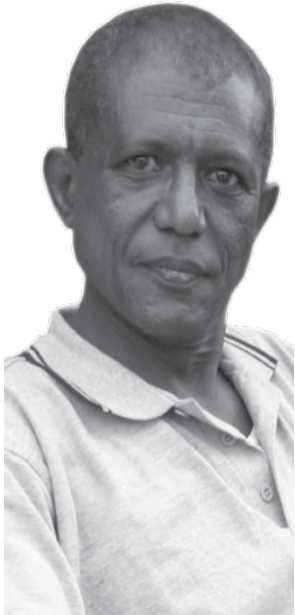
አንድ ባለዲግሪ የመንግስት ወይም የግል ተቀጣሪ ደሞዥ ከ1500 አይዘልም። ያውም ባለዲግሪ። ቤት ከራይ 1000 ብር ምግብ ርካሽ ያርከበ ስቅ ምሳ 10 + አራት 10 ብር = 20 ብር ቁርስ ተዘለግ ማለት ነው። 20x30 ቀን 600 ብር ነው። ለምግብና ለቤት ከራይ ብቻ 1600 ብር በወር ማለት ነው።

ከ1500 -1600 -100

ስልክ አለ። ትራንስፖርት

ፖለቲካ

ሰላማዊ ትግል እና የጋንዲ አስተዋጽኦ

ግርማ ሞገስ (girmamogesel@gmail.com)

ክፍል ሁለት

በጋንዲ ይመራ የነበረው ብሔራዊ ኮንግረስ ያደራጀው የሰላማዊ ትግል ሰራዊት እጅግ ግዙፍ በመሆኑ የመሪዎች መታሰር ሰላማዊ ትግሉን ሊያቆመው አልቻለም ነበር። እንደ አውሮፓ አቆጣጠር ከ1930 እስከ 1931 ዓ.ም ድረስ በነበረው ጊዜ ውስጥ ዓብይ ስትራቴጂውን ከፍጻሜ ለማድረስ ይቻል ዘንድ በህንድ ተቃውሞና ማግባባት (Protest and Persuasion)፣ ትብብር መንፈግ (non-cooperation) እና ጣልቃ መግባት (intervention) ዘመቻዎች እንደተጀመሩ የእንግሊዝ መንግስት ጋንዲን ቢያስርም የነፃነት ሰላማዊ ትግል ቀጣይነት አልተገታም ነበር። ጋንዲን በማሰር የተጀመሩትን ዘመቻዎች ማቆም ተሳናቸው። ጋንዲን በማሰር ትግሉን ማቆም የሚችሉ ይመስላቸው በነበሩት እንግሊዞች ዘንድ ሁኔታው ግራ መጋባት እና መደናገጥ ፈጠረ። በዚያን ጊዜ በተደረገ የጅምላ አፈሳ ብቻ እንግሊዞች መቶ ሺ ያህል የሰላማዊ ትግል ተሳታፊ ዜጎችን እስር ቤት እንዳገኙና ከመቶ ሺ እስረኞች ውስጥ 17 ሺ ያህል ሴቶች እንደነበሩ ጂን ሻርፕ ያመለክታል። ይህም ሆኖ ለነፃነት የሚደረገው ሰላማዊ ትግል አልቆመም።

ለነፃነትና ለዲሞክራሲ የተደረገው ሰላማዊ ትግል ነፃ አልነበረም። ሰላማዊውን ትግል ለማቆም የእንግሊዝ መንግስት እንግሊዘውያን ፖሊሶችን፣ ደህንነቶችን፣ ወታደሮችንና በብዛት አድርገዎ ህንዳውያንን በመጠቀም በሰላማዊ ትግል ሰራዊት ላይ ድብደባ፣ ወከባ፣ የአካል ጉዳት፣ ግድያ፣ ቤት ፍተሻና ንብረት ዝርፊያ እንዲፈጸም አድርጓል። እንዲሁም የእንግሊዝ መንግስት ሳንሱር ደንብ ስብሰባዎችና የተቃውሞ ሰልፎች እንዳይደረጉ አግዷል። ይሁን እንጂ እንግሊዞች የተጀመረውን ሰላማዊ ትግል ማቆም ተሳናቸው። እንዲያውም በተቃራኒው ሰላማዊው ትግል እንግሊዞችን ወደ ድርድር እንዲመጡ አስገደደ። ምክንያቱም ከፍ ብለን ያየነው ህዝባዊ ሰላማዊ የፖለቲካ

ድርድር ለጊዜው ሰላም ሰፈነ።

እዚህ ላይ በድርድር የተገኘው ስምምነት ያስገኛቸውን ግኝቶች (ድሎች) ብሔራዊ ኮንግረስ በትግሉ ለማስከበር መቻሉ ወይም አለመቻሉ ወሳኝ ጉዳይ ነው። እስከዚህ ድረስ በተደረገው ሰላማዊ ትግል የነፃነት ትግሉን አቅም እንግሊዞች በሚገባ አይተዋል። ከድርድሩ በኋላ የእንግሊዝ መንግስት ከድርድር የተገኘ ስምምነቶችን አላከብርም ቢል ብሔራዊ ኮንግረሱ አዲስ ሰላማዊ ትግል ዘመቻዎች ጠርቶ የእንግሊዝን መንግስት እንደገና ማሸመድ መድ እንደሚችል እንግሊዞች በደንብ ስለሚያውቁ ከድርድር የተገኙ ስምምነቶችን ለማፍረስ አልሞከሩም። ስለዚህ ጋንዲ (ብሔራዊ ኮንግረሱ) የተደራደረው ከጥንካሬ በመነሳት እንጂ ከደካማነት ወይም ከተሸናፊነት በመነሳት አለመሆኑ ሊሰመርበት ይገባል። ምክንያቱም በድርድር የተገኙ ስምምነቶች የመከበር አጣቸው የወደቀው በእንግሊዝ መንግስት በጎ ፈቃደኛነት እጅ ሳይሆን በሰላማዊው ትግል አቅም ላይ መሆኑ ወሳኝነት ነበረው። ይህ ባይሆን ኖሮ እንግሊዞች ጊዜ ለመግዛት ያህል ድርድር እናድርግ በማለት አጭብርባ ስምምነት ካደረጉ በሁሉም አቅማቸው ሲበራታ ሰላማዊ ትግሉ ቶሎ እንዳያንሰራ አድርገው በመምታት ትግሉ ያገኛቸውን ድሎች ሁሉ ነጥቀው ወደ ቀድሞው ጠንካራ የገዢነት ቦታቸው ሊመለሱ ይችላሉ ነበር። ድርድሩ የተደረገው ግን ሰላማዊ ትግሉ ከድርድር የተገኘ ስምምነቶችን የማስከበር አቅም በነበረው ጊዜ ነበር። የድርድሩን ሁኔታ አስመልክቶ ራሱ ጋንዲ ድርድሩን ሲገልጽ፡ (1) በህንድና በእንግሊዝ መካከል በአቻነት የተደረገ እንደነበር፣ (2) የህንድን የነፃነት ሰላማዊ ትግል ህጋዊነት የለገሰ መሆኑንና (3) የህንድ ነፃ መውጣት የማይቀር ጉዳይ መሆኑን ያረጋገጠ ነበር ማለቱን ጂን ሻርፕ የሰላማዊ ትግል ፖለቲካ ክፍል 1 ገጽ 87 ላይ ያመለክታል።

ምስጢሩ ምንድን ነው? በተለይ በአፍሪካ ከቅኝ አገዛዝ

አድጓል። የጋንዲ ትልቁ አስተዋጽኦ ለስትራቴጂዎችና ለታክቲኮች ትልቅ ትኩረት መስጠት እንደሚያስፈልግ እና ብዙ ጊዜ ታክቲኮች እንጂ ስትራቴጂ እንደማይቀየር በተግባር ማሳየቱ ነው። ጋንዲ በሰላማዊ ትግል አድገት ላይ ማህተሙን አሳርፎ ያለፈ የእምነት ጽናት የነበረው ታላቅ መምህርና ጀግና ሰው ነበር።

የጋንዲ ተጨማሪ አስተዋጽኦ ሰላማዊ ትግልን ከፖለቲካ ግጭቶች መፍቻነት ባሻገር ማህበራዊ ግጭቶችን ለመፍታት መተኪያ የሌለው የትግል ዘዴ መሆኑን በተግባር ማሳየቱ ነው። በዚህ ረገድ እንደ አውሮፓ አቆጣጠር በ1924-25 ጋንዲ ማህበራዊ ግጭቶችን ለመፍታት ሰላማዊ ትግልን መጠቀሙንና ይህ ርምጃው በህንድ የነበረውን አጉል አምልኮታዊ ክፍፍል ለማስወገድና የካስት ስርዓትን ለማሻሻል ጥሩ ሚና መጫወቱን ጂን ሻርፕ የሰላማዊ ትግል ፖለቲካ በሚለው መጽሐፉ ክፍል 1 ገጽ 83 ላይ ያብራራል።

ጋንዲ በ1930 ዓ.ም የምግብ ጨው ህግን በመቃወም የተደረገውን የእምቢተኝነት ሰላማዊ ትግል ዘመቻና በ1942 ዓ.ም እንግሊዞች ህንድን እንዲለቁ የሚጠይቀውን ጥሪ ተከትሎ የተደረገውን ሰላማዊ ትግል በግንባር ሆኖ በጀግንነት መርቷል። በመጨረሻ እንደ አውሮፓ አቆጣጠር ነሐሴ 14 ቀን 1947 ዓ.ም ፓኪስታን ነፃ ወጣች። ነሐሴ 15 ቀን 1947 ዓ.ም ህንድ ነፃ ወጣች። የፓኪስታንን መገንጠል ጋንዲ አይደግፍም ነበር። ይሁን እንጂ የፓኪስታንን መገንጠል ትግል ጥቂቶች መስለሞች (ፓኪስታኖች) በብዙዎቹ ሂንዲዎች ይጨቆናሉ በሚል ሽፋን ተገንጣዮች ከ1920ዎቹ ጀምሮ ሲያኪረሁት የነበር የመገንጠል ትግል ስለሆነ እንግሊዝ ፓኪስታን ቀድሞ ነፃ እንድትወጣ አደረገ። ከነፃነት ወዲህ በጥር ወር 1948 ዓ.ም ጋንዲ ከአንድ ፋይዳ ቢስ አክራሪ ግለሰብ በተተኮሰበት ጥይት ህይወቱ አለፈች። ጋንዲ ሲሞት እድሜው 78 አመት ነበር።

ከጋንዲ ወዲህም የሰላማዊ ትግል እድገት አልቆመም። እነሆ ዛሬ በእነ ሻርፕና በሌሎች አለም አቀፍ ታዋቂነት ባላቸው ምሁራን የሚመሩ እንደ እነ አልበርት አነስታይን የሰላም ትግል ምርምር ተቋም የመሰሉ ድርጅቶች ተመስርተው የሰላም ትግል ታሪክን በማሰባሰብና ጎድፈ አሳቡን በማጎልመስ ላይ ይገኛሉ። በተግባርም ከጋንዲ ወዲህ በኤሲያ፣ በምስራቅ አውሮፓ፣ በላቲን አሜሪካ የሚኖረው ህዝብ ስትራቴጂያዊ ሰላማዊ ትግልን በመጠቀም ከአብራኩ የወጡ አረመኔ አምባገነን ገዢዎቹን ከትከሻው አሸቀንጥሮ እየጣለ በነፃ ምርጫዎች በመረጣቸው መሪዎቹ ራሱን የማስተዳደር የሰለጠነ የፖለቲካ ባህል ለመገንባት ችሏል። እንደ አውሮፓ አቆጣጠር ከ2011 ዓ.ም ጀምሮ ደግሞ የአረቡ ዓለም ህዝብ በሰላማዊ ትግል ራሱን ከሚዘመዱት አረመኔ አምባገነኖች ነፃ የማውጣትና ዲሞክራሲ የመገንባት ትግል ላይ መሆኑን በአይናችን እያየን ነው።

የሰው ልጅ ግጭቱን በሰላማዊ መንገድ (Non-violent Struggle) የመፍታት ባህል ከክርስቶስ ልደት በፊት ጀምሮ ቢኖረውም ለኃይል (ለሽብርና ለጦርነት) የበለጠ አድናቆት በመስጠቱ ግን እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ሰላማዊ ትግል ሰፊ ግንዛቤን ሳያገኝ ቀርቷል። ሆኖም ግን ዛሬ በከፊል-ሰሃራዊ አፍሪካ (Sub-Saharan Africa) ሳይቀር ሰላማዊ ትግል የተሻለ ግንዛቤና ተቀባይነት በማግኘት ላይ ነው።

መደምደሚያ፡ የመጀመሪያዎቹ የኢትዮጵያ ምሁራን እነ ነጋድራስ ገብረሕይወት ባይከዳኝ በኢትዮጵያ የእድገት ለውጥ ለማምጣት ከፍተኛ ምኞት እንደነበራቸውና ኢትዮጵያን እንደ ጃፓን ለማድረግ የነበራቸውን ምኞት ተፈጻሚ ለማድረግ በሰላማዊ መንገድ ያልተቋረጠ ጥረት ማድረጋቸውን ባህሩ ዘውዴ የኢትዮጵያ ታሪክ [Modern History, 1855-1991] ያመለክታል። እንዲያውም አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ባሳተመው የነጋድራስ ገብረሕይወት ባይከዳኝ መጽሐፍ ውስጥ ምሁሩ ብዙ ጠቃሚ ምክሮችን ያነሳና መደረግ ያለባቸው ነገሮች በጊዜ ካልተፈጸሙ ወደፊት ሊደርሱ የሚችሉ ክፍ ጊዜዎችንም በትክክል የተነበየ ሲሆን ለስልጣን የሚደረግ ጦርነትም ተችቷል።

ከዚያ ወዲህ ደግሞ ጋንዲ በህንድ የነፃነት ትግል በማድረግ ላይ ሳለ የኢጣሊያን ወረራ ተከትሎ በ1928 ዓ.ም ኃይለ ስላሴ ወደ እንግሊዝ አገር ሲሄዱ በንጉሱ አገር ጥሎ መሄድ የተቆጠሩት የነፃነት አርበኞች ታክለ

ከ መንግስቱ ንዋይ መከራም ወዲህ በተለይ የኃይለ ስላሴ መንግስት መውደቂያ ግድም የተነሳው የለውጥ አራማጅ ትውልድ መሬት ለአራሹ፣ የብሔሮች/ብሔረሰቦች አኩልነት፣ የሃይማኖት አኩልነት፣ የሰብዓዊና ዲሞክራሲ መብቶች፣ ትምህርት ላልደረሰው ይዳረስ፣ ህዝብ የመንግስት ስልጣን ባለቤት ይሁን (ህዝባዊ መንግስት ይቋቋም) የሚሉትን ጥያቄዎች አንስቶ በሰላማዊ መንገድ መታገል ቢጀምርም ከታሪካችን በወረሰው የመንግስት ሽግግር ባህላዊ ምክንያትና የማርክሲዝም አለማቀፋዊ ተጽእኖ ተደማምረው የትጥቅ ትግልን ተመራጭ የትግል ዘዴ አደረገ። በዚያን ዘመን ስለጋንዲ ሰላማዊ ትግል የሚያውራ ሰው ካለ ብርቅ ነው። ካለም የሚያውራው እየተሳቀቀ ነበር ብንል ብዙም ስህተት አይሆንም። የሚያዳምጥም የሰላማዊ ትግል ወሬው ራሱ ሳይዘገንነው አይቀርም . . .

ተቃውሞ (political defiance)፣ ትብብር መንፈግ እና እምቢተኝነት (disobedience) በህንድ የተከለሰውን የእንግሊዝ መንግስት እንዲሸመደመድና መደበኛ ስራውን መስራት እንዳይችል አደረገ። የእንግሊዝ ኩባንያ ከህንድ እያግበሰበሰ ወደ አገሩ የሚልከውን ለኢንዱስትሪ ጠቃሚ ጥሬ እቃዎችና ማዕድን እንደቀድሞው መላክ ተሳካው። ኩባንያው ከህንድ የሚያገኛቸው ብዙ ጥቅሞች ተቋረጡበት። እንግሊዞች ከህንድ የሚፈልጉትን ማግኘት ከተሳናቸው በህንድ መኖራቸው ትርጉም እንደሚያጣ ለመገንዘብ መካሪ አላሹም ነበር። ወራሪው እንግሊዝ የተፈጠረውን ቀውስ ከድርድር በተገኘ ስምምነት በመግታት ከህንድ የሚያገኘው ጥቅም እንዳይቋረጥ ማድረግን የተሻለ አማራጭ አድርጎ እንዲወስድ ተገደደ። ስለዚህ ጋንዲ ብሔራዊ ኮንግረስን በመወከልና በህንድ የነበረው የእንግሊዝ መንግስት እንደራሴ (Viceroy) ደግሞ ቅኝ ገዢውን መንግስት በመወከል በተደረገ

ነፃ ለመውጣት የተደረጉት አብዛኛዎቹ የትጥቅ ትግሎች ያከተሙት ከውጭ ወራሪዎች ባልተናነሱ ወይም በከፋ በነሙጋቤ አይነቶቹ ያገር ተወላጅ የአዘ እንባ ነፃ አውጭ ጨቋኝ ገዢዎች እጅ እንደሆነ አለም የሚያውቀው ሃቅ ነው። ጋንዲ የመራው ትግል ግን የህንድን ህዝብ ከቅኝ ተገዥነት ነፃ በማውጣት ሳይወሰን ከራሱ አብራክ በወጡ አምባገነኖች እንዳይገዛና ዲሞክራሲያዊ ህንድን እንዲገነባ አድርጓል። ምስጢሩ ምንድን ነው? ምስጢሩ ሰላማዊ ትግል በተፈጥሮው ከዲሞክራሲ ጋር የተቆራኘ ስለሆነ ነው። ሰላማዊ ትግል በተፈጥሮው ዲሞክራሲያዊ ጸባይ ስለሰጠ ህዝብን የትግልና የድል ባለቤት ስለሚያደርግ ነው።

ጋንዲ የሰላማዊ ትግልን ጎድፈ አሳብ በተግባር የፈተነ የመጀመሪያው ሰው ነው። ለሰላማዊ የትግል ዘዴ እድገት ከእድሜው ውስጥ 20 እና 30 አመቶች ያህል ጊዜ በቆጠራነት በመክፈል በግለሰብ ደረጃ ጉልህ አስተዋጽኦ

አቶ ደምሴ መንግስቱ ጃጃት የአንድነት ለደሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ /አንድነት/ ፓርቲ ሥራ አስፈጻሚና የፓርቲው የህግና ሰብአዊ መብት ጉዳይ ቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢ ናቸው። ስለ ግለሰብ፣ ስለ ፖለቲካ ተሳትፎአቸውና ስለወቅቱ ፖለቲካ፣ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ተጨባጭ ሁኔታ በአሳቸው አይታ ምን እንደሚመስል ባልደረገችን ብዙአየሁ ወንድሙ አነጋግሮአቸዋል።

የኢህአዴግ ባለሥልጣናት በሥልጣናቸው ለሚመጣ እንኳን ለሰው ልጅ ለፈጣሪም አይመቹም

➤ የት ተወለዱ? የት አደጉ?

የተወለድኩት በ1962 ዓ.ም በወቅቱ አጠራር ሸዋ ጠቅላይ ግዛት በሀይቆችና ቡታጅራ አውራጃ በመለቃና ማረቆ ወረዳ ልዩ ስሙ ሰባት ጉጉት ዶቢ በሚባል ቦታ ሲሆን በልጅነቴ አገጣጠሙ ወደ አዲስ አበባ አምጥቶኝ መርካቶ አዲሱ ሚካኤ አካባቢ አደኩኝ።

➤ የተማሩባቸውን ት/ቤትምን ቢገልጹልኝ

በቀድሞ አጠራር ጫካው ሚካኤል አሁን አዲሱ ሚካኤል ቤተክርስቲያን የቆስ ትምህርት በደጃዝማች ገነጫና በኢትዮጵያ ትቅደም ት/ቤት የ1ኛ እና የ2ኛ ደረጃ ትምህርትን ተማርኩ። በከተቤ መምህራን ኮሌጅ በመምህርነት ዲፕሎማ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ በማታው ክፍለ ጊዜ በትምህርት አስተዳደር ዲግሪ ፕሮግራም አራተኛ ዓመት ከአልፋ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ በህግ የመጀመሪያ ዲግሪ ተመርቆአለሁ።

➤ የሥራ ህይወትዎና የሥራ ልምድዎስ?

በመምህርነት በምክትል ርዕሰ መምህርነትና በየኔት አስተባባሪነት በህዝብ በሚሲዮንና በግል ት/ቤቶች ከ18 ዓመታት በላይ አገልግያለሁ።

➤ እስከ ዛሬ ድረስ በፖለቲካ ውስጥ ተሳትፈው ያውቃሉ?

ጥርሴን ነቅዬ የአደግሁበት ነው ማለት ይቻላል። ምክንያቱም ወንድሞቼ በኢህአፓነት በቀይ ሽብር ቢሞቱም አሻራቸውን ጥለውብኝ አልፈዋልና። ከ1985 ዓ.ም ጀምሮ እስካሁን ድረስ በተቃዋሚ ፖለቲካ ጉራ በመሳተፍ የጉራጌ ህዝብ ዴሞክራሲያዊ ግንባር በምክትል ፀሀፊነት፣ በደቡብ ህብረት በማዕከላዊ ኮሚቴና በድርጅት ጉዳይ መምሪያ አባልነት፣ በቀስተ ደመና አባልነት፣ የአንድነት ፓርቲ መስራች አባልና የአዲስ ከተማ ከ/ከተማ አንድነት ሰብሳቢ፣ የመሀል ቀጠና ማስተባበሪያና የአዲስ አበባ አንድነት ሥራ አስፈጻሚ ምክትል ሰብሳቢነት፣ በህግና ሰብአዊ መብት ጉዳይ ቋሚ ኮሚቴ አባልነት፣ የአንድነት ፓርቲ 2ኛ መደበኛ ጠ/ጉባኤ አዘጋጅ ኮሚቴ አባልነት አገልግያለሁ። ቢቢቃኝ ይሻላል።

➤ የወቅቱን የአገሪቱን የፖለቲካ ሁኔታ እንዴት ይመለከቱታል?

በህገ መንግሥቱ ላይ የተጠቀሱ የሰብአዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶች እየተጣሉ ናቸው። ሰብአዊ መብቶች የማይገሰሱ ሰዎች በመሆናችን ብቻ በተፈጥሮ የምናገኛቸው መብቶች መሆናቸው እየታወቀ በጥበቃ ስር ያሉ ዜጎች ከትዳር ጓደኞቻቸው፣ ከቅርብ ዘመዶቻቸው፣ ከጓደኞቻቸው፣ ከሃይማኖት አማካሪዎቻቸውና ከህግ አማካሪዎቻቸው ጋር እንዳይገናኙ ገደብ እየተጣለ ነው። በፍርድ ቤት ወንጀልኝነታቸውን ተረጋግጦ ፍርድ እስከሚሰጥ ትዕግስት በማጣት እንደ ወንጀልኞች መቁጠር ተጀምሮአል። በሰሩት ወንጀል ነው ከተባለ በህግ አግባብ መጠየቅ ሲቻል ተራ ድራማ በማዘጋጀት ዜጎችን ማስጨነቅና ፍርሃት ውስጥ ለመክተት እየተሞከረ ነው። በአጠቃላይ የፖለቲካው ምህዳር እየጠበበ መምጣቱን የሚያሳይ ህጋዊና ሰላማዊ ትግልን ለማጨናገፍ ጥረት እየተደረገ ነው። ስለ ኢትዮጵያ ሁላችንም ኢትዮጵያውያን ያገባናል ሊያገባንም ይገባል።

➤ አገራችን የፀረ-ሽብር አዋጅ ማውጣቷ ይታወቃል። አዋጁን ከሕግ ሞያዊ አንጻር እንዴት ይመለከቱታል?

ከፍተኛ የሰብአዊ መብት ጥሰቶች፣ የጦር ወንጀሎች፣ የዘር ፍጅት ሽብርተኝነት እንዲሁም የባህር ላይ ዝርፈያ ወንጀል ዓለም አቀፍ ይዘት አላቸው። የዓለም መንግሥታትና ህዝቦች ያገባቸዋል ተብሎ ይገመታል። ስለሆነም የአንድነት ፓርቲ ሽብርተኝነትና አሸባሪነትን ሙሉ በሙሉ ይቃወማል። ያወጣዘል። በፕሮግራሙ ላይ በግልፅ ሰፍሮ ይገኛል። አሸባሪነት አንድ ቡድን የራሱን ዓለማዊ ርዕዮተ ዓለምን በሌሎች ላይ በሃይል ለመጫን የሚደረግ እንቅስቃሴ ነው። ሽብርተኝነት ለመዋጋት ለገዥው ፓርቲ ወይም ለመንግስት ብቻ የሚተው ጉዳይ አይደለም። የሁሉም ዜጎች አገራዊና የዜግነት ግዴታ ነው። ሆኖም ግን በሽብርተኝነት ሰብብ የመንግስት ባለሥልጣናት ዜጎችን እንዳሻቸውና በአሻቸው ጊዜ ሰብአዊ መብታቸውና ክብራቸውን በመግፈፍ ማሰቃየትና ማሰር የለባቸውም። የፀረ ሽብርተኝነት አዋጁም የራሱ የሆነ ችግሮች አሉበት። በፀረ ሽብርተኝነት ህገ አስታኮ የተቃዋሚ ፓርቲ አባላት፣ አመራሮችን እና ነፃ ጋዜጠኞችን ሰዶ የማሳደድ ተግባር ይታያል። የኢህአዴግ ባለሥልጣናት የሚቀርቡላቸውን አቤቱታዎች ይሰማሉ ግን አያዳምጡም። ተግባራዊም አያደርጉም። በተለይም በቅርብ ወራት የቀረበ አንድ ቀሺም “የአኬልዳማ” ድራማ መጥቀሱ በቂ ነው።

ቅይታ

➤ በእርስዎ እይታ ልማትንና ተቃዋሚዎችን እንዴት ይገመግሟቸዋል?

ሰለልማት ስናስብ የህግ የበላይነት፣ የሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን ነጻና ገለልተኛ የፍትህ አካልን በቅድሚያ ማሰብ አለብን። ባለሀብቱ ለማልማት እንዲችል ሀብት ለማፍራት በግል ሀብቱና ንብረቱ ላይ የማዘዝና የባለቤትነት ስሜት እንዲኖረው ህግን መሠረት አድርጎ ነው። ሰብአዊ መብቱ ከብሩ መከበር አለበት። እናም ሀገራችን በምታደርገው የልማት እንቅስቃሴ ተቃዋሚዎች ሲቃወሙ አልሰማሁም። ልማት የጋራ ጉዳዮችን ነው። በልማት ስም ግን ማቆሚያ የሌለው ምዝብራን መቃወም ተገቢ ነው። ለአገር ውስጥ የምግብ ፍጆታ የማይውል ለውጭ ገበያና ለአገራቸው ብቻ ምርትን ለመላክ ወደ አገራችን በልማትና በባለ ሀብትነት ስም የሚመጡትን ህዝብ ሲቃወማቸው አያስደንቅም። ምክንያቱም የተመረተው ምርት በአገር ውስጥ ፍጆታ ቅድሚያ ሊሰጠው ይገባል።

➤ በአገራችን የሙስና መንስራፋትና የመልካም አስተዳደር እውነት አስከፊ ደረጃ ላይ ደርሷል የሚሉ አሉ። አንዳንዶች ደግሞ ችግሩ ቢኖርም የተጋነነ አለመሆኑን እንዲያውም እየተሸለ እና ችግሩ እየተቀረፈ እንደሆነ ይገልጻሉ። እርስዎስ ምን ይላሉ?

ሙስና ስር እየሰደደ መምጣቱን አይካድም። በንጉሱ ዘመን የመንግሥት ባለሥልጣናት ብዙም አይታወቅም ነበር ይባላል። በደርግ ዘመን ደግሞ በመቶ ብር ደረጃ ነበር በኢህአዴግ ዘመን በሺዎችና በመቶ ሺህዎች ብቻ ሳይሆን በሚሊዮኖች ደረጃ ደርሶአል። ሙስና እንደሚታወቀው በጥሬ ገንዘብ ብቻ ሳይሆን እየተባባሰ የመጣው በመሬት በመንግስት ንብረቶችና በህዝብ ሀብቶች ላይ ነው። የመንግሥት ባለሥልጣናት አይተው እንዳላዩ ሰምተው እንዳልሰሙ ይሆናሉ። በህዝብ ብርታት በሚጋለጡበት ወቅት ከአንድ የሀላፊነት ቦታ ተነስተው ወደ ሌላ የሀላፊነት ቦታ ይዘዋወራሉ። አስገራሚና አስቂኝ ጉዳይ ነው። ይህም የመልካም አስተዳደር ዕውቀት ውጤት ነው። የማያዳግም እርምጃ ሲወሰድ አይታይም። የኢህአዴግ ባለሥልጣናት ከልባቸው ሙስናን ለመዋጋት ሲከጅሉ አይስተዋሉም። ሙስናን በመዋጋት ሰበብ ሌላ ሙስና ይፈጠራል። ኢህአዴጃች እኮ ለፓርቲያቸውና ለሥልጣናቸው ሲሉ የማይፈንቅሉት ድንጋይ የለም። ሙስናን በመዋጋት ጊዜ ማባከን አይፈልጉም። ጅብ ከሄደ ውሻ ጮኽ አይነት ነው።

➤ የወቅቱ ዋና ችግር ምንድን ነው ይላሉ?
የኑሮ ውድነት፣ የህግ የበላይነት አለመከበር፣ የዜግነት ክብር ማጣት፣ የሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች አለመጠበቅ፣ የዜግነት ዋስትና ማጣት፣ ሙስና መልኩን ለውጦ እየተንሰራፋ መምጣት፣ በምግብ ራሱን አለመቻል። የሥራ አጥነትና የመኖሪያ ቤት ዕውቀት፣ የዜጎች የግል ሀብት የማፍራት መብት ጥያቄ ውስጥ መግባት፣ በአገርና በህዝብ ስም የሚፈጸሙ ብድሮች አገርና ህዝብን ከመጉዳቱም በላይ ትውልዱ ከሚሸከመው በላይ እየሆነ መምጣቱን መጥቀስ ይቻላል። እነዚህ ችግሮች ከጊዜ ወደ ጊዜ እየባሉ እየሄዱ ናቸው።

➤ ጠቅላላ ባለ ሁኔታ በአገራችን ያለውን የህግ የበላይነትና የሰብአዊ መብት አከባቢ እንዴት ይመለከቱታል?
የህግ መንግሥት የበላይነት አለመከበር፣ ህገ መንግሥቱ “የህጎች ህግ ነው።” እናም “የህጎች ሁሉ የበላይ ህግ ነው።” ስለሆነም በመመሪያና በቃል በሚሰጡ ትዕዛዞች ባለሥልጣናት ከህግ መንግሥቱ የሚቃረኑ ድርጊቶች ሲፈጸሙ ይስተዋላሉ።

፣ የፓርላማ የበላይነት አለመከበር፣ ለአብነት ያህል የተጨማሪ እሴት ታክስ (VAT) በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ አዋጁ ታትሞ ወጥቶ እያለ ታክሱ የሚጣልባቸው ዓመታዊ ገቢአቸው ከ500,000 ሺህ ብር በላይ መሆኑ እየታወቀ በንግዱ ማህበረሰብና በተጠቃሚው ላይ የተጨማሪ እሴት ታክስ አለአግባብ እንዲጣልበት ተደርጓል። የህግ አውጪው፣ የህግ አስፈጻሚውና የዳኝነት አካላት የሚታዩው የተደበለቀ አሰራር መኖር በዚህም የመንግሥትና የኢህአዴግ (የፓርቲ) ሥራ አቀላቅሎ መሥራት፣ የህግ ትርጓሜ ለፍ/ቤት ከመስጠት ይልቅ ለፌዴሬሽን ም/ቤት መስጠት። ይህም ፖለቲካዊ መመሪያና ትዕዛዝ አዘል ትርጓሜ ለመስጠት እንዲያስችል የታቀደ ነው። ፣ ከምንም በላይ የህግ የበላይነት አለመከበር፣ በተቃዋሚ ፓርቲ አባላትና ዜጎች ላይ አድሎአዊ አሰራርን አስከትሎአል። ፣ በይበልጥ “ሰዎች ሁሉ በህግ ፊት እኩል ናቸው።” እናም “ማንም ከህግ በላይ አይደለም።” የሚባሉት መሠረታዊ የህግ የበላይነት መርሆዎችን ተሸርሽረዋል።

➤ በቅርቡ ወደ ሥራ አስፈጻሚ መጥተዋል። የአንድ ቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢ ነዎት እርስዎ የሚመሩት ቋሚ ኮሚቴ ኃላፊነትና ተግባር ምንድን ነው?

የፓርቲው ስትራቴጂና የአምስት ዓመት አቅድ በፓርቲው መተዳደሪያ ደንብና ፕሮግራም ላይ የተጠቀሱትን ተግባራት መሠረት በማድረግ የታቀዱ ዕቅዶች አሉ። በህግ የበላይነት ዙሪያ ለአባላት ግንዛቤ ማስጨበጥ፣ ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን በማስመልከት ትምህርት መስጠት፣ ህገ መንግስቱን በማክበርና በማስከበር አባላት የበኩላቸውን ድርሻ እንዲወጡ ማድረግ፣ አባላት የህግ የምክር አገልግሎት በሚሸጡት ወቅት የህግ የምክር አገልግሎት መስጠት፣ በአባላትና በዜጎች ላይ የሚደርሱ የሰብአዊ መብት ጥሰቶችና የዲሞክራሲያዊ መብት አፈናቃዎች መረጃዎች ማሰባሰብ። ጥሰቶቹና አፈናቃዎቹ እንዲቆሙ መጠየቅ። ለህዝብ፣ ለአገር አቀፍና ለዓለም አቀፍ ተቋማት ማሳወቅ፣ ማጋለጥ ይገኙበታል።

➤ በአሁኑ ወቅት ያለውን የአገሪቱን የወጣቶችና የሴቶች የፖለቲካ ተሳትፎ እንዴት ያዩታል?

የወጣቶች ተሳትፎ የሚያበረታታ ቢሆንም ይበልጥ መሠራት አለበት። በብ/ም/ቤትና በ/ሥ/አ/ኮሚቴ ደረጃ ያለው ሰብጥር በቂ ነው ማለት አይቻልም። የሴቶች ተሳትፎ ቁጥር እጅግ አናሳ ነው። የአንድነት ፓርቲ ውስጥ ብቻ ሳይሆን በአገር አቀፍ ደረጃ ያለ ችግር ነው። ኢህአዴግ የመንግስት ሥልጣን ይዞ የመንግስት ሀብትና የሰው ሃይል ኖሮት እኔ አስከማውቀው ድረስ አንዲት የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል ብቻ ናቸው ያሉት። ፣ ማኅፀር አስፈላጊ ባይሆንም በቀጣይ ሂደት በድርጅት ጉዳይ ቋሚ ኮሚቴ የወጣቶችንና የሴቶችን ተሳትፎ የማብቃት ሥራ ትኩረት የተደረገበት መሆኑን አውቃለሁ።

➤ ኢህአዴግና መንግስት ምን ማድረግ አለበት ይላሉ?
ኢህአዴግ ማለት መንግሥት ነው። መንግሥት ማለት ኢህአዴግ ነው አደረጃጀቱም ሥራውም በጀቱም የተደባለቀ ነው። ይህ መለየት አለበት። እንደ አገር መሪ ፓርቲና እንደ መንግስት፣ የግለሰብና የቡድን ነፃነት በተገቢው ሁኔታ ማክበርና ማስከበር፣ ሀገራችን ኢትዮጵያ የሁላችን የጋራችን መሆኗን መረዳት፣ ሀላፊነት ከግል ነፃነትና ከተጠያቂነት ጋር አጣምሮ መስራት፣ ሰዶ ከማሳደድ መቆጠብ ሆይሰፊ በመሆን በውይይትና በመግባባት ልዩነቶችን ማጥበብ፣ የገጠርና የከተማ ቦታ የግል የመንግስትና የህዝብ እንዲሆን ማድረግ ምክንያቱም የመንግስት ባለሥልጣናት መሬትን ጠፍጥፈው የሰሩት ባለመሆኑ የዜጎች የጋራ የተፈጥሮ ሀብት ስለሆነ ነው። ከኢህአዴግና ከአመራሩ ጥቅም ይልቅ የአገርና የህዝብን ጥቅም ማስቀደም። ፣ ህዝብን አለማዋሸት። የገቡትን ቃል አለማጠፍ። በተለይም የባድመን ለእኛ ተፈረደልንና በቀን ሦስት ጊዜ እንበላለን ውሸት ሆነው በመቅረታቸው ነው። ሙስናን አለማመንታት መዋጋት። ለባለሥልጣናቱ ከሌላ አለመስጠት። “የኢህአዴግ ባለሥልጣናት በሥልጣናቸው የሚመጣባቸው እንኳን ለዜጋ ቀርቶ ሊፈጣሪም አመደመቹም። ቢሆንም በረዥም ጊዜያት ሥልጣን ላይ መቆየት በስልጣን መባለግን ስለሚያስከትል አክራሪ አብዮተኞች የሆኑ ባለ ሥልጣናት በራሳቸው ፈቃድ ስልጣናቸውን ቢለቁ መልካም ነው።

➤ ከተቃዋሚዎችስ ምን ይጠበቃል ይላሉ?
የሚሻሻሉ ድንጋጌዎችና ህጎች እንዳሉ ሆነው ህገ መንግሥቱንና ሌሎች ህጎችን አክብሮ መንቀሳቀስ፣ የፖለቲካ ምህዳሩ ጥርቅም ብሎ አስከሚዘጋ ድረስም ቢሆን በህጋዊና በሰላማዊ መንገድ መታገል፣ በሃይልና በጦርነት አለማመን ምክንያቱም አገርንም ዜጎችንም ስለሚጎዱ፣ የምር ተቃዋሚ የሆኑ ፓርቲዎች ቢቻል እስከ ውህደት መሄድ ካልተቻለ ደግሞ በጥምረት ወይም በግንባር ለመቀናጀት መሞከር፣ ጠንካራና የዓላማ ዕናት ያላቸውን አባላት ማፍራት፣ ከህዝብና ከደጋፊዎች ጋር በተገኘው አጋጣሚዎች ለመገናኘት መሞከር፣ ከእርስ በርስ ጥላቻና መጠላለፍ መቆጠብ።

➤ ህዝብስ ምን ማድረግ አለበት?
ህገ መንግሥታዊ መብትን ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን እንዲከበሩ የበኩልን ድርሻ መወጣት፣ ከፍርሃትና ከጭንቀት ራሱን ነፃ ማውጣት፣ ለአገርና ለህዝብ በሚጠቅሙ ጉዳዮች ላይ አለማመንታት መሳተፍ፣ በሰላማዊና ህጋዊ መንገድ ኢህአዴግን ለመተካት ቆርጦ መታገል፣ የጥቂቶች መታሰርና መሞት ብቻ ነፃነት እንደማያስገኝ ተገንዝቦ በጋራና በአንድነት የኢህአዴግን አምባገነን ሥርዓትን መለወጥ፣ በኢህአዴግ ውስጥ አክራሪ አብዮተኞች እንዳሉ ሁሉ ለዘብተኛ አብዮተኞች የሆኑ አመራሮችና አባላት መኖራቸውን በመገንዘብ ጭፍን ጥላቻን አለማሳየት።

ማህበራዊ

ጊዜ ጌታ ጊዜ ከፋይ

ውበሽት ተሾመ
sfgtb7@yahoo.com

የጉንደሩ ንጉሥ የነበሩት አፄ ዳዊት መምህር ኤርምያስ የተባሉ ንጉሥ ፍትህ ለመስጠት በፈርድ መንበራቸው በሚቀመጡበት ሰዓት ታላቁን የሕግ መፅሐፍ በአትሮጋ/መፅሐፍ ማንበቢያ/ላይ ዘርግተው በግዕዝ ክነበቡ በኋላ ወደ አማርኛ መልሰው ለተከላኹ “አንተ ሞት ይገባሉል አንተ ይህን ያህል ጊዜ ትታሰራለህ “አንተ እድሜ ልክህን ትታሰራለህ - - - እያሉ የመጨረሻውን የቅጣት ፍርድ የሚወስኑ ታላቅ ባለሥልጣን ነበሯቸው።

እኛህን መምህር ኤርምያስን ይህንን ሥልጣናቸውን የሚያውቅ ሁሉ ይፈራቸዋል። ሲያያቸውም ያለው አክብሮት ከመጠን በላይ ነው። “ጊዜ የሾመውን ጊዜ አስኪሽረው ምን ይደረጋል” እያለ ሁሉም ለመምህር ኤርምያስ ጠብ ርግፍ ይላል።

መምህር ኤርምያስም በንጉሥ የዙፋን ችሎት ፍትህ ነገሥቱን እያነበቡ ብዙ ፍርዶችን ፈረዱ። የሚታሰረውን አሰሩ የተሰማቸውን እንዳሻቸው ሥልጣኑን በመጠቀም ፈረዱ። አሰሩ፣ፈቱ፣ሕዝብ ሁሉም መታዘብ ልማዱ ነውና መምህር ኤርምያስን ሲያያቸው እያስገነቡ ጉልበት እያሳመ በልቡ ግን “ጊዜ አሉ” ሲል ቆይ - - - ቀን በሳመንት ሳመንት በወር ወርም በአመት እየተፈራረቀ ያ ሕዝቡ ያለው ጊዜ ደረሰ፣ነገሩ እንዲህ ነው - - - በሰዓቱ የነበሩ የአቡነ አውሰጣጢዎስ የአቡነ ተክለ ኃይማኖት የሁለቱ ገዳማት መምህራን በሃይማኖት ጉዳይ /Doctrine/ አለመግባባት ተፈጠረና ቢወያዩም መፍትሔ ላይ መድረስ ስላልቻሉ ጉዳዩን ወደ አፄ ዳዊት ወስደው በንጉሥ ችሎት እንዲታይ አደረጉ። በዚህ ሰዓት የፍትሕ ነገስቱ ሊቅ መምህር ኤርምያስም ሥራቸው ነውና በክርክሩ ወቅት እንደወትሮው ተፈርተው እና ተከብረው ተቀምጠዋል። በንጉሥ ትዕዛዝ የሁለቱ ገዳማት መምህራን ሐሳባቸውን አቀረቡ፣ከብዙ ወይይት በኋላ ንጉሥ አፄ ዳዊት የአቡነ አውሰጣጢዎስ ገዳም

በፍፁም ነገ አይለቀስም፤ነገ አዲስ ቀን ነውና። ዛሬ ሊያስመካው የቻለ ባለዛሬ ነገን እንደዛሬው በትምክህት አልፋለሁ ካለ ስህተት ነው። የሚያስመካ ጊዜ ሳይሆን፣ሥልጣን ሳይሆን፣ሐብት ሳይሆን፣ሰርተው የሚያልፉት ወይም የሰሩት መልካም ነገር / መልካል ሥራ/ ብቻ ነው። መምህር ኤርምያስ ወደ እስር ቤት ከወረዱ በኋላ አንድም ጠያቂ ከማይጠይቃቸው እስረኞች አንዱ ሆነው ነበር። “እግዚአብሔር ያስፈታም” የሚል ጠፍቶ ጭራሽ ወደ ንጉሥ ዘንድ እየቀረቡ ያልሰሩትን እንደሰሩ የሰሩትንም እያባባሉ የንጉሥን ልብ አስጨከባቸው። ጠያቂ አልባው የትናንቱ ፈራጅ የዛሬው እስረኛ መምህር ኤርምያስም ስሜታቸው በጣም ተነጋግ።

በሀገራችን ተረት “ጊዜ አይደለም ሰው ድንጋይን ያስረጃል” ይባል የለ፤በዛሬ ሀብት ወገን ሥልጣን ዘመድ ወዳጅ መመካት የጊዜን ፀባይ ያለማውቅ ውጤት ነው። ጊዜ ሲለዋወጥ ከብዙ ነገር ጋር አብሮ ይለዋወጣል። ያስገዱ ይሰጣሉ፣ ያሳሰሩ የታሰሩሉ፣ያስገደሉ ይሞታሉ፣ ያባረሩ ይባረራሉ፣ ያስያዙ ይያዛሉ፣የጊዜን ጉዳይ ከአንድ መምህር የሰማሁትን ላክልላችሁ በልጅነት እእምሮው የፋኛ ክፍል ተማሪ እያለ የሐሰብ አስተማሪው ምን ያህል እንዳሰቃቸው አይረሳውም። “ማስመሪያ ጣት ውስጥ በመከተት፣በማንበርክክ፣በመረጫ - - - የአሳቸው የት/ት ክፍለ ጊዜ ለእኔና ለተማሪዎች ስቃይ ነበር። ከብዙ ጊዜ በኋላ እኔም የኔቨርሰቲ ጉብኝ በዚህ በሐሰብ ትምህርት ተመርቄ በጥሩ ውጤት እዛው መምህር ሆኜ ተቀጠርኩ። በከረምት የትምህርት ጊዜ ያኔ የሐሰብ መምህራ የእኔ ተማሪ ሆነው መጡ፣እሳቸው ሲመጡ ት/ት የመያዝ አቅማቸው ተዳክሟል እንደውም ከሰዓት የት/ት ክፍለ ጊዜ አልፎ አልፎ እንቅልፍ ያስቸግራቸዋል። አሁን ምን ላድርጋቸው፣ላምበርክካቸው፣ላስወጣቸው፣ልስደባቸው - - - ይህ

ለዚህ ነው። መምህሩም ሁሉ መምህር የሚሆኑ ይመስላቸው ነበር። ግን ጊዜ ከፋይ ነውና መልሶ ተማሪ አደረጋቸው። ጊዜ ለማንም አይወግንም፤ቀን ጠብቆ ይከላል። “የተገፋውን ሲያነሳው የገፋውን እሱንም ይገፋዋል። ሁሉንም ለጊዜ መተው ነው” ይላሉ የአገራችን ሰዎች፣እውነት ነው። ከፋይ ለሆነው ጊዜ ነገሮችን ሁኔታዎችን የአቅምን ያህል ጥርና ደክሞ መፍትሔ ካጡ ለጊዜው ለዳኛው መተው መፍትሔ ነው። በአለማችን ላይ ከመሪ እስከ ተመሪ ከሊቅ እስከ ደቂቅ ከሀብታም እስከ ድሃ ከምሁር እስከ ማይም ከቤተ መንግሥት እስከ ዳሳሳ ጎጆ ከሃይማኖተኛ እስከ ኢ-አማኝ ጊዜ ያልከፈለው ማንም የለም።

“ከሕልናቸው ጋር ሆነው ለዘኑና ለተከዙ ብርሃን በርቶላቸዋል። ላሳደዱና ለበደሉ የእጅ ጌጣቸው ካቴና፣ድሎት የለመደ ገላቸው የአለጋ ሲሳይ ሆኗል። ጊዜ ጌታ ጊዜ ከፋይ ነውና። ከብዙ ሰዎች አፍ የምንሰማው አንድ ነገር አለ። ጠቢቡ ሰለሞን ስለመናገሩ ጠቅሰው “ሁሉም ጊዜ አለው” ይላሉ እውነት ነው ጠቢቡ እንዳለው እኛም ተቀብለንና አምነን እንደምንለው “ሁሉም ጊዜ አለው” ይህ ንግግሩ ለተገፋ መፅናኛ ሲሆን ለባለ ጊዜዎች ደግሞ ያሉበትን ሁኔታ በጥንቃቄ እንዲጠቀሙበት የሚያስገድድ ነው። ግሩም አባባል ነው። በአንድ ሀገር ይኖር የነበረ አንድ ንጉስ አንድ የልብ ወዳጅ አማካሪ ነበረው። ይህ አማካሪው ለንጉሥ የቅርብ ባለስልጣናት ከሚሰጠው ክብር በላይ ወደ ከተማው ሲወጣ ለመንገደኛው የሚሰጠው ክብር እጅግ ከፍ ያለ ነበር። ጠብ ርግፍ ብሎ ነበር መንገደኛውን፣ገቢያተኛውን፣ነጥራውን ሁሉም የሚለው፤በዚህ ሰዓት ከንጉሥ ሹማምንት መካከል አንደኛው “ሰማኝማ ለእኛ ከምትሰጠው ክብር በላይ ለመንገደኛው ጠብ ርግፍ ትላለህ፤ ሹማምንቱ እኛ ከመንገደኛ ጋር ምን አለህ - - -?”። አለው ያም የንጉሥ አማካሪ ለሹማም “ከቡር ሆይ ይህ መንገደኛ ያዘነ የተቆጣ ቀን እኛ የለንም። ፡ ይንቀናል፣ይሰድበናል፣ ይረሳናል፣ ያጠፋናል፣እኛ የተቆጣን ቀን ግን እኛው እንጠፋ ይሆናል እንጅ መንገደኛው ላይ፣ኗሪው ላይ፣ ገቢያተኛው ላይ፣ምንም አናመጣም፤ጊዜው ሳይከፋ ከዋናው ጋር ሁላም መሆን ይሻላል ብዬ ነው ጊዜ የከፋ ቀን ምን ማምለጫ አለን ከቡር ሆይ አለው”

ቆሞ የሚናገረው አንድ ሰው ነው አድማጩ ግን ብዙ ነው፤ነጋዴው አንድ ነው፤ገቢያተኛው ብዙ ነው፤አዝማሪው አንድ ነው፤አድማጩ ብዙ ነው፤ ከአንድ ብዙ ይበልጣል መልካም መስራት ቅን መሆን ለህሊና መኖር ነገ ጊዜ ሲከፍለን የምንደሰትበት ነገር ነው። መሸቶ ሲነጋ ንጋትን በፍቅር የምንጠብቀው በትናንት ሥራችን ውሳኔያችን ለህሊና የሚሆን ሥራ ከሰራን ብቻ ነው። ፡ ያለንበትን ቦታ ሥልጣን፣ ሀብት፣ ንብረት፣ዝና - - - ለማርዘም የምንጠቀምበት ነገር ከሀሰት፣ከበደል፣ከከፋት ያልፀዳ ከሆነ ረጅም ጊዜ በድሎት መኖራችን ትክክለኛች አይሰብለንም። ጊዜው ሲመጣ የእጃችንን ሲከፍለን የውርደት ቀን አይመሸም እያልን እንተታላለን። ፡ “ጊዜ ጌታ፣ጊዜ ከፋይ ስንል የእጃችንን ሳናገኝ አናልፍም ማለጋችን ነው።” “ሰው ሁሉ የዘራውን ያጭዳል” ተብሎ የለ። ያንኑ የዘራናትን እናጭዳለን፤ከፋይ የሆነው ጊዜ የእጃችንን ይከፍለናል። ስለዚህ ሁላችንም እጃችንን ከበደል ከከፋት እናንሳ ለምን - - -? ጊዜ ጌታ ጊዜ ከፍይ ነውና!!!

በዚህ ሰዓት ንጉሥ የመምህር ኤርምያስ ትምክህትና ሁኔታ ከሳቸው የተለየ ሐሳብ መያዛቸው እጅግ

አስቆጥቷቸው በአስቸኳይ ወደ እስር ቤት እንዲገቡ አዘዙ። “ጊዜ አለው” የተባለው ቀን ደረሰ፤መምህር

ኤርምያስም ብዙዎችን ወደላኩበት እስር ቤት ሊያስፈቱ ሳይሆን ሊታሰሩ እየተሰገደላቸው ሳይሆን እያዳፏቸው

ወሰዷቸው። ሹመትና ሽረት እርግማንና መርቃት መውጣትና መውረድ መሸምና መሻር ባለበት አለም ጊዜን

ተገን አድርጎ መቆም አደጋ ነው።

መምህራን ያቀረቡት ሐሳብ ልክ ነው። ብለው ሲደግፉ የፍትሕ ነገስቱ ሊቅ መምህር ኤርምያስ ደግሞ በፊፁም ትክክለኛቹ የአቡነ ተክለሃይማኖት ገዳም መምህራን ናቸው አሉ።

በዚህ ሰዓት ንጉሥ የመምህር ኤርምያስ ትምክህትና ሁኔታ ከሳቸው የተለየ ሐሳብ መያዛቸው እጅግ አስቆጥቷቸው በአስቸኳይ ወደ እስር ቤት እንዲገቡ አዘዙ። “ጊዜ አለው” የተባለው ቀን ደረሰ፤መምህር ኤርምያስም ብዙዎችን ወደላኩበት እስር ቤት ሊያስፈቱ ሳይሆን ሊታሰሩ እየተሰገደላቸው ሳይሆን እያዳፏቸው ወሰዷቸው። ሹመትና ሽረት እርግማንና መርቃት መውጣትና መውረድ መሸምና መሻር ባለበት አለም ጊዜን ተገን አድርጎ መቆም አደጋ ነው።

ዛሬ እንደተሳቀ በፍፁም ነገ አይሳቅም። ዛሬ እንደተለቀሰ

ከእኔ አይጠበቅም ሁሉንም ለጊዜ ሰጠሁት” አለኝ።

መሸቶ በነጋ ቁጥር ማሰብ ያለብን ብዙ መሸቶባቸው የነበሩ ሁሉ እንዲነጋላቸው ነው። ነግቶም ሲመሽ በዚያ ንጋት በሆነው ሥልጣናቸው ሀብታቸው ጉልበታቸው፣ጊዜያቸው ሲከራሩ ለነበሩ ሁሉ ምሽት፣እጦት፣እስር፣ስቃይ የእጃቸው፣የግላቸው፣የላባቸው ውጤት መሆኑን ነው። ጊዜ ጌታ ነው። ብዙዎችን ሽራል፣ሾማል። ፡ በጊዜ መኩራራት ዋጋ ቢስ ነገር ነው። ለጊዜው ታማኝ መሆን፣በጊዜው መልካም ነገር መሥራት፣በጊዜው መጠቀም ነው። ፡ መምህር ኤርምያስ ጊዜውና ቦታው ሁሉም እሳቸውን ፍርድ ሰጪ፣ወሳኝ ፈላጭ ቆራጭ አድርጎ የሚያኖራቸው መስሏቸው ነበር። ፡ ግን በጊዜው አለመጠቀማቸው ስንት አጃቢ አንዳልተከተላቸው እስር ቤት ሲገቡ ግን ጠያቂ አጡ። ጊዜ ይከፍላል የሚባለው

ሰላማዊ ትግል እና የጋንዲ . . .

ወልደ ሐዋርያትና ራሳቸውን ራጋቸውን ራጋቸውን ብለው ያደራጁት የፈረንሳይ ትምህርት ቀመሶቹ ወጣት ኢትዮጵያውያን የትግላቸውን ግብ ለነጻነትና በህዝብ የተመረጠ መንግስት (ራጋቸው) መመስረት አድርገው እንደነበር ነገር ግን ከነጻነት በኋላ ዘውዳዊው የኃይለ ስላሴ መንግስት ታከለ ወልደ ሐዋርያትንና ወጣቶቹን ራጋቸውን ራጋቸውን ተራ በተራ እንደበላቸው ባህሩ ዘውዴ የኢትዮጵያ ታሪክ [Modern History, 1855-1991] በሚለው መጽሐፍ ይተርካል። የነ ታከለና የወጣቶቹ ራጋቸውን ራጋቸውን ትግል ግብ ከሞላ ጎደል ከጋንዲ ትግል ግብ ጋር ይመሳሰላል ነበር ማለት ነው። ኢትዮጵያውያን ከወራሪው ጣሊያን ነፃ ለመውጣት ጦርነትን ሲመርጡ ራጋቸውን ራጋቸውን የመረጡት የትግል ዘዴ መጀመሪያ ላይ ከሞላ ጎደል ሰላማዊ ነበር።

ከመንግስቱ ንፋይ መከራም ወዲህ በተለይ የኃይለ ስላሴ መንግስት መውደቁ ግድም የተነሳው የለውጥ አራማጅ ትውልድ መሬት ለአራሹ፣ የብሔሮች/ብሔረሰቦች እኩልነት፣ የሃይማኖት እኩልነት፣ የሰብዓዊና ዲሞክራሲ መብቶች፣ ትምህርት ላልደረሰው ይዳረስ፣ ህዝብ የመንግስት ስልጣን ባለቤት ይሁን (ህዝባዊ መንግስት ይቋቋም) የሚሉትን ጥያቄዎች አንስቶ በሰላማዊ መንገድ መታገል ቢጀምርም ከታሪካችን

በወረሰው የመንግስት ሽግግር ባህላዊ ምክንያትና የማርክሲዝም አለማቀፋዊ ተጽእኖ ተደማምረው የትግል ትግልን ተመራጭ የትግል ዘዴ አደረገ። በዚያን ዘመን ስለጋንዲ ሰላማዊ ትግል የሚያወራ ሰው ካለ ብርቅ ነው። ካለም የሚያወራው እየተሳቀ ነበር ብንል ብዙም ስህተት አይሆንም። የሚያዳምጥም የሰላማዊ ትግል ወሬው ራሱ ሳይዘገንነው አይቀርም። የጋንዲ ሰላማዊ ትግል በዚያን ዘመን የመክራሲዎች ትግል ተደርጎ ነበር የሚታየው። ይኸው ዛሬ የሰህተቱን መንገድ ካየነውና ከተማርን በኋላ የጋንዲን ሰላማዊ የትግል ዘዴ እንስተናል። የሆነው ሆኖ የሰው ልጅ ለእድገት በሚያደርገው ያልተቋረጠ ግፊት የሚሰራውን መንገድ ከመምረጡ በፊት የሚያሰራውን መንገድ የመምረጡ እድል ከፍተኛ መሆኑን በታሪካችን ሳይቀር ደግመን ደጋግመን ማየታችን የሚያስደንቅ ነው።

አንዳንድ ምንው ያኔ ከጀመርነው ሰላማዊ ትግል ዘዴ ባልወጣን ኖሮ ብለን የምንጸጸት አንጠፋም። ያኔ ሰላማዊውን የትግል ዘዴ ተከትለን ቢሆን ኖሮ ባለፉት 37 አመቶች ውስጥ ከላይ ለተዘረዘሩት ጥያቄዎች ከተሰጡት መልሶች የተሻለ የተሟላ መልስ መስጠት በቻልን ነበር። ከዘውዳዊው መንግስት በኋላ ሁለት ተከታታይ አምባገነን መንግስታት መጥተው ፍጻኛንን ባላሳዩን ነበር። ያኔ ሰላማዊ ትግል ዘዴን ባለመከተላችን

ኢትዮጵያን አፍርሰናል፣ ከአምባገነን ገዢዎች ዛሬም አልተላቀቅንም። . . . ከሲባ ብቻ ነው ያተረፍነው!

ያለፈው አልፏል። ስላለፈው ምንም ማድረግ አንችልም። ዛሬ ማድረግ የምንችለው በየምክንያቱ ወዲህ ወዲያ ማለታችንን ትተን አፋችንና አቅማችንን አንድ አድርገን ሰላማዊ ትግልንና የምርጫ ፖለቲካን አጣጣሪን በመጓዝ ያልጨረሰነውን የኢትዮጵያን ህዝብ የመንግስት ስልጣን ባለቤት የማድረግ ግብ ከፍጻሜ ማድረስ ለአንዴና ለሁሉ ኢትዮጵያ ፊቷን ወደ ልማትና ስልጣን እንድትመልስ ማድረግ ነው። በአገር ውስጥ እና በውጭ የምንኖር አፋችንንና አቅማችንን አንድ አድርገን በአንድ እጃችን ሰላማዊ ትግልንና በሌላው እጃችን የምርጫ ፖለቲካ ትግልን ይዘን መታገል ከቻልን የቀረንን አቀባት በሁለትና በሶስት አመቶች ውስጥ አገባደን ከተራራው ጫፍ መድረስ እንችላለን። ከተራራው ጫፍ ላይ ሆነን “ነፃ ህዝቦች ነን” ማለት እንችላለን። ዛሬ አቅማችንንና አፋችንን አንድ አድርገን መታገል ካልቻልን ግን የዛሬ 30 ና 40 አመቶች ግድም ትግል የጀመረው ያ ትውልድ ከተራራው ጫፍ ሳይደርስና አዲስ ቀን ለወጣቱ ትውልድ ሳይወርስ ሊያልፍ ይችላል። በየድርጅቱ ተሸሽገን በልዩነት አይን ከመተያየት እስር ቤት ነፃ ወጥተን የኢትዮጵያን ህዝብ የመንግስት ስልጣን ባለቤት በማድረግ ሌሎች ጥያቄዎቻችን መልስ የሚያገኙበትን መንገድ ተባብረን እንከፈት።

ሀመም የጠነከረባቸውን ሳገኝ በእጅጉ ረካለሁ

ብሩክ ከበደ

በአሁኑ ጊዜ በሀገራችን የሰፈነው “ገብጋባነት” የሚለው ቃል ለገልፀው ከቶ የማይደፍረውና ከዚህ በላይ የሆነ የህዝብ፣ የመንግስት፣ የሃይማኖት ተቋማትን ጎብረት ያለ ምንም ሀፍረት ከመዘረፍ ታልፎ በሀብት ጉጉት የታሰረ ህሊናን ለመሙላት ልጅ ወላጆቹን፣ ባልሚስቱን፣ አሊያም ሚስት ባሏን፣ ሠራተኛ አሠሪዎቹን ወዘተ ደግሞ የማይገኝ ህይወታቸውን እንዲያጡ ሆነዋል። በዚህም የሃይማኖት መሠረት ተነቃጥቷል። ሞራል ተከስቷል። እውቀትና ሥልጣኔ የጉም ያህል በነዋል።

በዚህ በብርሀን ፍጥነት በሰፈነው ፍጹም እይነታዊ ስሜት የህዝብ መሬት የሸቀጥ ያህል ተቆጥሮ ተቸብኝቷል። አደገኛ በሆነ በህዝብ ገንዘብና ጤንነት ላይ ከፍተኛ ጉዳት በሚያስከትሉ ህገ ወጥ ግዳቶች በርካቶች ከብረዋል። ከጥበቃ ጀምሮ እስከ ሰራተኛው የሥራ ኃላፊ ድረስ እጅ እጅ ከማየት አልፎ ይህን ያህል አምጣ እስከ ማለት በመደረሱ ሕዝቡ ከጉዳዩ ይልቅ ስንት አምጣ እባል ይሆን? የሚለው ጭንቀቱ ራስምታት እየሆነበት መቷል። ተደፍሮ የሚያውቀው ብሄራዊ ባንክ ወርቁ በብረት ተለውጧል። በአቋራጭ መበልፀግ የሚሻው ዜጋ በመብዛቱም በየመንደሩ አባይ ጠንቋይ እንደ ጫጩት እየተፈለፈለ ነው። ፎቅ ውድ መኪናዎችና ውድ ጌጣጌጦች የሁሉም ምኞት መደምደሚያ እየሆኑ ናቸው። ምን ያህል ሚሊዮኖች እንደ ሚቢታቸው በውል የማይውቁትን ጎፋሰ አመጣሾቹ ዜጎች በየዕለቱ የሚሊዮኖችን ቁጥር ለማሳደግ የማይክሩ ሰከንድ ያህል እንኳን አያጠቁሉም።

ከሁሉ የሚያሳዝኘው ደግሞ ከተራብውና ከታረዘው ሕዝብ ላይ የሚቀመጡን ገንዘብ ሀይማኖታቸው እንኳን እንዳይጠይቃቸው በትንሹ ለሰባዊ ተግባር ከመፈለግ ይልቅ እርጉዝ ሚስቶቻቸው አሜሪካ ሄደው በመውለድ አሜሪካዊ ዜግነት እንዲያገኙ ማድረግ፣ በሀብታም ሀገራት ከተሞች መኖሪያ ቤታቸውን መገንባት ጨምሮ ዕቅዳቸውን የተገደለባቸው ህይወት እንዲገፋ ማድረግን ጨምሮ ተመሳሳይ ኢ-ግራሚ ሥራዎችንም መሥራት ይኸ ሁሉ ምግባር የሚመራው ደግሞ አንዳንድ የሀብታሰብ ክፍሎች ርዳታ ለማግኘት “ምነው የኤድስ ስለባ በሆነኩ” እያሉ ፈጣሪያቸውን በሚማግኙበት ወቅት መሆኑ ደግሞ እጅግ ሰቅጥጭ ነው። ጉልት ነጋዴዎች ላይ ግብር ለመሰብሰብ የሚተጋው አካል ረጃጅም እጆች ያላቸውና በባለ ሀብት ስም ከቀረጥ ነፃ የተለያዩ ቁሳቁሶችን እንዲያስገቡ በማድረግ ሹካና ማንኪያ ሳይቀር አስመጥተው በመቸባቸው የውድ መኪናና ፎቅ ባለቤት በመሆን አልፎ የጊቢ ማድመቂያ ሳርና አበባ መሆኑ ቀርቶ ሌላው ሚሊዮኖችን ከደህው ህዝብ ጉሮሮ ነጥቆ የወሰደ አውቶሞቢል መሆኑ ፀሐይ የሞቀው የአደባባይ ሚስጥር ነው። እንዲህ እያልን ብንዘረዝር የጋዜጣው ገጽ ስለማይበቃን ይህን በዚህ ላቀምና ወደ ተነሣህበት ልመለስ።

ከላይ በጥቂቱ የጠቃቀስናቸውና ዜጎች ከተባሉ ዜጎች ያሉትን ያህል ሀገራችን ጥቂት ቢሆኑም ለወገናቸው የሚጨነቁና የሚጠበቡ ልጆቿን አላጣቸው ከነሱ መሀል የዛሬው እንግዳዬ አንዱ ነው።

ስሙ ቢኒያም በለጠ ይባላል። ዕድሜው 35 ነው። የሚኖረውም ሆነ ሰብአዊ አገልግሎቱን የሚሰጠው ከተቤ ብረታ ብረት ፋብሪካ አጠገብ ገደራ ሆኔል ጀርባ በየካ ክፍለ ከተማ በወረዳ 09 ቀበሌ 22 የቤት ቁጥር 769 በሚገኘው የወላጆቹ ቤት ነው። ወላጆቹን ጨምሮ ሰባት ወንድሞቹ በሙሉ ሀገር ቤት ስለሌሉ ብቻውን ያለውን ትልቁንና ባለ በርካታ ክፍሉን ሺላ ቤት የሚያስተዳድረው አራሱ ነው።

ወጣቱ ይህን በግምብ የታጠረና በግሩም ጥርብ ድንጋይና ጠጠር የታገፀውን ሺላ እያከራየ እንደልቡ እየተደሰተ አሥራሽ ምቹው ቢያስብ አሁን ባለው የቤት ኪራይ ገበያ ቢያንስ በወር 40 ሺህ ብር ያከራየዋል። ይህ ሀሳብ ግን በዚህ ወጣት አዕምሮ የተወገዘ ርኩስ ምግባር

ነው።።

የስነ ምግባር በድኑ ደዌ ተይዘው መንቀሳቀስ የማይችሉ፣ መፅዳዳትና መመገብ የተሳናቸው በዕድሜ የጎፋ አረጋውያንና በአዕምሮ ህመም የሚሠቃዩ ወገኖችን ከተለያዩ የሀገሪቷ ክልሎች በማሰባሰብ መርዳት እንዲሁም በአካባቢው ለሚገኙ የትግረኛ ቤሰሰብ ልጆች በተመሳሳይነት የምግብ፣ የልብስና የትምህርት መረጃ መሳሪያዎችን አቅሙ በፈቀደ መጠን ማቅረብ ነው። የወጣቱ አእምሮ የሚረካው በሽታ የፀናባቸውን ወገኖችን አግኝቶ ሲረዳ ብቻ ነው።

“እነዚህ ወገኖች ከቶ ማን አላቸው?” ሲልም ማንኛችንም ልንመልሰው የማንችለውን ትልቅ ጥያቄ ያቀርባል። “ሜቄዶኒያ ሂማኔቴሪያን አሰራሽን” ሲል እንደሰየመው መግቢያው በር ላይ በሰቀለው ማስታወቂያ የሚገልፀው ድርጅቱም ከበጎ አድራጎች ድርጅትና ማህበራት ኤጀንሲ ፈቃድ እንዳለው ይናገራል።

ድርጅቱ የተመሠረተው ከ5 ዓመት በፊት በመንደሩ የሚገኙ ትግረኛ ልጆችን በመርዳት ነበር። በጊዜውም ወጣት ቢኒያም በለጠ አሜሪካ ሆኖ ጓደኞቹ ጥቂት ሠራተኞችን ቀጥረው ሥራውን እንዲያካሄዱ ቢያደርግም አደራውን የተቀበሉት ብዙም በሥራው ላይ ስሜት ስላልነበራቸው እንደፈለገው ሊያስከዱለት ስላልቻሉ ከሁለት ዓመት በፊት ጓዙን ጠቅሎ ከአሜሪካ መጣ። እዚህም እንደደረሰ የአረጋውያኑን ሥራ አከሎበት ድርጅቱን መምራት ጀመረ።

ሥራውን በበጎ ፍቃደኞች ማለትም በገዳም መናገያን ስለሚሸፈን ሰባት ሠራተኞች ብቻ ናቸው ተቀጣሪዎች ያሉት። ቤቱ የግል በመሆኑም የኪራይ ወጪ የለበትም። ከየትኛውም ድርጅት ሆነ ግለሰብ ምንም ዓይነት አገዛ እንደማይደረግለት የሚገልጸው ቢኒያም አእምሮ ህመምተኛ የሆኑ አረጋውያንን ለመንከባከብ ያሳሰበውም እነዚህን የተጣሉ ወገኖችን የሚረዳ ድርጅት በሀገራችን እምብዛም ስለሌለ እንደ ሆነ ይናገራል።

ብቻቸውን ከሚያወሩት፣ ከሚሰጡትና፣ ከሚቆዩት እንዲሁም አልጋ ላይ ተኝተው በካቲተር (ፕላስቲክ ቱቦ) የሚፀዳዱ፣ የሚሳደቡ፣ አረጋውያንን ለተመለከተ ሰብአዊ ተግባሩ እጅግ ፈታኝ መሆኑን ለመግመት የግድ ነብይ መሆን እይጠይቅም።

ወጣቱም ስማቸውን እየጠራና በፍቅር እያናገራቸው ዙሪያውን ካስገቡበት በኋላ አንድ ቦታ ቆም ብሎ ወጪ ሰብሰብ ብለው ወደ ተቀመጡት ጣቱን እያመለከተ “እዚህ ቤት ውስጥ የምታይዎቸው አሳዛኝ አረጋውያን የተሰበሰቡት ከደብረ ዘይት፣ ደብረ ብርሃን፣ አዋሃ፣ ደብረ

ሊባኖስ ሲሆን ከአዲስ አበባ ደግሞ ከዮሐንስና ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን ጨምሮ ከጉዳና ያሰባሰባናቸው ናቸው።” በማለት ከየት እንዳመጧቸው ገለፃ ካደረገ በኋላ በማገም ላይ ወደሚገኙት አረጋውያንና ጎልማሶች እያመለከተ “የኛው ሳምራን ይባላል። ሣሚ በተቀመጠበት የሚፀዳዱ፣ በሸክም የመጣ ነበር። ያዩ ደግሞ ቤተሰብ መንከባከብ ሲያቅተው አውጥቶ ከጣላት መሀል አንዱ ናት። ስሚም አበሩ ይባላል። ሀብታምም ነበረች። አበሩ ላምበረት አካባቢ ወድቃ የተገኘች ናት። እኔኛው ደግሞ” አለ። በረንዳ ላይ ተቀምጠው ልብስ የሚሰፉትን እያሳዩኝ “ለ3 ወር የአልጋ ቁረኛ የነበሩና በህክምና ድካው በሙያቸው እያገለገሉን ይገኛሉ።” በማለት ተርኮልኛል።

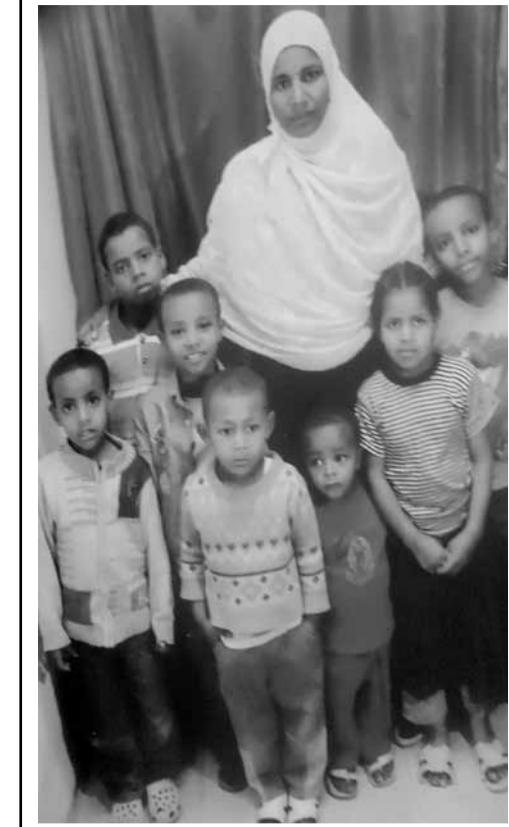
ተረጃዎቹስ ምን ይላሉ? ኃ/ማርያም ወርቅነህ ይባላሉ። ጣሊያን ሲገባ የ5 ዓመት ልጅ እንደነበሩ ይናገራሉ። የትውልድ አገራቸው ፍቼ ቆላ ውስጥ ነው። ገበሬ እንደነበሩና በአግራቸው ህመም የተነሣ ወደ ደብረ ሊባኖስ ገዳም በመምጣት መንገድ ላይ ወድቀው ለት በቁር ቀን በሀሩር ሲጠበሱ እንደቆዩ ያስታውሳሉ። በተለይ ደግሞ “ዳድታን የሚሰጠኝን ወርባላው እየቀማኝ ምንም ሳይቀም የምውልበት ቀናት ብዙ ጊዜ ያጋጥመኛል። ከጊዜ በኋላ ደግሞ ሁለቱም ዓይኔ ማየት በማቆሙ ችግራ የሚረረ ነው” የሚሉት አቶ ኃ/ማርያም ወደ ዚህ መጠለያ ከመጡ ግን በጥሩ ሁኔታ እንደተያዙ ገልፀው ምርታቸውን ያሻገሩት ይላሉ።

ሌላው ተረጃ አቶ ማሞ ይፍሩ ናቸው። የመጡት አዲስ አበባ ልደታ ከ/ከተማ ከቀበሌ 49 ጎዳና ላይ ነው። 1928 ዓ.ም ወሊሶ ቢወለዱም በ1948 ዓ.ም ሥራ ፍለጋ ወደ አዲስ አበባ በመምጣት መንገድ ሥራ ድርጅት ውስጥ በመቀጠር በተለያዩ የሀገሪቷ ከ/ሀገሮች አውራ ጉዳና ሲቀደድ በሙያቸው አገልግለዋል።

ከሠሩዋቸው ሥራዎች መሀል ከአስራአሎች ጋር በመሆን ከአዲስ አበባ በሲዳሞ በኩል የኬኒያን መንገድ፣ “ትራፕ” ከሚባል የጀርመን ኩባንያ ጋርም ከአዲስ አበባ አሰብ መንገድ፣ ከጣሊያኖች ጋር ከአዲስ አበባ ለቀምት ጊንቢ የተዘረገጉት በምሳሌነት ያስታውሳሉ። ደርግ ስልጣን ከያዘ በኋላ የውጪ ካምፓኒዎች ከሀገር በመውጣታቸው ሌላ ሥራ ላይ ተሠማርተው እንደቆዩና ከጊዜ በኋላ ግን ጉልበታቸው እየደከመ ሲሄድ ለልመና ጎዳና ለመውጣት እንደተገደዱና ምንም ቤተሰብ እንዳልመሰረቱ በሀዘን ይናገራሉ። ወደዚህ ምግባር ሰናይ ቤት ከመጡም ዓመት ሊሆናቸው እንደተቃረኑና ወጣቱም በአቅሙ አስፈላጊውን ሁሉ እንከብካቤ እንደሚያደርግላቸው ገልጸዋል።

ወጣት ቢኒያም በለጠ የበጎ ምግባር ሥራውን ተዟዟሮ ካስገቡበት በኋላ በውስጡ አንድ ጥያቄ ተጫረብኝ። ይህን የመሰለ ከባድ የወገን ፍቅር የህሊና ዕረፍትና የሃይማኖት ግዴታ እንዲሁ ዝም ብሎ አይመጣምና “ለዚህ መሠረት የሆነ ምንድን ነው?” የሚል ጥያቄ አነሳሁበት። እሱም “አሁን አሜሪካ የሚኖረው አባቴ የሹል ኩባንያ የስራ ኃላፊ ነበር። እዚህ በነበረበት ወቅት በቤታችን ከ20 የሚበልጡ ነጻዳኖች፣ መክራሴዎች የኖሩ ነበር። ከነሱ ውጪ ደግሞ በአካባቢያችን የሚገኘው ማንኛውም የተቸገረ ሰው ሁሉ ቤታችን ቤቱ ነው። ይህን እያየሁ ስላደኩ ይመስለኛል ወደዚህ ተግባር የተሳብኩት። ይህ ደግሞ የኔ ብቻ ሳይሆን የመላው ቤተሰብ ስሜት ነው። በአንድ ወቅት አባቴን የሚያውቀው ጋዜጠኛና ተዋናዩ ተፈሪ አለሙ የምሰራውን ከጎብኘን በኋላ አንተም የአባትህን ተግባር ቀጠልክበት” እንዳለው ያስታውሳል።

አዎ! . . . ዛሬ አስከሬማ ሙስና በየትኛውም አቅጣጫ በዓይነትና በሰፊት መጠኑን ጨምሮ በከፍተኛ ደረጃ ተስፋፍቶና ተሰራጭቶ የሚገኝበት አገር አንድ በጎ ስራ ሲገኝ ያንሁሉ እርኩስ ተግባር እንዴት ደፍጥጦት እንደሚታይ ይህ በራሱ በቂ ማስረጃ ነው። የሜቄዶኒያን ሂማኔቴሪያን አሰራሽን ድርጅትንም በቅርቡ የኪነ-ጥበብ ባለሙያዎች እንዲጎብኙት ለማድረግ አቅድ መያዙን ተቆሙን እንድንጎበኝ መረጃውን የሰጠኝ ጋዜጠኛ አባተ ማንደፍሮ ገልጻልኛል።

ባልቴቷ ቤቴን ተቀማሁ እያሉ ነው

ብሩክ ከበደ

ነዋሪነታቸው በልደታ ከ/ከተማ በወረዳ 5 ቀበሌ 10/30 በቤት ቁጥር 430(ሀ) የሆነው ወ/ሮ ሙና ጀማል “ዘጠኝ ልጆቼን ያለአባት የማሳድግበትን የጎግድ ቤት ተቀማሁ” ሲሉ ለጋዜጣው ዝግጅት ከፍል አቤቱታቸውን አቀረቡ።

እንደ ወ/ሮ ሙና አባባል ከሆነ “ለምግብ እንጂ ለሥራ ያልደረሱ ዘጠኝ ልጆቼን የማሳድግበት የሸቀጣሽቀጥ ሰቅ አመታዊ ግብር ዘጠኝ ሺህ ብር ከፊይ ተብቼ የከፍተኛ መጠን አቅሜን ያላገኘበት ነው ስል አቤቱታቸውን አቀርቤና ምላሽ ባለገኘሁበት ሁኔታ አሁን በህይወት የለለው ባለቤቱ ህክምና የተበደርኩትን ከፍተኛ ገንዘብ በሂደት እቀንሳለሁ በሚል ከሰቅ ጎን ለማት ጎግድ ያከራየሁትን ቤት ያከራይ ተከራይ መመሪያ ነው በሚል ተነጥቼያለሁ” ብለዋል።

አያይዘውም “ነገሩ አግባብ እንዳልሆነና እኔም ተመላላሽ የአማኑኤል ሆስፒታል ተካሚ መሆኔና የዘጠኝ ህፃናትን አሳዳጊነቴን ገልጬ ለልደታ ከ/ከተማ ዲዛይንና ግንባታ ጽ/ቤት አመልክቼ ግለሰቡ ፎርም እንደማይሞላና አግባብ እንዳልሆነ በቀበሌው በኩል ከተገለፀኝ በኋላ ቤቴን ተቀምጃለሁ” ይላሉ። ግለሰቧም የአማኑኤል አዕምሮ ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል ተመላላሽ ታካሚ ለመሆናቸው ከሆስፒታሉ በካርድ ቁጥር 10916 የተመዘገቡበት ማስረጃ ያመለክታል።

ይኸ በዚህ እንዳለም በአንዳንድ ቀበሌዎች በአሁኑ ጊዜ በጨረታ የሚሰጥን የጎግድ ቤት ጨምሮ አዲሱን የጎግድ ቤት የአከራይ ተከራይ ውል ለማስጥላት በጉቦ መልክ ከፍተኛ ገንዘብ እየተጠየቅን ነው የሚሉት ባለ ጉዳዮች ከነሱ መሀል አንድ የጎግድ ቤትን ላለማግኘት 10 ሺህ ብር አምጡ የተባሉ ነጋዴ የቀበሌውን ሠራተኛ በፀረ ሙስና ማስያዛቸውን ይናገራሉ። ሌላው በትርፍነት በተወረሰ መኖሪያ ቤቶች ውስጥ የግል ቤት ያላቸው ባለ ጉዳይም ከአቅማቸው በላይ የሆነ ክፍያ ተጠይቀው ቢከፍሉም ክርታቸውን ለማግኘት መመላለሱ ቢሰለቻቸውም አንድ ጋዜጠኛን ይዘው በመሄድ ወዲያውኑ ማግኘት መቻላቸውን ይናገራሉ። እነዚህንና ሌሎች የህዝቡን ያፈጠጡ ችግሮች በቀርብ የሚከታተሉ ስማቸው እንዳይጠቀስ የፊሉ ግለሰብ “የዘረፈውን ስያሜ ሙስና እያልኩ ላንቆለጵጵሰው ስለማልፈልግ ንጥቂያው በየትኛውም አገልግሎት ዘርፍ እጅግ ዝግናኝ ደረጃ መድረሱን አስረግጬ ልነግርህ እችላለሁ። እኔ ጠቅላይ ሚኒ/ሩ ብሆን የፀረ ሙስና ኮሚሽን የበላይ ተጠሪ የሚለውን መጠሪያ አነሣ ነበር” ብለዋል።

ዜና

ቶማስ ቦኒ . . .

ከ 1 የዞረ

በወቅቱ ስለ ህንፃው አስመልክቶ የኢትዮጵያው ጠቅላይ ሚኒስትር አቶ መለስ ዜናዊ ይህ ህንፃ ያረፈበት ቦታ ከዚህ በፊት አለም በቃኝ አየተባለ የሚጠራ የፌዴራሉ ማረጋገጫ ቤት አንደኛው ኢትዮጵያም ለአፍሪካ ህብረት መጠናከር ከምታደርገው አስተዋፅዖ አንጻር ቦታውን በነፃ በኢትዮጵያ መንግስትና ህዝብ ስም መበርከቱን ተናግረዋል። የህብረቱ ኮሚሽን ሊቀመንበር የሆኑት ዶ/ር ጄያን ፒንግ በበኩላቸው ለዚህ መሳካት አስተዋፅዖ ላደረጉት ለቻይና እና ለኢትዮጵያ መንግስት በተለይም ለቻይናው ፕሬዝዳንት ሁ ጂንታኦ እና ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ ጠቅላይ ሚኒስትር መለስ ዜናዊና ለመላው የኢትዮጵያ ህዝብ "ከፍ ያለ ምስጋና አቀርባለሁ" ሲሉ ተደምጠዋል። ለላው ንግግር ያደረጉት የህብረቱ የወቅቱ ሊቀመንበር እና የኢ.ኤ.ቶ.ሪ.ያ.ል ጊኒ ፕሬዝዳንት የሆኑት ቴምዶር አብደሚን ገብረ ማህላት፣ ፕራቲካ ማህላት፣ በመንግስታቸውና በራሳቸው ስም "ለቻይና መንግስትና ህዝብ እንዲሁም ለአፍሪካዊያን ትስስር ታሪካዊት ሀገር ለሆነችው ኢትዮጵያ ህዝብና መንግስት ምስጋናዬን አቀርባለሁ" ሲሉ ተደምጠዋል።

በአሁኑ ጥር 20 ቀን 2004 ዓ.ም የመሪዎች ጉባዔም ህብረቱን ለቀጣይ አንድ ዓመት እንዲመሩ ኢ.ኮ.ኮ.ሲ.ቲ.ቲ የቤኒን ፕሬዝዳንት ቶማስ ቦኒ ያዩ ሊቀመንበር ሆነው ተመርጠዋል። በሰለቱም የተለየ እና አስገራሚ የሆነው ባለፈው 17ኛው የመሪዎች ጉባዔ ላይ ከተሳተፉት የህብረቱ ሀገራት መካከል የቱኒዲያ ግብፅ እና ሊ.ቢ.ያ መሪዎች በሀዘባዊ አመፅ መሪዎቹ ተቀይረው በአዲሶቹ መሪ መወካላቸውና በምርጫ ተሸንፈው "ሥልጣኔ አልለቅም" ያሉት የኮንግራሽን መሪዎች ከምርጫው በኋላ በኃይል ከሥልጣናቸው ተሰናብተው በአዲስ መሪ በጉባዔው ላይ ተሳትፈው አዲሱ ተወካይም ንግግር አድርገዋል።

የህብረቱ ሐሳብ ጠንሳሽና የአፍሪካ አንድነት እ.ኤ.አ በ1963 ዓ.ም መሰረቶች በሆኑት በቀድሞው የጋና ፕሬዝዳንት ኑሳራዊ ኑሳራዊ መታሰቢያ ለህብረቱ አባል ሀገራት በሳይንሳዊ ምርምር ከፍተኛ አስተዋፅዖ ላበረከቱ አንድ የሐሳብ ሲቅፍ ለአንድ አገሮች ባዮሎጂስት

ሳይንቲስቶች በጉባዔው ላይ 100 ሺህ የአሜሪካን ዶላር ሽልማት ተበርክቷል።

በጉባዔው የተለያዩ ዓለም አቀፍ ተጋባዥ እንግዶች በተለይም ሚኒስትሮችና አምባሳደሮች የተገኙ ሲሆን የተባበሩት መንግስታት ዋና ፀሐፊ ባን ኪ ሙን ህብረቱ ተጠናክሮ የተረጋጋችና በኢ.ኮ.ኮ.ሲ.ቲ.ቲ አሰጣጥ ለማድረግ መጣር እንዳለበት እና የተባበሩት መንግስታት ድርጅትም አስፈላጊውን ድጋፍና ትብብር እንደሚያደርግ በማስገንዘብ ንግግር አድርገዋል።

ዋና ፀሐፊው ከጉባዔው በኋላ በአዲሱ ህንፃ 650 ሰዎችን በሚይዘው መካከለኛ አዳራሽ ከጋራ ጋር ጋዜጣዊ መግለጫ ጉባኤ አድርገዋል። ባን ኪ ሙን የተረጋጋች አፍሪካን ለመፍጠር አፍሪካዊያን ብርቱ ፕረት ማድረግ እንዳለባቸውና ይህም እውን እንዲሆን ከሆነ በጥቅም መሪዎች ጋር መነጋገራቸውና የተባበሩት መንግስታትም አስፈላጊውን ሁሉ በተለይም ህብረቱ እንዲጠናከር ድጋፍ እንደሚያደርግ ጠቁመዋል። በመግለጫውም ከተለያዩ ዓለም አቀፍ ጋዜጠኞች በርካታ ጥያቄዎች ተነስተው ዋና ፀሐፊው ሙን ማላሽ ሰጥተዋል። ከተነሱ ጥያቄዎች መካከልም የአፍሪካ ህብረት ላይ የተባበሩት መንግስታት ተፅዕኖ አየፈጠረ አይደለም ወይ? የህብረቱ አባል ሀገራት ስንዴት በነፃነት መንቀሳቀሱን በአሁኑ ጉዳይ ላይ መወሰን ይችላሉ? የሚሉ ይገኙበታል።

ባን ኪ ሙን በበኩላቸው የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ከአፍሪካ ህብረት ጋር የሚሰራው በትብብር እንደሆነና የራሱ ነፃነት ያለው መሆኑን ተናግረዋል። ነገር ግን የህብረቱ አባል ሀገራት የተባበሩት መንግስታት ድርጅት አባል በመሆናቸው ቀጥታ ግንኙነት ያላቸው ሲሆን የሚያደርጉትም ተሳትፎ እና የሚያበረክቱት አስተዋፅዖ እንደሚገኝና ያለው አባል ነው እንጂ ከአፍሪካ ህብረት ጋር የሚያያይዘው ነገር እንደሌለ ጠቁመዋል። ለፀሐፊው በተለይ ከፍተኛ ነፃነት ጋዜጣ በተነሳው ጥያቄ፣ በያዘነው በፈረንጆች 2012 ዓ.ም በአፍሪካ በተለይም በሰሜንና ምስራቅ አፍሪካ ስላለው የፖለቲካ ኢኮኖሚ መረጋጋት ከተባበሩት መንግስታት ድርጅት ምን እንጠብቅ? ለሚለው ባን ኪ ሙን "የአሁኑ ጉዳይ ሆኑ የቀጠናዎቹ ሀገራት መሪዎች በሀገራቸው የፖለቲካ ኢኮኖሚ መረጋጋት እንዲፈጠር ቀጣይነት ያለው ልማት ማረጋገጥ፣ በሀገራቸው መካከል ያለውን የንግድ ትስስር ማጠናከር እና የሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች እንዲረጋገጡ እና ተግባራዊ እንዲሆኑ መሥራት እንደሚገባቸው መተማመን ላይ መድረሳቸውን ጠቁመዋል። የተለያዩ ስብሰባዎችም በዝግብ የተካሄዱ ሲሆን ጉባኤውም በተሳካ ሁኔታ መጠናቀቁ ተገልጿል።

ለላው ከፍተኛ ትኩረት የተሰጠው ዓለም አቀፍ ቀጣይነት ያለው ልማትን ለማረጋገጥ የዓለም ሀገራት መሪዎች ያደረጉት ፓናል ሪፖርት በጃኩብ ዙፍ በኩል ለተባበሩት መንግስታት ዋና ፀሐፊ ባን ኪ ሙን ጥር 21 ቀን 2004 ዓ.ም በተባበሩት መንግስታት ድርጅት የአፍሪካ ኢኮኖሚክ ኮሚሽን መሰረደው አዳራሽ ርክክብ ተደርጓል። ዋና ፀሐፊውም በሪፖርቱ ዙሪያ ጋዜጣዊ መግለጫ በመሰጠት ሪፖርቱን በሚቀጥለው ወር ለተባበሩት መንግስታት ድርጅት ጠቅላላ ጉባዔ እንደሚያቀርቡ ገልፀዋል።

የከተማ ቦታ ሊዝ . . .

ከ 1 የዞረ

አዋጅ ጣሪያህን ነቅሎ ሂደት ለማለት የሚያስችል ነው። አሜሪካኖች ሕዝብ እንዳይደኙ መንግሥት ይደገማል። የኢህአዴግ መንግሥት በተገለበጠ ሕዝብን ለማደኘት አጠንክሮ ይሰራል። ሕዝብ የመሬት ባለቤት እንዲሆን አንድ ትውልድ ታግሏል። መስዋዕትነትም ከፍሏል። የዛሬው መንግሥት ደግሞ ሕዝብን መሬት ለማሳጣት ይሰራል። ኢህአዴግ መሬት ለኢንቬስተሮች የሚልበት ዘመን ላይ ደርሷል። ሥርዓቱ ሕዝብን ማድመጥ አለበት። ሥርዓቱ ለሕዝብ የቆመ አይደለም። አቶ በረከት አጃቸው ንጹህ መሆኑን በአደባባይ ለመታጠብ የሞከሩት መጽሐፍ ሲሉ ተናግረዋል። ዶ/ር ነጋሳ ጊዳዳ በሰጡት መልስ "ስን መንግሥቱ በመሬት ላይ ያለው አንቀጽ ሕገ-መንግሥቱ ራሱ ባለቤቱ መሆኑ አቅጣጫ መሻሻል አለበት ብለን እናምናለን።

፡ አኛ ሕገ-መንግሥቱን ቀዳደን የመጣል ዓላማ የለንም ለሕዝብ ለውይይት ብቻ ሳይሆን ለራራንደም መቅረብ አለበት። ዜጎች የመሬት ባለቤትነት መብታቸውን መንጠቅ የለባቸውም። ኢህአዴግም ጨምሮ ማንም አካል በሽብርተኝነት ቢንቀሳቀስ እናውግዛለን። የሕዝብን መብት ለማስከበር ለምድደርገው ጥረት ሕዝብ ከጉኝትን ሊሆን ይገባል። የባድሜ ጦርነት በተፈለገው እና ፍትሐዊ በሆነ ሁኔታ ቢጠናቀቅ ኖሮ ዛሬ ይህ ችግር ሊፈጥር አይችልም ነበር። በአፋር ክልልም በተፈጠረው ድርጊት በጣም አናዝናለን። ሲሉ ተናግረዋል። አቶ ገብሩ አሰራት በበኩላቸው በሰጡት መልስ አሁን ሥልጣን ላይ ያለው መንግሥት ጦርነቱ በሚገባው መልኩ እንዲጠናቀቅ አልፈለንም። በዚህ ምክንያት "በአገራችን በተለያዩ ጊዜ በርካታ አደጋዎች ይከሰታል። ሰዎች ታናናው

ይወሰዳሉ። ይገደላሉ። አሳዛኝ አደጋዎች ተፈጥሯል። የሚዲያ ሽፋን እንዳያገኙ ይደረጋል። ኢህአዴግም ትኩረት አይሰጠውም። ሰዎችን በተፈጠረው ሁኔታ ፈረንጆች ስለአሉበት ብቻ ተደጋግሞ ሲነገር እንሰማለን። በድርጊቱ መፈፀም እናዝናለን። ለወገዝም ይገባል። ብለዋል። ዶ/ር ሞጋ ፋሪሳ እንዳሉት "መሬትና ነፃነት አይነጣጠሉም። በጣሊያን ጦርነት ያ ሁሉ ሕይወት የጠፋው ለመሬት ተብሎ ነው። ዜጎች ከድል በኋላ የመሬት ባለቤት ሆነዋል። የተሰደደው በአገራችን ህላምና ዲሞክራሲ ቢሰፍን ወደ አገሩ ይመለሳል። የሚመለሰው አገር አለኝ። መሬት አለኝ ብሎ ስለሚያስብ ነው። ኢህአዴግ ይህንን መብቱን ለመግፈፍ አየሠራ ነው" ሲሉ ተናግረዋል። የመድረክን ሙሉ መግለጫ በገጽ 15 ይመልከቱ።

በእነ አንዱዓለም ክስ ላይ ብይን ተሰጠ

ብስራት ወ/ሚካኤል

"ፍርድ ቤቱም ከቤተመንግስት የተሰጠ ውሳኔ በመሆኑ አይገርመንም" አቶ አንዱዓለም አራጊ "ሁሉም የኢትዮጵያ ህዝብ እንዲያውቅልኝ አፈልጋለሁ፤ ነፃ ሰው ነኝ" ጋዜጠኛ አስከንጌር ነጋ "ፍ/ቤቱ እንኳ ነፃ ባለኝ ክስ ላይ አይኑ ወንጀለኛ አድርጎ እያቀረበ ስለሆነ እርምጃ ሊወሰድ ይገባ ነበር" አቶ ከንፈሚካኤል ደበበ

በፌዴራል አቃቤ ህግ በ "ሽብር" ተግባር ተጠርጥረው በፌዴራሉ ከፍተኛ ፍ/ቤት 3ኛ ወንጀል ችሎት ክስ በተመሰረተባቸው በነ አንዱዓለም አራጊ ላይ ፍ/ቤቱ ብይን ሰጠ።

ጥር 15 ቀን 2004 ዓ.ም ለ3ኛ ጊዜ ብይን ለመስጠት ፍ/ቤቱ ለ8 ሰዓት ቀን ቀጠሮ ሰጥቶ ቢሆንም እንደተለመደው ዘግይቶ በ8:50 ሰዓት ላይ ችሎቱ ተሰይሞ ብይን ሰጥቷል።

ተጠርጣሪዎቹ ከተመሰረተባቸው 6 ክስ ውስጥ በኛው ክስ "የሽብርተኝነት ድርጊቶችን ለመፈፀም በማሰር፣ በማቀድ፣ በማነሳሳትና በመዘጋጀት ወንጀል"፣ በ2ኛው ክስ "በሽብርተኝነት ድርጅት ውስጥ በአመራርነት፣ ውሳኔ ሰጭነት፣ ሰዎች በመመልመል፣ ወንጀል"፣ በ4ኛው ክስ "በፈጸሙት ከፍ ያለ ከዳት ወንጀል" እና በ6ኛው ክስ "የመያድ ጋራቸውን በመስጠታቸው በፈጸሙት በዋና ወንጀል አድራጊነት ለሽብርተኝነት ድርጅት ድጋፍ መስጠት ወንጀል" የሚል ክስ ላይ እንዲከላከሉ ፍ/ቤቱ የጥፋተኝነት ብይን ሰጥቷል። በ6ኛው ክስ የተከሰሱት ጋዜጠኛ መስፍን ነጋሽ እና አብይ ተ/ማርያም ናቸው።

በ3ኛው እና በ5ኛው ክስ ላይ ክስ የተመሠረተባቸው ሰዎች ራሳቸውን መከላከል ሳያስፈልጋቸው ፍ/ቤቱ ነፃ ናቸው ብሏቸዋል። በሌላበት ጉዳዮቻቸው የታዩት ነፃ ናቸው በተባሉበት በ3ኛው ክስ ላይ የሚገኙት ደሳለኝ አራጊ እና ኤልያስ ሞላ ሲሆኑ ተጠርጣሪዎቹ ላይ የተጠረጠሩበትን ወንጀል የሚያሳይ በቂ ማስረጃ ባለመቅረቡ ፍ/ቤቱ ነፃ ናቸው ብሏቸዋል። በ5ኛው ክስ ላይ ግን በክስ መዝገቡ ላይ የተጠቀሱትን በሙሉ የሚመለከት ሲሆን ክስም "በፈፀሙት በሰላላ ወንጀል" የሚል ሲሆን ይህንንም ፍ/ቤቱ ውድቅ በማድረግ ተከላኮችን መከላከል ሳያስፈልጋቸው ነፃ ናቸው ብሏቸዋል።

አቶ አንዱዓለም አራጊ በችሎቱ "በተደጋጋሚ ጠቅላይ ሚኒስትሩን በጋርላማ ጨምሮ በአዲስ ዘመን፣ በኢትዮጵያ ቴሌቪዥንና ሬዲዮ ድርጅት ጉዳዮችን ገና በፍ/ቤት እየታየ ሳለ የሚፈፀምበትን በደል እንዳለ ልፍ/ቤቱ አቤቱታ ብናቀርብም ተቀባይነት ባለማግኘቱ አሁን የተፈረደበትን ቀድሞ ከቤተመንግሥት ጀምሮ በመንግሥት መገናኛ ብዙኃን የተሰጠ ውሳኔ በመሆኑ አዲስ ስላልሆነ አይገርመንም። ነገር ግን በዚህ ምርመራ የፍ/ቤቱ ስልጣን የተጣሰ ስለሆነ እውነት ፍ/ቤቱ ለኢትዮጵያ ህዝብና ለፍትህ የሚሰራ ከሆነ የተፈፀመበትን በደል አይቶ እርምጃ ሊወሰድ ይገባ ነበር።" ሲሉ ፍ/ቤቱም "ችሎት እየተዳረሰ ነው፤ ይህ አነጋገር ሊያስቀጥህ ይችላል" ሲል ገስጿቸዋል።

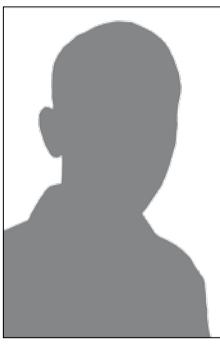
አቶ አንዱዓለም አራጊም "ፍ/ቤቱ ሊያስፈራራኝ አይገባም" ሲሉ ፍ/ቤቱ "ድጋሚ እንዲህ እንዳትናገር፤ ፍ/ቤቱ የራሱ የሆነ ሥርዓት አለው፤ የምትናገረው ቃል ተገቢ አይደለም፤ ቅሬታ ካለ ህግን ተከትላችሁ በአግባቡ ማቅረብ ትችላላችሁ" ብሏል።

አቶ ከንፈሚካኤል በረደድ በበኩላቸው "በ5ኛው ክስ ላይ የሰላላ ተግባር በመፈፀም ለአሸባሪዎች ለኤርትራ መንግስት ተላላኪ ሆኖአል የሚል ቢቀርብብኝም ፍ/ቤቱ አራሱ በቂ ማስረጃ ባለመቅረቡ ውድቅ አድርጎታል። ነገር ግን አይኑ እኔን ከኤርትራ መሪ አላይያስ አፈወርቂ ጋር እያደዘ እያቀረበ ስለሆነ ፍ/ቤቱ ተገንዝቦ እርምጃ ሊወስድ ይገባ ነበር።" ሲሉ ፍ/ቤቱ በበኩሉ አቤቱታቸውን ውድቅ በማድረግ "ይሄ የሰብሰባ ቦታ አይደለም፤ ፍ/ቤቱ የራሱ ስርዓት አለው፤ የምትናገሩት ቃል አግባብ አይደለም" ሲል አቤቱታቸውን ውድቅ አድርጎታል።

በመጨረሻም የተከላኮችን መከላከያ ማስረጃና ምስክር ለመስጠት ተከላካይ ጠበቆች "የቀረቡበትን ክስ ስርዓት ማስረጃዎች መርምሮ መከላከያ ማስረጃ ማቅረብ እንድንችል ከአንድ ወር ያላነሰ ጊዜ ይሰጠን" በማሉታቸው ፍ/ቤቱ ተከላካይ ጠበቆች የሰነድ ኮሚሽን ለአቃቤ ህግ እንዲሰጡ እና ዝርዝር የሰው ማስረጃዎችን ለጽ/ቤቱ እንዲያቀርቡ ትዕዛዝ ሰጥቶ መከላከያ ማስረጃ ለማየትና ለመስማት ጠዋት የካቲት 26 እና 27 ቀን 2004 ዓ.ም ቀን ቀጠሮ ሰጥቷል።

ችሎቱ እንዳበቃም ጋዜጠኛ አስከንጌር ነጋ "እኔ ከግንቦት 7 ጋር ምንም እይነት ግንኙነትም ሆነ ንክኪ የለኝም። ሁሉም የኢትዮጵያ ህዝብ እንዲያውቅልኝ አፈልጋለሁ፤ እኔ ከተመሰረተብኝ ክስ ነፃ ገንጹ ሰው ነኝ።" ሲል በተደጋጋሚ ተደምጧል።

ያገረሽ ቁስል ያልሻረ ጠባሳ

ከመ/ር ቀለሙ ሁነኛው

አሁን... ልቅሶ... ዋይታ... ሙሽ... ደረት መድቃት... አሁ!.. አሁ!.. አሁ! ውድ ኢትዮጵያውያን ለአንድ አፍታ በውስጣችሁ በመቃተት አሁ!.. አሁ!.. አሁ!.. በሌሎችሁ አምላክ የሙታኑን የዋይታ ድምፅ እኛ በቁም ያለን እናሰማላቸው።

የጋምቤላ እንቁ ፈርጥ ትውልደ አኝዋኮች በጅምላ ጭፍጨፋ የግፍ ሞት ቀማሾች ሥጋችሁ አፈር ሆኖ መቃብር ቢወርድም የሞታችሁ ምስጢር ከቶ አይከደንም እናንተን ጨፍጭፈው ዛሬን በቁም ያሉ ነገ በፍርድ ፊት ሞትን ይቀምሳሉ

ያገረሽ ቁስል ያልሻረ ጠባሳ ዓመታትን ቆጥሮ ዳግመኛ ተውሳ!!

እግዚአብሔር ነፍስ ለዘራባቸው አምሳያ ፍጡራትን የማስታወስ፣ ድምጻቸውን የመሰማት ግድ ይለዋል። የዘመን አዲስ ኪዳን ካህን የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር የመጣው ሞታችንን በሞቱ ሊሸር እንደሆነ የክርስቶስ እምነት ተከታዮች የሚሰማሙበት እውነት ነው። የምድራችን አምባገነን ገዢዎች ግን ሲገድሉ፣ ሲጨፈጭፉ ማየት የወቅቱ የአለማችን ዘግኝ ከስተት እየሆነ መጥቷል። የዘመን ወታደራዊ ደርግ አምባገነኖች ወጣቱን ትውልድ በቀይ ሽብር ጨፍጭፈው ኢትዮጵያዊነትን አመክኑ። ኢሕአፓዎችም በኑጭ ሽብር ስብብ በየመንገዱ ዳር የብዙ ዜጎችን አስከሬን አጋደሙ። ሁለቱም ግን ጠፉ፣ የአያሌ ዜጎችን ሕይወት ቀጥፈው።

ውድ አንባቢያን እጃቸውን በሰው ክቡር ደም የታጠቡ ነፍስ ጉዳዮች ነፍሳቸው ረፍት የላትም፣ ነፍሳቸው ሰላም የላትም፣ የሰው ደም በሄዱበት ይከተላቸዋል፤ የገዛ ጥላቸው ያሳድዳቸውል፤ ደራርባው ለብሰው ይበርዳቸዋል፤ እየበሉ ይርባቸዋል፤ ተኝተው የሰላም እንቅልፍ ይነሳቸዋል፤ ዝም ባሉበት ያስለፈልፋቸዋል። የሰው ነፍስ አጥፍቶ ተረጋግቶ መቆመጥ አይቻልም።

የሕወሓት /ኢህአዴግ መንግሥት የአርሱን ልማታዊነት እንጂ ድክመቱንና እኩይ ምግባርን በአደባባይ የሚዘገቡትን መገናኛ ብዙሃን ሲኮንናቸውና ሲረገግባቸው እያስተዋልን ነው። አልፎ ተርፎም ከፍተኛ ገንዘብ እየበጀተ ሲያፍናቸው፣ ጋዜጠኞችንም ከአገር ሲያሳድዱባቸውና ቀሪዎቹንም እያነቀ መሆኑ ሲከታቸው እያየን ነው። የዛሬዎቹ የቤተመንግስት መኳንንት ትናንት በሸፍትነት ዘመናቸው ዛሬ በሚያፍኗቸው (ጃም በሚያደርጓቸው) የምዕራባውያን ሚዲያዎች የደርግን አገዛዝ ኮንትራት አውግዘዋል። በህዝብ

ማቅረቡ ይታወሳል። በግምገማው ወቅት ከተነሱት ጉዳዮች መሀከል በ1996 ዓ.ም በአኝዋክ ሕዝብ ላይ የደረሰውን አስከሬ ጭፍጨፋ የተመለከተ ነበር። የግምገማውን ሂደት ለመምራት (እንደ ክልሉ ፕሬዝዳንት አባባል ለመታዘብ) ሁለት የፌዴራል መንግስት ተወካዮች በሥፍራው ተገኝተዋል። የክልሉ ፕሬዝዳንት አቶ አ.መድ አብንግ ተወካዮቹ የሰብሰባውን ሂደት ከመታዘብ የዘለለ ስልጣን የላቸውም ቢሉም ሀቁ ግን የዚህ ተቃራኒ ነው። በስመ ፌዴራሊዝም ርዕዮተ ዓለም (Ideology) የማሳሳቻ ጭምብል አጥልቀው መላ አገሪቱን ረግጠው የሚዘዙት አንድ እና አንድ አቶ መለስ ናቸው። ያለ አሳቸው በጎ አመለካከት አቶ አ.መድ ለረጅም አመታት በስልጣን ላይ መቆየት አይችሉም ነበር። በአገራችን እውነተኛ የፌዴራሊዝም ሥርዓት የተገነባ ቢሆን ኖሮ በ1996 ዓ.ም በግፍ የተጨፈጨፉትን 400 አኝዋኮች ያስገደሉት የፌዴራል መንግሥት መሪዎች መሆናቸውን አቶ አ.መድ በአደባባይ ባልመሰከሩ ነበር። “አኔ የሰዎችን ስም ዝርዝር እንዳስተላልፍ በተሰጠኝ ትዕዛዝ መሠረት አስተላለፍኩኝ እንጂ ግድያውን በበላይነት ያስፈፀሙት ጠቅላይ ሚኒ/ሩ ናቸው።” ሲሉ በግልፅ ተናግረዋል። እንደ ቪኦኤ ዘገባም በወቅቱ በሰብሰባው ላይ ስለ ብሄርሰብ አባላት ግድያ ለተነሳው ጥያቄ የተሰጠው ምላሽ እድሜ ለቴክኖሎጂ በድምፅና በበራሪ ወረቀቶች ተግዝቶ ጋምቤላ ከተማ ውስጥ መጠተኑ የህዝቡ ቁስል እንዲያገረሽ አድርጓል።

ሕወሓት /ኢህአዴግ የሥልጣን መንበሩን ከተቆናጠጠ በኋላ ስለ ቀይ ሽብር ሰለጠኞች ያልቀሰቀሰበት ወቅት አልነበረም። በጅምላ ተጨፍጭፈው በየጥኅው የተቀበሩ የብዙ ሺህ ወጣቶችን አፅም ከያለበት እየሰበሰበ የደርግን አገዛዝ አስከሬ ገፅታ ለማሳየት ተጠቅሞበታል።

የወጣቶች አፅም ከወደቀበት ተሰብስቦ እንደየ ባህሉና እምነቱ አፈር መልበሱ በበጎ ህሊና ሲታይ የሚያስመስግን ተግባር ነው። ከፋቱ ግን ከሆ ዓመታት በፊት የተረሳን ሀዘን እየቀሰቀሱ መሾ ማስደርደሩና ለተራ የፖለቲካ ትሩፋት ማዋሉ ላይ ነው። በቀይ ሽብር የተከሰሱ የደርግ ባለሥልጣናት ከየመንደሩ እየተለቀሙ ለፍርድ የመቅረባቸው ተገቢነት አያጠያይቅም። መልካም ነው እንቀበለዋልን ወንጀለኞች በየትኛውም ጊዜ ለፍርድ መቅረብ ይገባቸዋል። ያንን አስከሬ የጅምላ ጭፍጨፋ ሲኮንና የደረቁ አጥንቶችን እያሳየ ሲያስለቅስ የነበረው ነገ አውጭው መንግሥታችን እሱም በተራው የ400 አኝዋኮችን ሕይወት በግፍ መቅጠፉ ግን መቸም ቢሆን የሚረሳ አይደለም።

ህዝብ አሊያም የኢትዮጵያውያን ብቻ አይደለም፤ የመላው አለምም ጭምር ነው።

ከቡር ጠቅላይ ሚ/ር በ1997 ዓ.ም ምርጫ ቅንጅት የተሰኘ ክፉ ተቀናቃኝ በተነሳብዎት ጊዜ እርስዎና ፓርቲዎ የቅንጅት መሪዎች “ኢንተር ሀምድ” በሚል ሲወገኙሉ አልነበረም? ከሁከቱስ በኋላ የእርስዎ ሠራዊት (የአግአዚ ጦር) በአዲስ አበባ አስፋልት ላይ የረፈረፉትን ዜጎች በቅንጅት አማካኝተው “በዘር ማጥፋት ወንጀል” ሲከሰሱ አልነበረም? ሌሎችን ወንጀለኞች አድርገው ይሰጧቸዋል። ራስዎን ግን ፍፁም ንፁህ ዜጋ አድርገው እንደ ጳጳሳዊ እጃዎችን ሲታጠቡ ሕሊናዎትን አይቆጠቁዎትም?

አሁን ደግሞ አሸባሪ በሚል ጭንብል እርስዎ እንደፈለጉ በሚዘውሩት ፓርላማ ህግ አፅድቀው ከብዕርና ከወረቀት ያለፈ ነገር የሌላቸውን ወጣት ጋዜጠኞችንና የተቃዋሚ ፓርቲ አመራሮችን እስከ 18 ዓመት ለማሰር ከጫፍ ደርሰዋል። “መንግስቱ የህዝብን ሠላም የመጠበቅ ሀላፊነት አለበት” በሚል ሰብስቦ አስባብ ንፁህ ዜጎችን እንደሻዎት ሲያስሩና ሂደቱን ዲሞክራሲያዊ ለማስመሰል የሚዲያ ሽፋን እንዲሰጠው እያደረጉ የ400 አኝዋኮችን ሞት ምን ደብቁን?

አቶ መለስ ሚስጥሩ ተዳፍኖ ይቀራል ብለው አስበው ከሆነ ተሳስተዋል። ያለው በረቀቀ የቴክኖሎጂ ዘመን ውስጥ መሆኑን ከእርስዎ በላይ የሚያውቅ ላሳር ነው። የመንግስትዎን ስህተት ነቅሰው በማውጣት የሚነቅፉትን ሂደቶችን ለማስታወቅ፣ አመንገቱ ኢንተርናሽናል፣ ሲ.ፒ.ጂ፣ ቪኦኤ፣ የጀርመን ድምፅ ፊደሮ፣ ኢሳት ቴሌቪዥን፣ አልጀዚራ፣ ቢ.ቢ.ሲ (አንዳንድ የመንግሥትዎን ልማታዊነት ሲያወራ ግን በኢ.ቲ.ቪ የሚወደስ) ወዘተ የኢትዮጵያን እድገት የማይሹ እንቅፋቶች ተደርገው ይቆጠራሉ። ስለ ጋምቤላ የመሬት ቅርምት ያወሩት ቪኦኤ የጀርመን ፊደሮና ድርጊቱን ያወገዘው ሂደት ራይትስዎች በኢ.ቲ.ቪ ደክመንተሪ ፊልሞች ሲወገዙ እያየን ነው። እኛ ደግሞ ከመንግሥታችን ሚዲያዎች ይልቅ የምዕራባውያን ሚዲያዎችና አለም አቀፍ ሰብአዊ ድርጅቶች ትክክል ናቸው እያልን ነው። ለምን ቢሉ መንግስታዎ ለአፍታ እንኳን ስህተቱን ስለማያምን፤ በተለይም እርስዎ።

ከቡር ጠቅላይ ሚ/ር እነዚህ እትብታቸው በተቀበረበት የጋምቤላ ምድር በግፍ የተጨፈጨፉትን የአኝዋክ ህዝብ ተወላጆችን በተመለከተ የዘር ማጥፋት ወንጀል (ጃኖሳይድ) በሚል ጉዳዩ ወደ አለም አቀፍ ፍርድ ቤት (ዘገግ) እንዲሄድና እንዲጣራ ለማድረግ በውጭ የሚገኙ የጋምቤላ ተወላጆችና አንዳንድ አገር ወዳድ ኢትዮጵያውያን በወቅቱ እንቅስቃሴ ሲያደርጉ እንደነበር ይኸው መከረኛ ቪኦኤ ሲዘግብ አድምጠናል። እርስዎም ሆኑ የመንግስትዎ ጎምቱ ባለስልጣናት የድርጊቱ ተዋጊዎች ካልሆናችሁ እነዚህን ንፁህ ግን እና ለምን እንደገደላቸው በግልፅ ለህዝብም ለማሳወቅ ለምን ተሳንዎት? የእርስዎ ወገኖች ህዝብን በግፍ ሲገድሉ ድርጊቱ በሽብርተኝነት እያስፈርጃቸውም? ጋዜጠኞችና የተቃዋሚ ፖለቲካ ፓርቲዎች ቀለማቸውን በወረቀት ላይ አንጥበው ስለፍትህ ሲሟጉ ግን ሁኔታው አሸባሪ ያሰኛቸዋል። እንዴት ነው ነገሩ? ሕሊናዎትን አይቆጠቁዎትም ይሆን?

ከቡር ጠቅላይ ሚ/ር ሰዎቹ እንዲገደሉ ትዕዛዝ የሰጡትን ባለስልጣናትና ተኩሰው የገደሏቸውን ጨካኞች ህግ ፊት አስቀርበው ተገቢውን ፍርድ እንዲያገኙ በማድረግ የሚችሉ ቤተሰቦችን ሀዘኑን ለማቅለል መሞከር የእርስዎ ሀላፊነት ይመስለኛል። በቀይ ሽብር የተጨፈጨፉ ዜጎችን አፅም እየሰበሰቡ እንዳላስለቀሱና ቀይ ሽብርን ያፋፍሙ ባለስልጣናትን እያደኑ ለፍርድ እንዳላቀረቡ ሁሉ እርስዎ ንግሥና ዘመን ለተጨፈጨፉት የአኝዋክ ተወላጆች ጆሮ ዳባ ያሉት ለምንድ ነው?

ስለ ጉዳዩ የቪኦኤ ጋዜጠኞች ያናገሯቸው የጋምቤላ ክልል ርዕሰ መስተዳድር አቶ አ.መድ አብንግ እንደሌሎች ወንጀለኞች ማዕከላዊ ገብተው ተዘቅዝቀው ሳይገረፉ እንደወተቱ እርስዎም ያውቁታል። ቁም ነገሩ እዚህ ላይ ነው። ይህንን ጉዳይ በተመለከተ ዘወትር የሚቀሰሯትን ጣትዎን ከጋዜጠኞች በተለይም ከቪኦኤና ከተቃዋሚ ፓርቲዎች ፊት ላይ ያንሱና እርስዎ ከሾሟቸው

የጋምቤላ መስተዳድር ካቢኔዎች ጋር ይፋጠጡ። እነ አቶ አ.መድ ባይወተውቱ ቪኦኤም አይዘገቡም፤ እኛም አንሰማም ነበር። ይህ በማንም ሰው ወይም ድርጅት የሚመጣና የ “ብላኔ” ደክመንተሪ ፊልም ሊሰራበት የሚችል ጉዳይ አይደለም።

እንደ “አኬልዳማ፣ የመሬት ወረራ ወይስ ልማት፣ የሽብር አባት...” እንደ መሰሉት ውሃ የማያገቡ የኢ.ቲ.ቪ ፊልሞችን አይነት አይደለም። በግፍ በተጨፈጨፉት ወገኖቻችን ዙሪያ ማየትም ሆነ ማድመጥ የምንፈልገው ሀቅን፣ ሕሊናን የሚያሸር፣ የውስጥ ስሜትን የሚፈውስን እውነትን ነው። ማታለል፣ መሸወድ፣ ማስመሰል ከእንዲህ ይበቃል።

የቀይ ሽብር ሰለጠኞችን አፅም አሳይተው እንዳስለቀሱን ሁሉ የአኝዋኮችንም የጭፍጨፋ ሂደት የሚያሳዩውንም ፊልም መመልከትና ደም ማንባት እንሻለን፤ የዚያን ጊዜ ነው ሀዘኖችን የሚቀላው። ድርጊቱ ምንም እንኳን ዘግኝኛና ከአኬልዳማ ፊልም በአጅጉ አሰቃቂ ቢሆንም እንደተራመደው ከ13 ዓመት ዕድሜ በታች የሚለው ተሻሽሎ ከ18 ዓመት በላይ ዕድሜ ያላቸው እንዲመለከቱት በማስታወቂያው ይነገርልን።

የተከበሩ ጠቅላይ ሚ/ር ከቅርብ አመታት በፊት በሩዋንዳ የተከሰተውን የዘር ማጥፋት ወንጀል አለም በአስቃቂነቱ በመጀመሪያው ረድፍ ላይ ያስቀመጠው ድርጊት ነው። ለአፍሪካውያንም አሳፋሪ የታሪክ ጠባሳን ጥሎ አልፏል። በተራ የዘረኝነት ስሜት ከ800 ሺህ በላይ ሩዋንዳውያን በመጨፈፍፋቸው የፍርዱ ሂደት ዛሬም አልተገታም። የዜጎችም ቁስል እንዲሁ አልሸረም። የቁጥር ልዩነት እንጅ የኛዎቹም አኝዋኮች በግፍ መጨፈፍፍ ከሩዋንዳው አይተናስም። እርስዎም እንደሚያውቁት በአለም አቀፍ ህግ መሠረት ከአንድ ብሔረሰብ፣ ጉሣ ቤተሰብ ከ10 በላይ ነፍስ ማጥፋት ወንጀል የዘር ማጥፋት ነውና በዚህ ጉዳይ እውነቱን ማወቅ ይኖርብናል፤ እንደ ኢትዮጵያዊ ዜጋ ከተቆጠርን። ዜናው መረጃ ቢስና ምዕራባውያን በእርስዎና በመንግስትዎ ላይ ከጥላቻ በመነጨ የሚያናፍሱት ከሆነም ይህንን በማገባ ያስረዱንና እኛም ከእርስዎ ጎን ቆመን የአገራችንን መልካም ገፅታ የሚያደፈርሱትን አብረን እናውግዛቸው።

ይድረስ ለተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች

ቁጥራችሁ እንደ አሸን ቢፈላም

ከተሰለፉት ሁለት አላማና ከምታራምዱት ርዕዮተ ዓለም (Ideology) ልዩነት አንጻር ሳይሆን እንደ ማንኛውም ኢትዮጵያዊና እንደ በላል የፖለቲካ ሰው ለጉዳዩ ትኩረት ልትሰጡት ይገባል። እናንተም እንደ ኢህአዴግ ለተራ የፖለቲካ ትርፍ ወይም ገዥውን ፓርቲ ከህዝብ ጋር በማቃረን ከስልጣን ለማውረድ ኃጢአቱን ማብዛት በሚል ሽፋን ሳይሆን ፍፁም ሰብአዊነትን (Humanity) በተላበሰ መልኩ የወንጀሉ ተዋናዮች ለፍርድ እንዲቀርቡ ከኢህአዴግ ጋር ተቀርባችሁ መሥራት ይጠበቅባችኋል። ድርጊቱ ከተፈፀመ 8 ዓመታትን ቢያስቆጥርም ወንጀሉ ዘርን ማጥፋት ነውና ጊዜ አይገድለውም። ከታሪክም እንደምንማረው የናዚ የጦር ወንጀለኞች እንኳን በህይወት ሊኖሩ ይችላሉ በሚል ዛሬም ሲታደኑ እንሰማለን።

እናም በኢትዮጵያውያን ላይ በየጊዜው በሰብስቦ አሰባብ የሚፈፀሙ ጭፍጨፋዎች ኢሰብአዊ ድርጊቶች እንዲቆሙ መጣርና የመታገያ ዋና አርማችሁ ልታደርጉት ይገባችኋል። ይችን ሀገር የፍትሕ አገር ማድረግ ካልቻላችሁ ነገም እናንተ ቀንቷችሁ ሥልጣን ብትጨብጡ ያው ጨፍጭፈዎች ነው የምትሆኑት፤ ደርግ ወድቆ ኢህአዴግ ቢተካም በቀይ ሽብር ጥቁር ሽብር ተተካ እንጂ ምን አተረፍን? ዛሬ ምሳ ተበልቶ ራት የማይደገምበት አገር ውስጥ ሆነን በሰላም ውጥተን በሰላም መግባት እንኳን አልቻልንም። ባፋችን እንዳንታፈን እንሰጋለን። ጅረ መላ በሉ፤ ጅረ አንድነት ፍጡሩ፤ ጅረ ተመክሩ፤ ሕዝቡ በሕሊናውም በኑሮውም እየነኩተ ነው። ፈጣሪ አምላክ የንፁሐንን ደም ይበቃል!!

የወጣቶች አፅም ከወደቀበት ተሰብስቦ

እንደየ ባህሉና እምነቱ

አፈር መልበሱ በበጎ ህሊና ሲታይ የሚያስመስግን ተግባር ነው።

ክፋቱ ግን ከሆ ዓመታት በፊት የተረሳን ሀዘን እየቀሰቀሱ መሾ ማስደርደሩና ለተራ የፖለቲካ ትሩፋት ማዋሉ ላይ ነው። በቀይ ሽብር የተከሰሱ የደርግ ባለሥልጣናት ከየመንደሩ እየተለቀሙ ለፍርድ የመቅረባቸው ተገቢነት አያጠያይቅም። መልካም ነው እንቀበለዋልን ወንጀለኞች በየትኛውም ጊዜ ለፍርድ መቅረብ ይገባቸዋል። ያንን አስከሬ የጅምላ ጭፍጨፋ ሲኮንና የደረቁ አጥንቶችን

አያሳየ ሲያስለቅስ የነበረው ነገ አውጭው መንግሥታችን እሱም በተራው የ400

አኝዋኮችን ሕይወት በግፍ መቅጠፉ ግን መቸም ቢሆን የሚረሳ አይደለም።

ባለመረሳቱም ጊዜውን ጠብቆ በራሱ ምክንያት ቁስሉ ነፈረቀ።

ያሁኖቹ አጥፊዎችም አንድ ቀን ደግሞ አጥፊዎች

ከሕግ ፊት ሲቀርቡ እናይ ይሆናል።

ዘንድ ተደማጭነትን ለማግኘት ቀስቅሰዋል። ደርግም በወቅቱ የምዕራባውያንን ሚዲያዎች ዜጎች እንዳይከታተሉ ጥብቅ ህግ አውጥቶ ሲያፍን ነበር። የዛሬዎቹም መሪዎቻችንም የደርግን ተግባር ደገሙት። በተለይም የአሜሪካን ድምፅ ፊደሮ ጣቢያ (VOA) በሁለቱም መንግስታት እያሉ ተግዳሮቶች ገጥመውታል። ይሁን እንጂ ጣቢያው ስለ አገራችን ገፅታ ሚዲያዊ የሆኑ መረጃዎችን በመስጠት ከኢትዮጵያ ቴሌቪዥንና ፊደሮ ፕሮግራሞች በበለጠ ሕዝብን እያገለገለ ይገኛል።

ቪኦኤ በ09 እና በ11/05/04 ምሽት በጋምቤላ ክልላዊ መንግሥት የተደረገውን የታህሣሥ 24/04/04 የፓርቲውን ማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ግምገማና የሰብሰባውን ሂደት በተመለከተ ሰፊ ዘገባ

፣ ባለመረሳቱም ጊዜውን ጠብቆ በራሱ ምክንያት ቁስሉ ነፈረቀ። ያሁኖቹ አጥፊዎችም አንድ ቀን ደግሞ አጥፊዎች ከሕግ ፊት ሲቀርቡ እናይ ይሆናል።

ጥያቄ ለክቡር ጠቅላይ

ሚ/ር መለስ ዜናዊ

ለመሆኑ እንኳን 400 የአኝዋክ ሕዝብ ተወላጆች ማን አስጨፈጨፋቸው? ማንስ ገደላቸው?

ኢኮኖሚ

“መናገር በሚገባችሁ ጊዜ ዝም አለችሁ”

“ዝም ማለት ሲገባችሁ ትናገራላችሁ።”

ኢ/ር ዘለቀ ረዳ
mesayewa2011@gmail.com

ውድ አንባቢያን ለዛሬው ጽሁፌ መነሻ ያደረግሁት ኢትዮጵያ ሀገራችን በጣሊያን ጦር በግፍ በተወረረች ጊዜ የወቅቱ የካቶሊክ ጳጳሳት ጦርና የጦር መሣሪያውን ባርከው ቀድሰው ቅዱስ ጦርነት ብለው ከመላካቸው በተጨማሪ ጳጳሳቱና ቀሳውሳቱ ለዚህ እነሱ የተቀደሰ ጦርነት ለሚሉት እና ኢትዮጵያን በግፍ ለተወረረችበት ጦርነት የወርቅና የብር መስቀላቸውን ሳይቀር እንዳዋጡ ያየ አንድ ሰዊድናዊ ፕሮፌሰር ጋዜጠኛ የወቅቱን ፓፓ ወቅሶ የጻፈውን ደብዳቤ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ታሪክ በአባገጉርጉርጉር ከተዘጋጀው መጽሐፍ ገፅ 89-91 ያለውን ብንመለከት፡- “ከብዙዎቹም መካከል ኤሊክ ሲንድሩም የሚሉት የሰዊድን ጋዜጠኛ ፓፓውን እንዴት እንደወቀሷቸው (ሲምን ረስቲን የተረጎመውን) ከዚህ ቀጠለን እናቀርባለን።”

“ቅዱስ ሆይ እኔ በሰዊድን አገር የተወለድሁ አንድ ፕሮፌሰር ነኝ። ባገራችንም በሰዊድን በግንባራችን የምንደፋው፣ በእልፍኛችን ሁነን ከእግዚአብሔር ከአምላካችን ጋር ስንናገር ነው እንጂ ከሰው ጋር ብንናገር ቁመን እንነጋገራለንና በአግርዎ ላይ ወድቄ ጫማዎን ስለማልሰምዎ አይቆጡብኝ። ቅዱስ ሆይ እኔ አንድ ምስኪን ኃጢአተኛ እርስዎ ግን የመድኃኒታችን ምትክ ነዎት የማይሳሳቱም ነዎት። ይሁን እንጂ እኔ እነቅፍዎታለሁ። እርስዎ የካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ዋና ነዎት። ካቶሊካዊት ማለትም የሁሉ ማለት ነው። ዛሬ እንግዲህ የርስዎ ቤተ ክርስቲያን በውነት የሁሉ ቤተ ክርስቲያን ናት? እርስዎ ከሙሴኒ ጋር ሁነው ከሌላው ዓለም ጋር በጠብ አሉ። እርስዎና ከርስዎ በታች ያሉት ሌሎችም ጳጳሳት ኢትዮጵያ ለኢጣሊያ ቅኝ አገር እንድትሆን የሚገባ ነው ብለው ተናገሩ። ርስዎ መቼም የሐዋርያው የጴጥሮስ ተከታይ ነዎትና አይሳሳቱም። እንግዲህ ሌላው ዓለም ሁሉ ቃልዎን ሳይሰማ በኢጣሊያ ላይ “ሳንክሲዮ” ቢያደርግ መሳሳቱ ነው? ቅዱስ ሆይ፣ ኢጣሊያ የፍርድ ሥራ ትሠራለች ብለው ሰብከዋል። የመሲና፣ የቢረንዲ፣ የቤም ጳጳሳት ወርቃቸውን ሁሉ ለጦርነቱ ከሳራ እንማደሰጡ ሰማን። እናንተ ጳጳሳት ይህንን ስታደርጉ እግዚአብሔር ከኢጣሊያ ጋር ነው የማለት ያህል ይመስለኛል። እንግዲህ ሌላው ዓለም ሁሉ የኢጣሊያን ሥራ ቢቃወም የእግዚአብሔርን ፍርድ ይቃወም ይሆን? ኢትዮጵያውያን ስንት አገራቸውን ሲጠብቁ በእግዚአብሔር ላይ ተነሥተው ይኸንን ርስዎ እንዳሉ ኢጣሊያ የጽድቅ ውጊያ የምትዋጋ ከሆነ ሌላውም ዓለም የሆነን የጽድቅ ጦርነት ቢቃወም መቼም ከናንተ በቀር ሌላው ዓለም ሁሉ እግዚአብሔርን የካደ ይመስላል። እንግዲህ ርስዎ እንደሚሉት

እግዚአብሔር አምላካችን የኢጣሊያ መንግሥት ቃሉን ሲያፈርስ መሐላውንም ሊሰብር ፈቅዷል። ርስዎ እንደሚሉት የኢትዮጵያ ሰዎች አገራቸውን ለመጠበቅ ቢሰበሰቡ፣ የኢጣሊያ አይሮፕላን ጥርጣ አድርጎ ቢያጠፋቸው እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ነው? ሴቶችንና ሕፃናትን በገምብ ሲያጠፋ እግዚአብሔርን እያገለገልኩ ነው ይላሉ? ይህንን ሁሉ ካሁን በፊት በመጽሐፍ ቅዱስ አላገኘንም ነበርና ርስዎ አሁን ስለሰተማሩን ትልቅ ነገር ነው። ይህንን ሁሉ የምታስተምረን ቅስጽ-ቲቱ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ናት። በዱሮ ዘመን ግን ቤተ ክርስቲያን ከሰው ይልቅ ለእግዚአብሔር መታዘዝ ይገባል ብላ ታስተምረን ነበር። ቅዱስ ሆይ፣ የርስዎ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት አይደለችም፣ የሁሉም አይደለችም፣ እግዚአብሔር መሐላን ማፍረስ ይወዳል ብለው ቢያስተምሩን ውሸትዎ ነው ብለን እንመልስልዎታለን። ርስዎም የዓለም ሁሉ አባት ነኝ ሲሉ ሳሉ የሙሴኒ ባሪያ ሁነዋል። በኢጣሊያ ላይ ሥጋዊ “ሳንክሲዮ” ማድረግ የግድ ነው። ርስዎ የሚያመልኩት አምላክ ጣዖት ነው እንግዳ አምላክ አይደለም። ኢትዮጵያ/ ርስዎ ለሚያመልኩት አምላክ ጸሎት ልታሰርግ አትችልም። ሌላው ዓለም እንደዚሁ ወደ ርስዎ አምላክ ሊጸልይ አይችልም። ርስዎ ከእግዚአብሔር ይልቅ ለሰውዬው ለሙሴኒ የሚታዘዙ ሁነዋል። ርስዎ መናገር በተገባዎ ጊዜ ዝም አሉ። ዝም ማለትም በተገባዎ ጊዜ ተናገሩ። አሁንም ከሌሎች ጳጳሳት ጋር የሙሴኒን ጫማ ስመዋል። የዓለምን ሠላም የሚያውከውን ወንበዴውን ቢያወግዙት ፍሮ ለቤተ ክርስቲያንም እንዴት ያለ ጥቅም በሆነ ነበር። ምናልባትም ርስዎም ቢታሠሩ ነበር። ምናልባትም እንደ ዱሮ ዘመን ክርስቲያኖች ወደ ሰማዕትነት ሞት በደረሱ ነበር። ዓለምም ሁሉ ከርስዎ ጋር በሆነ ነበር። ክርስቲያን ቢሆን አረመኔም ቢሆን ሰው ሁሉ ርስዎ የእግዚአብሔር አገልጋይ እንደሆኑ በተረዳ ነበር።

አሁንም በቅርብ የገና በዓል ነው። ለግፍ ጦርነት ወርቃቸውን የሰጡ ጳጳሳትም እንግዲህ ለእግዚአብሔር ክብር ይሁን በምድር ላይ ሰላም ይሁን ለሰውም በጉፊታድ ይሁን ብለው ሊዘምሩ ናቸው። ይኸንንም ሲዘምሩ በደረታቸው የወርቅ መስቀል ሳይደርጉ አይቀርም፤ ነገር ግን በጀርባቸው ላይ የእንጨት መስቀል ቢሸከሙ ይሻል ነበር። ቅዱስ ሆይ፣ በዓሉን ያሳምርልዎ ብዬ ምኞቴን እገልጻለሁ።” የሆኑት ድርጊት በሁሉ አብያተ ክርስቲያናት መካከል እንደ ትልቅ ገደል ሆኖ ይኖራል።

አሁን ባለንበት የሀገራችንን ሁኔታ ብንመለከት በእጅጉ የሚያሳዝን እና ሕብረተሰብም ግራ ተጋብሶ ያለበት ሰዓት ነው። ሕዝባችን አንዱን አምባገነን ከብዙ ጊዜ ሸክም በኋላ እንደምንም ሲወርድ ሌላው አምባገነንም ተንደርደሮ

በሜንቃው ላይ ይቀመጥበታል። ይህንንም እንደምንም ሲያስወግድ ሌላው አምባገነን ተሸቀዳድሞ እሸኮኮ ትከሻው ላይ ይወጣበታል። በዚህም የአምባገነኖች ቀንበር በመሸከም ከአዲ ኃ/ሥላሴ የአርባ ዓመት አገዛዝ ወደ ደርግ 17 ዓመት ከደርግ ወደ ኢህአዴግ መጨረሻ የሌለው አገዛዝ ከመሸጋገር የዘለለ አንዳችም ጥቅም አላገኘም። ከአብራክ የወጡት ልጆቹ በየጊዜው የመንግሥቱ ሎሌዎች ከመሆን የዘለለ አንዳችም የሕዝብን መብት ከማስጠበቅ አኳያ የፈፀሙት አንዳችም ነገር የለም። በዚህም እንዳለመታደል ሆኖ በእያንዳንዱ ስርዓቱ ካድሬዎች ወይንም ሥራ አስፈጻሚዎች የሥርዓቱ አገገብጫዎች ብቻ ስለሆኑ ሥርዓቱ ሲወድቅ ከወደቀው ስርዓት ጋር አብረው በሰሩት ጥፋት ይወቀሳሉ። እነዚህ ሰዎች የወቅቱ የሃገሪቱ ገዢው ክፍል ሕዝብን ሲበድል ዝም ይላሉ። የገዢው ፓርቲ የሚያደርገው ሁሉ ትክክልም ይሁን አይሁን ከአውነተኛ ፍርድ አኳያ ሳይሆን ከአሉታዊ ጥቅም አኳያ ስለሚያዩት ሕዝብ ሲበድል ፍርድ ሲጻፈል አይተው እንዳላዩ ይሆናሉ። ሥርዓቱ ሲወድቅ ግን አብረው እንደሚወድቁ ከእነርሱ በፊት በእነርሱ መንገድ ይሄዱ ከነበሩት ከወደቁት መማር አይችሉም። ከማያልፈው ሕዝብና ሀገር ጋር ከመሆን ይቆይ በሚያልፉ ጥቅምና በወቅቱ መንግሥት ስለሚመኩ የተቆጠቡት ሲንገዳገድ እነርሱ ቀድመው ይወድቃሉ።

በአዲ ኃ/ሥላሴም ይሁን በደርግ የገዢው ፓርቲ ሕዝብን ሲበድል የወቅቱ የሥርዓቱ ካድሬዎች ልክ አይደለም አላሉም። በዚህም የሞቱት በታሪክ ተወቃሽ ሲሆኑ ያሉት በሞትና በእስራት እንደተቀጡ ይታወቃል። የኢትዮጵያ ሕዝብ ከራሱ ይልቅ ቤተሰቡ ራሱን አሳልፎ ይሰጣል። በርካታ ልጆች ወደ አረብና ሌሎች አፍሪካ ሀገራት ሲሔዱ በየመንገድ የአንበሳ የጅብና የነብር አራት የሚሆኑት እነሱ ከችግር ለማምለጥ ሳይሆን ቤተሰቦቻቸውን ለመርዳት ነው። የተረፉትም ካሰቡት ቦታ ደርሰው ሲቀጠሩ በቀጣይዎቻቸው የሚደርስባቸውን እንግልት መረገጥና መደፈር ችለው እየሰሩ እነርሱ ልብስና ጫማ ሳይቀይሩ ተቸግረው ሳሳደጓቸው ቤተሰቦቻቸው ያገኛትን ይልካሉ። በሌላ በኩል እዚህ ሀገራችን ውስጥ በርካታ ሰዎች የመንግሥትም ይሁን የግል ሥራ ተቀጥረው እድሜያቸው ከአቅም አዳምና ሔዋን ቢያልፍም ከቤተሰቦቻቸው ጋር ይኖራሉ። ያገኛትን አብረው ከቤተሰቦቻቸው ጋር እየተቃወሱ እናት አባቶቻቸውን እህት ወንድሞቻቸውን እየረዱ እንደሚቀመጡ ይታወቃል። ማንኛውን ኢትዮጵያዊ ከራሱ በፊት ቤተሰቡን ያስቀድማል። ቤተሰቡም ቢሆን እንግዲህ 18 ዓመት ሞልቶሃል ራሱን ቻል አይሰውም። ይህ የሚያሳየው የኢትዮጵያ ሕዝብ ለቤተሰቡ ያለው ፍቅር

በምንም ሊለካ አለመቻሉን ነው። እናንተ የሕዝብና የመንግሥት ተወካይ ሆናችሁ የኢትዮጵያ ሕዝብ ከራሱ የልቅ ለቤተሰቡ እንደሚኖር እያወቃችሁ ሕዝብ ተቸግሮና ተለክቶ ለቤተሰቡ ያቆየው ቦታ ላይ እንዲህ ዓይነት አዋጅ ሲወጣ ዝም አላችሁ። ቤት ንብረት ሚቹ ለወራሽ ሲቸግረው ሸጦ ለውጦ ሊጠቀምበት የሚችለውን ሚቹ ለቋሚ ያዘጋጀው /ያቆየው/ ንብረት ነው። የመሸጥ የመለወጥና መብቱ ሊጠቀመበት ይገባ ነበር። ይህንን ፊፊም እንኳን ለአድማጩ ለእናንተ ለራሳችሁ የማይዋጥ ነገር ዋጥ ተቀበል ትሉታላችሁ። ይህ ጊዜ የእናንተ ዝም የማለት ጊዜና በቦታው ሁኔታ መንግሥት ይህንን አይነት አፋኝ አዋጅ ሲያወጣ ያልተከራከራችሁበትን ጊዜና ሁኔታ ሲያስታውሳችሁ እየተፀፀታችሁ ዝም ልትሉ የሚገባችሁ ጊዜ ነው። በዚህ ጊዜ ሕዝቡን በማይሆን ነገር በውሸት ለማሳመን መሞከር በእጅጉ እናንተን አሳድጎ አስተምሮ ለዚህ ያደረሰውን ቤተሰብ እንደድውያን መቁጠር ነው። አሁንም ገና አልመሸም በተሰፋ መንግሥት ይህንን ጉዳይ ቆም ብሎ ያስብበት ዘንድ ተገቢ ነው ባይ ነኝ።

እናንተ የሕዝብ ተወካይ መሆናችሁን ብታውቁ ፍሮ በእርግጥ የወከላችሁን ሕዝብ ፍላጎት ለማሟላት ደፋ ቀና ማለት ይገባ ነበር። ይህ አንድ የተወከለ ሰው ለወከለው ሰው የወከለውን ሰው በሚፈለገው መልኩ መሥራት ካልቻለ ወካይ ውክልናውን በፈለገው ሰዓት ማንሳት እንደሚችል ያለመገዝብ ችግር ያለ ይመስላል። የ1997ቱ ምርጫ ብዙ ነገሮችን አመለክቶ ያለፈ ነው። ሕዝብ ብዙ ጊዜ የተለያዩ ጥያቄዎችን ጠይቆ ተገቢ መልስ ባለማግኘቱ በ1997ቱ ምርጫ ኢህአዴግን ከተማ ቀመሱ ሕዝብ በሙሉ በካርድ ቀጣው። አልፏልግም አለው። በዚያን ወቅት ኢህአዴግ ተርፎ ከሆነ የተረፈው በገጠሩ ሕዝብ ነበር።

ዛሬ ግን እናንተ የሕዝብ አገልጋይ ሆናችሁ በመንግሥትና በሕዝብ መካከል አገናኝ ድልድይ ናችሁ። ድልድይ ደግሞ በሁለት የተለያዩ ክፍሎች ገደልም ይሁን ወንዝ ያገናኘውን ሕዝብ በቀላሉ እንዲገናኙ የሚያደርግ ነው። በአሁኑ ሰዓት የኢህአዴግ ካድሬ ይሁንም አይሁን የሕዝብ ውክልና ማግኘት ከሕዝብ መለየት ከሕዝብ አስተሳሰብ ውጭ መሆን ማለት አይደለም። በዚህ የተለያዩ ጊዜ ሕዝብን በሚያበላጩ አዋጆች ተሳትፋችሁ ይህ አዋጅ በዚህ በኩል ተቀባይነት አይኖረውም። ይቅር ይመክርበት ብላችሁ ብትናገሩ የወከላችሁን ሕዝብ ብቻ ሳይሆን እያገለገላችሁት ያለውንም ሥርዓት ከአደጋ እንደማትጠብቁት ግልፅ ነው።

“ለዚህ ወድ ተወካዮቻችን” እባካችሁ መናገር በሚገባችሁ ሰዓት ብቻ ተናገሩ ዝም ማለት በተገባችሁም ጊዜ ዝም በሉ።

የመብት ጥሰት እየተፈፀመ መሆኑን ሰመጉ አስታወቀ

በደቡብ ክልል ከፍተኛ የሰብአዊ መብት ጥሰት እየተፈፀመ መሆኑን የሰብአዊ መብት ጉባዔ /ሰሙጉ/ አስታወቀ። ሰመጉ ይህንን ያሳወቀው ሰሞኑን ባወጣው 18ኛና 19ኛ መደበኛ መግለጫው ነው። በ18ኛ መግለጫው ላይ አንደኛው ወረዳ የሚኖሩ የአድሞ ማህበረሰቦች በራሳቸው ቋንቋ የመማር እድል እንዲሰጣቸውና ሕዝቡ በማህበር ተደራጅቶ ለልማት የመንቀሳቀስ ጥያቄያቸውን ለሚመለከተው አካል ከወረዳ እስከ ፌዴሬሽን ምክርቤት በሁላማዊ መንገድ አቅርበው መብታቸውን ለማስከበር በመንቀሳቀሳቸው

ምክንያት ብዙ በደሎችና የሰብአዊ መብት ጥሰት ደርሶባቸዋል፤ እየደረሰባቸውም ይገኛል። በደማ ቀበሌ ላይ ጳጉሜ 02 ቀን 2003 ዓ.ም የ10 ቀበሌ ሕዝብ በመጥራት ስብሰባ በተደረገበት ወቅት የወረዳው ባለሥልጣናት በገዋታ ወረዳ የሚኖር የአድሞ ሕዝብ ጥያቄዎች “ልክ ስላልሆነ አይፈቀድላችኋልም በኛ ሥር ዝቅ ብላችሁ መኖር አለባችሁ፤ ያለበለዘዩ እናንተ እሸባሪዎች ናችሁ” ከመባላቸው በተጨማሪ ሌሎች ማስፈራሪያ ንግግሮችን በመናገር በሕገ-መንግሥቱ የተሰጣቸውን መብት እንዳይከበርላቸው በማድረግ ተፅዕኖ አሳድረውባቸዋል።

በየቀበሌው ክትትል እየተደረገባቸው ንብረታቸው የተቃጠላቸው ከቦታቸው

የተፈናቀሉ ሰዎች እንደሚገኙ ስመጉ ገልጿል። 20 ሰዎች በሀገው መታሰራቸውን 33 ሰዎች ንብረታቸው የተቃጠላቸውና ከቦታቸው የተፈናቀሉ መሆኑን ያብራራል። በቁጥር 19ኛ መደበኛ መግለጫው ደግሞ “የላንቴ ቀበሌ የመሬት ደስክ ኃላፊና የቀበሌው ሊቀመንበር ከአርባ ምንጭ ዙርያ ወረዳ የካቢኔ አባልና የወረዳውን ቅ/ጽ/ቤት ኃላፊ፣ የወረዳውን ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት፣ ኃላፊና የወረዳውን የፖለቲካ ድርጅት ኃላፊውን፣ ከዞንና ከክልልም የሚገኙ ባለሥልጣናትንም በመጨመር በሕገ-መንግሥቱ መሬት ላላቸው ለራሳቸው፣ ለዘመዶቻቸው፣ መሬት ላላቸው ገበሬዎች፣ ለፖሊሲያት ለመንግሥት ሠራተኞች እንዲሁም ከሌላ ቀበሌም ለመጡ ሰዎች

ያለመመሪያና ደንብ 2002 ዓ.ም ደለድለዋል። በዚህ ምክንያት የቀበሌው ነዋሪ ሕዝብ ተሰብስቦ ሕገ-ወጥ ድርጊት እየተፈጸመ በመሆኑ የደን መጨፍጨፍ፣ በጎርፍ መልክ አፈሩ ወደ አባያ ኃይቅ እየገባ ኃይቅ የገበሬዎችን መሬትና አትክልት እያጥለቀለቀ ከፍተኛ ችግር መፍጠሩን በመጥቀስ ለደ/ብ/ብ/ሕ/ክልል ግብርና ቢሮ የተፈጥሮ ሀብትና አካባቢ ጥበቃ ባለሥልጣን በ18/05/2003 ያመለከቱ።” መሆኑን ይዘረዝራል። በዚህ ምክንያት 33 ሰዎች በሀገው መንገድ የታሰሩ ሰዎች መኖራቸውን 3 ሰዎች ያለፍርድ ቤት ትዕዛዝ ሰዎችን አስረው በሌሎች ቤታቸው መፈተሽን ይህንን ሀገ-ወጥ ድርጊት በማጋለጣቸው ሁለት ሰዎች ከሥራ መፈናቀላቸውን አስታውቀዋል።

የአዲስ አበባ ሕዝብ ሆይ! መሬትህን አታስነካ!

በበለጠ ጉዥ ወ/ማክሰኞ

በርእሱ ላይ የተመለከተውን መልዕክቱን ለተከበረው የአዲስ አበባ ሕዝብ ለማስተላለፍ የፈለግሁበት ጥቂት መክንያቶች አሉኝ። አንደኛ፡ በአዲስ አበባ የብዙ ዓመታት ነዋሪ እንደመሆኔ፣ ሕዝቡን በሚገባ አውቀዋለሁ የሚል እምነት አለኝ። ሁለተኛ፡ የአዲስ አበባ ሕዝብ በብሔረሰብ ስብጥኖች ሆነ በአመለካከቱ የመላ ኢትዮጵያን ሕዝብ ይወክላል የሚል ግምት ስለአለኝ ነው። ሶስተኛ፡ በ2005 /መስከረም ላይ ይመሰረታል/ የአዲስ አበባ ሕዝብ የክልል ምርጫ እንደሚካሄድ ኢህአዴግ ፕሮግራም ስለያዘለት፣ ምንጠባባይ ለምርጫው ውሳኔ የሚያግዙ አንዳንድ ሐሳቦችን ከወዲሁ ለማካፈል እችላለሁ በማለት ነው።

የአዲስ አበባ ሕዝብ ስል፡ ኢህአዴግ በሚወረወርላቸው ፍርፋሪ ተደልለው ሕሊናቸውን የሸጡትን ሀገሪቱን የከዱትን ጥቂት ሰዎች አይመለከትም። ይህ አናሳ የሕዝብ ስብሰባ ከኢህአዴግ ጥቅም መደለያ እየወሰዱ አባላቱን ደጋፊዎቹን፣ ከመንግሥት መሬት ወስደው መኖሪያ ቤታቸውን ከሠሩ በኋላ ይህንን አከራይተው በመንግሥት ቤቶች ውስጥ በአነስተኛ ኪራይ የሚኖሩትን፣ የራሳቸው መኖሪያ ቤት እያላቸው አንድና ከዚያም በላይ ኮንዶሚኒየም ቤቶችን የወሰዱትን፣ የለችሎታቸው በመንግሥት ቤት የሥራ ዕድል ተሰጥቶአቸው ከፍተኛ የሚባል ደመወዝ የሚበሉትን፣ ሕገ-ወጥ ንግድ እንዲያካሂዱ የተፈቀደላቸውን፣ ወዘተ የሚያካትት አይደለም። እነዚህ በራሳቸው ኪራይ ሰብሳቢዎች /ቋንቋው የራሳቸው ነው/ ስለሆኑ ተጠያቂዎች እንጂ ተጠቃሚዎች አይደሉም። በቀላሉ መገመት እንደሚቻለው ይህ የሕዝብ ስብሰባ ከጠቅላላው የአዲስ አበባ ሕዝብ ጋር ሲነፃፀር ቁጥሩ አናሳ ነው። ስለዚህ እኔ የማወቃው ስለ ብዙሃኑ የአዲስ አበባ ሕዝብ ነው።

እንዲሁ፡ በርእሱ እንደተመለከተው እኔ አንድ አናሳ ዜጋ ለተከበረው የአዲስ አበባ ሕዝብ ለመስጠት የምፈልገው ምክር “መሬትህን አታስነካ” የሚል ነው። እንደሚታወቀው፡ “ሊዝ” የሚባል የባዕድ ቋንቋ የመጣብን የኢህአዴግ መንግሥት ነው። “ሊዝ” የእንግሊዘኛ ቃል ሲሆን፡ በአማርኛ “ኪራይ” እንደሚለት ነው። በእንግሊዘኛ ሲባል “lease” ተብሎ ነው። በዚህ ተርጓሚ የመሬት አከራይ ኢህአዴግ ሲሆን፡ ተከራይ ደግሞ የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው። እግዚአብሔር ያሳያችሁ አንድ ኢትዮጵያዊ ዜጋ /ወንድም ሆነ ሴት/ ኮሌጅ ወይም የኒሽርስቲ ሳይገባ፣ ሳይማር፣ ሳይመራመር፣ በተፈጥሮው ብቻ የአገሩ፣ የመሬቱ ባለቤት መሆኑን በሚገባ ጠንቅቆ ይሳያል። በሊዝ ገመድ መታከቅ ለመረዳት ይሳያል ተብሎ አይታሰብም። የኢህአዴግ የመሬት ፖሊሲ የተገለበጠ መሆኑን መረዳት ቀላል ነው። አንዴት መንግሥት ያውም በነፃ ፍትሐዊ ምርጫ ያልተመረጠ መንግሥት “የኢትዮጵያ መሬት በሙሉ የአኔ ነው፤ ሕዝቡም የአኔ ተከራይና ጭሰኛ ነው” ማለት ይችላል?! እውነታው ግን ኢህአዴግ ይህን እያለን ነው።

ኢህአዴግ ራሱ በፃፈው ሕገ-መንግሥት ውስጥ፡ “መሬት የመንግሥትና የሕዝብ ነው” ይላል። ይህ ዓረፍተ ነገር አቀማመጡ ራሱ ግድሬት አለበት። መቅደም ያለበት “መንግሥት” ሳይሆን፣ “ሕዝብ” ነው። እንዲያውም፡ መንግሥት የሕዝብ ወኪል ስለሆነ፣ ባለቤቱ ሕዝብ እያለ ወኪሉ የሚጠቀሰበት ምክንያት አይኖርም። ስለዚህ አንቀፅ መጻፍ ያለበት እንደሚከተለው ነው፤ “መሬት የሕዝብ ነው”፣ አራት ነጥብ። ወረድ ብሎ ደግሞ “መሬት አይሸጥም አይለወጥም” የሚል አንቀፅ እናኛለን። ይህ አንቀፅ ለምን አስፈለገ? መሬት እግዚር በነፃ የሰጠን የተፈጥሮ ሀብት ነው። መሬት የሰው ልጅ መገልገያ እንደመሆኑ፣ በፈለግነው መንገድ ልንጠቀምበት እንችላለን። እሴት (Value) እና ዋጋ (Price)

ያለው ሀብት ስለሆነ፣ ዜጎች በግል ንብረትነት ሊይዙት፣ ሊሸጡት፣ ሊለውጡት፣ ሊያከራዩት፣ በወለድ አገድ ሊያሰዙት፣ ሊያወርሱት ወዘተ. ይችላሉ። የወል /የጋራ/ ንብረት አድርገንም ልንጠቀምበት እንችላለን። የሕዝቡ ፍላጎት ከሆነም፣ ከፊሉን መሬት በነፃ ፍትሐዊ ምርጫ በመረጥነው መንግሥት ወኪልነት በ “ሊዝ” መልክ እንዲተዳደር ልንፈቅድ እንችላለን። እዚህ ላይ መገንዘብ ያለብን ቁምነገር መሬት በሕዝቡ ፍላጎትና ውሳኔ መሠረት በተፈለገው የይዘታ ዘዴ (በግል ንብረት፣ በወል ንብረት፣ በኪራይ፣ ወዘተ) ልንጠቀምበት መቻላችን ነው።

ሌላ አንድ መሠረታዊ ፍሬ ነገርም አለ። ይኼውም መሬት እግዚር በነፃ የሰጠን የተፈጥሮ ሀብት እንደመሆኑ ከመነሻው የመሬት ክፍፍል ፍትሐዊ መሆን ይገባል። በረጅሙ የኢትዮጵያ ታሪክ የህን መርህ ተግባራዊ ለማድረግ የሞከረ መንግሥት የደርግ ወታደራዊ መንግሥት ነው። የኢህአዴግ መንግሥት ግን የህንን አየቀለበሰው ነው። የመሬት ክፍፍል ፍትሐዊ መሆን አለበት የሚለው መርህ በተለይ በከተማ በግልፅ የምንገነዘበው ነው። የከተማ ቦታን በውክልና ማስተዳደር ያለበት በነፃ ፍትሐዊ ምርጫ የተመረጠ መንግሥት ነው። ለምሳሌ አዲስ አበባን ብንወስድ፣ የደርግ መንግሥት ያደርግ እንደነበረው፣ የራሳቸው መኖሪያ ቤት የሌላቸው ነዋሪዎች አንድ የመኖሪያ ቤት ለመሥራት የሚያስፈልገውን የቦታ ድርሻቸውን በነፃ ማግኘት ይገባቸዋል። እርግጥ ቦታ ለመቆጠብ በነፃ የሚሰጠው ቦታ የግል መኖሪያ ቤቶችን / ቪላዎችን / ለመሥራት በመሆን ፈንታ ብዙ ሰዎችን በአነስተኛ ቦታ ማኖር ለሚችሉ የጋራ መኖሪያ ሕንፃዎች (apartment buildings) ቢሆን ይመረጣል። መሆን ያለበት ይህ ነው። ቦታው ግን በነፃ ነው መሰጠት ያለበት። ለጋራ የመኖሪያ ሕንፃ ግንባታ መሬት በነፃ የተሰጣቸው ዜጎች በማሳበር ተደራጅተው የራሳቸውን የቁጠባ ገንዘብ ከባንክ ከሚያገኙት ብድር ጋር በማቅናጀት የመኖሪያ ሕንፃውን ራሳቸው ያስገነባሉ። በቃ! ሌላ ጣጣ አያስፈልገንም!!

በሌላ በኩል ጉዳዩን እንደ ኢህአዴግ ላለማወሳሰብ ለሁለተኛ ጊዜ ከመንግሥት ቦታ በነፃ ወይም በአነስተኛ ክፍያ ወስደው ተጨማሪ ቤት አለመሥራታቸው እየተረጋገጠ ለምሳሌ በአዲስ አበባ ከተማ የራሳቸው መኖሪያ ቤቶች ያሏቸው ነዋሪዎች ለቦታ የዘታቸውና ለቤቶቹ የባለቤትነት ካርታና ደብተር ሊሠጣቸው ይገባል። በውርስ የተገኙና እንዲሁም በነፃ ገበያው ላይ የተገዙ የግል ቤቶች ተመሳሳይ ካርታና ደብተር ይሠጣቸዋል። በመጀመሪያ መደረግ ያለበት ይህ ነው። የመኖሪያ ቤት ማለት አጥር፣ ግብር፣ ግብርና፣ ግድግዳና ወለል ማለት ነው። የዚህ ዓይነት የቦታ ካርታ ያላቸው ዜጎች ቤታቸውን ከነቦታው በጊዜው ዋጋ ሸጠው የመጠቀም መብት ሊኖራቸው ይገባል። የኢህአዴግ መንግሥት ያወጣው የሊዝ አዋጅ ግን ባለይዘታዎች ሸጠው መጠቀም የሚችሉት በቦታው ላይ የሠፈረውን ቤት / ጣሪያና ግድግዳውን/ ብቻ ነው የሚለው፤ መሬት የመንግሥት ብቻ ነው ስለሚል ኢህአዴግ ሰሞኑን ሕዝቡን እየሰበሰበ ይህን ለማስተባበል እየሞከረ ነው። ግን አዋጁ እስካልተሻሻለ ድረስ የኢህአዴግን ቀላማጅ ካድሬዎች ማመን አይቻልም። ለመሆኑ፣ ኢህአዴግ ራሱ ያወጣው ሕገ-መንግሥት “መሬት የመንግሥትና የሕዝብ ነው” እያለ አንዴት ተደርጎ ነው መሬት የመንግሥት ብቻ የሚሆነው?!

ኢህአዴግ ከቦታ ሸያጭ /ሊዝ/ የማገኘውን ገንዘብ ቤት ለሌላቸው ኮንዶሚኒየም አሠራብታለሁ ይላል። ቤት የሌላቸው ነዋሪዎች ከኢህአዴግ የሚፈልጉት የጋራ መኖሪያ ቤቶች ለመሥሪያ የሚሆን ነፃ ቦታ ነው፤ ቦታውን በነፃ ካገኙ እነሱ ራሳቸው በማሕበር ተደራጅተው የመኖሪያ ሕንፃዎቹን ይሠሯቸዋል። እንዲያውም በኮንዶሚኒየም ግንባታ ረገድ የእስካሁኑ

የኢህአዴግ መንግሥት የአፈፃፀም ፊትድፍ በጣም ዝቅተኛ ስለሆነ ይህ የቤት ግንባታ ስትራቴጂ መቀየር ያለበት ይመስለኛል። ለመሳሌ በአዲስ አበባ በስምንት ዓመታት የተሠሩት የኮንዶሚኒየም ቤቶች ብዛት ሰማኔያ ሺ (80,000) ገደማ ሲሆን በ1996 አካባቢ የተመዘገቡት የቤት ፈላጊዎች ቁጥር ከአምስት መቶ ሺ (500,000) በላይ ነበር። ስለዚህ ኢህአዴግ “ኮንዶሚኒየም ለመሥራት ነው” የሚለው ክርክር አያዋጣውም።

ሌላው ከዚህ ጋር የተያያዘው ጉዳይ ኢህአዴግ በከተማ ልማት ሽፋን የሚያፈርሳቸው “ደሳሳ ቤቶች” ናቸው። ለ “ደሳሳ ቤቶቹ” በጣም ዝቅተኛ የገንዘብና የቦታ ማካካሻ እየሰጠ ቦታውን በካሪ ሜትር ለኢንቨስተር ተብዬዎች እስከ ሃያ ሺ ብር (20,000) ይሸጣል ወይም በሊዝ ያከራያል። እኔ የምለው ደግሞ ከዚህ በጣም የተለየ ነው። በመጀመሪያ፣ ለ “ደሳሳ ቤቶቹ” ባለቤቶች የቦታ ካርታና የቤት ባለቤትነት ደብተር / ካሪፊል/ ይሠጣቸው። ከዚያም እነዚህ ሕጋዊ ባለቤቶች ቦታውን ለኢንቨስተር ተብዬዎቹ በጊዜው ዋጋ ይሸጡላቸው። የቦታው ሸያጭ ዋጋ በሙሉ ለባለቤቱቹ ይሆናል። በዚህ ገንዘብ ሌላ የመኖሪያ ቤት ሠርተው፣ በሚተርፈው ገንዘብ ደግሞ የራሳቸውን “ቢዝነስ” ያቋቁሙባቸዋል። ከዚህ የበለጠ ልማት አለን? ልማት የሚካሄደው በኢህአዴግ ብቻ ነው እንዴት? እንዲያውም፣ በሀገራችን ከስማንድ በኋላ (80%) ላነሰው የልማት ሥራ መካሄድ ያለበት በዜጎች ነው / በግል፣ በቤተሰብ እና በአክሲዮን ማኅበር መልክ/። ስለዚህ ኢህአዴግ ይህም የመከራከሪያ ነጥብ አያዋጣውም።

ዋናው ችግር የኢህአዴግ መንግሥት የመሬትን ሸያጭ /ሊዝ/ አቢይ የመንግሥት በጀት ገቢ ምንጭ ለማድረግ መምከሩ ነው። ኢህአዴግ /አሁን እንደሚደርገው/ “መሬት ሁሉ የኔ ነው” ብሎ ለመሸጥ ከሞከረ፣ በአብዛኛው በሙሉ ገንዘብ ካገኙ ጥቂት ግለሰቦች በስተቀር መሬት ለመግዛት የሚችሉ ማን ነው? ኢህአዴግ መሬት በሙሉ በቁጥጥሩ ሥር ስለሆነ፣ ለገበያው የሚያቀርበውን የመሬት መጠን እየገደበ፣ ዋጋውን እንደሚያንረው የታወቀ ነው። ለዚህም ነው በካሪ ሜትር እስከ ሃያ ሺ ብር የሚቸበቸበው። ታዲያ፣ ሕዝቡ የት ይኑር? የት ሆኖ ያምርት? ስለዚህ፣ ትክክለኛው መፍትሔ የደርግ መንግሥት ተግባራዊ ያደረገው ፖሊሲ ነው /ከሞላ-ጎደል/። ለመኖሪያ ቤቶች ግንባታ ቦታ በነፃ መስጠት፣ ለማምረቻ /ለመሥሪያ ቤት/ የሚሆን መሬት ደግሞ በነፃ ወይም በአነስተኛ ክፍያ (nominal fee/price) ማቅረብ ነው ትክክል የሚሆነው። በሌላ በኩል መንግሥት የቤት ቀረጥ (property tax) የመሬት ታክስ (Land tax) የቤት ሸያጭ ታክስ (house Sales tax) ወዘተ የማስከፈል ሥልጣን አለው። በነገራችን ላይ ፍትሐዊ የመሬት ክፍፍል ስሻሊስታዊ ፖሊሲ ተደርጎ መወሰድ የለበትም። ለካርታ ሊስት ሥርዓት ግንባታ ራሱ ትክክለኛውን የመሬት ይዘታ መደላደል የሚፈጥር ነው። ብዙ መሬት ያለውና ምንም መሬት የሌለው ሰው በነፃ ገበያ ነፃ ውድድር ሊያካሂዱ አይችሉምና! ከመነሻው (initial conditions) ይህ ካልሆነ ካርታ ሊዘገም ከፈውዳሊዝም በሚወርሰው የገቢና የሀብት ልዩነት ምክንያት ኢ-ፍትሐዊ መሆኑን ይቀጥላል።

በከተማ ቦታ አስተዳደር የመንግሥት ዋናው ሚና ትክክለኛ የከተማ እና የመሬት አጠቃቀም ጥላን አውጥቶ ተግባራዊ ማድረግ ነው። ለምሳሌ፣ አዲስ አበባን ብንወስድ፣ ከተማው አጠቃላይ (master) እና ገርገር ጥላን ከወጣለት በርካታ ዓመታት ተቆጥረዋል። ግን በተለይ በዘመነ ኢህአዴግ ብዙ ግንባታዎች የሚካሄዱት የከተማውን ጥላን ተከትለው አይደሉም። በዚህ ምክንያት ብዙ የተዘበራረቁ ነገሮች እየታዩ ነው። የኢህአዴግ ባለሥልጣኖች እርስ በእርስ ለመጠቃቀም ሲሉ፣ በርካታ ግንባታዎች ከጥላን

ውጪ ይሠራሉ። በዚህ ረገድ ውስጥ አዋቂዎች ብዙ የሚሉት ነገር ስላለ ይህንን ጉዳይ ለአነሱ ትቼ፣ ወደ ተነሳሳብ ርእስ ልመለስ።

“የአዲስ አበባ ሕዝብ ሆይ! መሬትህን አታስነካ” ብዬ ነው የጀመርኩት። አሁንም የአዲስ አበባ ሕዝብ ሆይ! በመጀመሪያ እርስ በእርስ በቅብብሎሽ ተነጋገር፣ በመላ ከተማዎ የሕብረትና የትግል አንድነት ሰንሰለት (network) ፍጠር፣ ከዚያም፣ የጉረቤትህ ቤት ሲፈርስ ገም ብለህ አትመልከት፣ “ነፃ በእኔ” ብለህ ለወገንህ ድረስለት። አጥርህን፣ ግቢህን፣ ጣራህን፣ ግድግዳህን እና ወለልህን አታስነካ! የባለቤትነት ካርታና ደብተር ከሌለህ መጀመሪያ መንግሥትን የምትጠይቀው ይህንን ነው። የቦታ ካርታና የቤት ባለቤትነት ደብተር /ሁለተኛውም ካሪፊል/ ይሠጡኝ ብለህ በሕብረት ድምፅህን ከፍ አድርገህ አሰማ። መኖሪያ ቤት የሌላችሁ የአዲስ አበባ ነዋሪዎች መጠየቅ ያለባችሁ። “መኖሪያ ቤት የምንሠራበት ቦታ በነፃ ይሰጠን” ብላችሁ ነው። የመንግሥት ኮንዶሚኒየም መቼም አይደርሳችሁም። ኢህአዴግ ቤት ያላቸውንና የሌላቸውን ለማጋጨት ሴራ እየጉነጉነ መሆኑ ተደርሶታል። “ከቦታ ሸያጭ የሚገኘውን ገንዘብ ኮንዶሚኒየም አሠራብታለሁ” እያለ ነው። ይህ ይልቅ ውሸት ነው፤ ምክንያቱም ኢህአዴግ እስካሁን የሠራቸውን ኮንዶሚኒየም ውጪ የሸፈው በአብዛኛው ከኢትዮጵያ ንግድ ባንክ በሚወሰደው ብድር ነው። ወደ 11.2 ቢሊዮን ብር ወስዶ መልሶ ለመክፈል የቻለው 2.2 ቢሊዮን ብር ገደማ ብቻ ነው። ከመሬት ሸያጭ የሚገኘውን እንዴት እንደሚያጠፋው እግዚአብሔርና ራሱ ብቻ ናቸው የሚያውቁት!

የአዲስ አበባ ሕዝብ ሆይ ተንቀሃል! ኢህአዴግ ሳያመክርህ “አዲስ የከተማ ቦታ ሊዝ አዋጅ” ብሎ ካወጣ በኋላ፣ “የተራብ በሆዱ ይፈታል” በሚል የሞኝ ፈላጊ፣ የቤተመንግሥት ምግብ እያበላ፣ “አዋጁን ከማውጣቴ በፊት ለውይይት አለማቅረብ ክፍተት ነው፤ ለወደፊቱ ጥሩ ልምድና ተሞክሮ ይሆንኛል” እያለ እያሳገጠብህ ነው። ኢህአዴግ አንዴት እንደቀለደብህ ይበልጥ ለማወቅ ከፈለግህ የፍትሕ ጋዜጣ ዋና አዘጋጅ ተመስገን ደሳለኝ በጋዜጣዎ ላይ ጥር 4 2004 ዓ.ም ያቀረበውን ድንቅ ሐተታ ተመልከት። በአንፃሩ አቶ መኩሪያ ኃይለና አቶ ኩማ ደመቅሳ የሊዝ አዋጁን በተመለከተ ያቀረቡትን “መግለጫና ማብራሪያ” አዳምጠህ ከሆነ፣ “እግዚር ውሸት ተናግሮ ከመቀላመድ፣ ከመቀበጣጠርና ከመንገዳተብ አውጣኝ” የሚያሰኝ ሆኖ አግኝቼዋለሁ። እውነት ለመናገር አንድ ቃል ይበቃል። ሸፍጥን ለመሸፈን ግን አዋጅ ብቻ ሳይሆን አጠቃላይ የአፈፃፀም መመሪያ ዝርዝር የአፈፃፀም መመሪያ የአፈፃፀም ማኅበራዊ ወዘተ ያስፈልጋል።

የአዲስ አበባ ሕዝብ ሆይ አሁንም እደግመዋለሁ። መሬትህን አታስነካ! የራሱህን ሕይወት፣ ሚስትህን፣ ልጆችህን፣ መሬትህንና ንብረትህን ከዘረፉና ከንጥቁያ ለማዳን የምትፈፀመው ያልሞት ባይ ተጋዳይነት ገድል ስምህ በጀግኖች ታሪክ ውስጥ በወርቅ ቀለም እንዲፃፍ ያደርገዋል! ሚያዝያ 30ን እና ግንቦት 7ን /1997/ ደግመን ሌላ ታሪክ እንሥራ! ከኢህአዴግ ጉሣዊ፣ ወታደራዊ አምባገነን አገዛዝ ሙሉ በሙሉ ነፃ እስክንወጣ ድረስ እነ አንዱዓለም አራጌን፣ እስክንደር ነጋን፣ በቀለ ገርባን፣ ርዕዮት ዓለሙን፣ ናትናኤል መኮንን እና ሌሎች በርካታ ለዴሞክራሲ፣ ለፍትሕ እና ለአንድነት ሲሉ በወህኔ ቤት የሚጠቅቁትን ወንድሞቻችንና እህቶቻችንን ሁልጊዜ ከጎረቤቶቻችን እንዳይጠፉ እናድርግ። ስንደስትም ሆነ ስናዝን እናስታውሳቸው። እኛ ነፃ ስንወጣ እነሱም ነፃ ይወጣሉ። ነፃ የምንወጣው ሳንፈራ ለሰብዓዊና ለዴሞክራሲያዊ መብቶቻችን ስንታገል ብቻ ነው! ስለዚህ የአዲስ አበባ ሕዝብ ሆይ መሬትህን አታስነካ!

ወቅታዊ

የዜጎች የንብረት ባለቤትነት መብት ይከበር!!

ከኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ አንድነት መድረክ (መድረክ) የተሰጠ መግለጫ

በአንድ አገር ውስጥ የሚኖሩ ዜጎች የባለቤትነት ስሜት እንዲኖራቸው የሚወጡ አዋጆች መመሪያዎችና ድንጋጌዎች ሁሉ አብዛኛውን የሕብረተሰብ ክፍል ስምምነት ያገኙ መሆን ይኖርባቸዋል። መንግሥት ሕዝቡ የሚተዳደርበትን የትኛውንም አይነት ሕግ ሲያወጣ ማዕከል ማድረግ ያለበት የዜጎችን መብት ለማስጠበቅ፣ ለማጠናከሩ እንጂ አንገት የሚያስደፉ የሚያሸማቅቁ፣ የሚያስፈራሩ አፋኝና ባጠቃላይ በመብት ገፈፋ ላይ የተመረከቱ መሆን አይኖርባቸውም።

የከተማ ቦታን በሊዝ ስለመያዝ የወጣው አዋጅ ቁጥር 721/2004 ዓ.ም በማን አለብኝነት የዜጎችን ንብረት የማፍራት፣ የመለወጥ እና የመጠቀም መሠረታዊ መብቱን በሕግ ሽፋን የገፈፈ አዋጅ ነው። በአሁኑኛው የሚመራው መንግሥት በሕግ ተቀባይነት 20 ዓመታት ሲያደርግ እንደነበረው ሁሉ ዛሬም የሚወጡ ህጎች ከፖለቲካዊ ጠቀሜታና የሥልጣን ዕድሜ ከማራዘም አንጻር ብቻ ታይተው በሕዝብ ላይ የሚጫኑ ናቸው።

የሊዝ አዋጅ አወጣጥና የአፀዳዳቱን ሂደት ብንመለከት ፈፅሞ የተለመደውን አሰራር የተከተለ አይደለም። የዚህ አዋጅ አፀዳዳቱን አቀራረብ ሁለት መሠረታዊ ግድፈቶች ይታያሉ።

1ኛ. በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 3 “የኢትዮጵያ ብሄሮች ብሄረሰቦች እና ሕዝቦች ለአላዊነታቸው የሚገለፁት በዚህ ሕገ መንግሥት መሠረት በሚመርጣቸው ተወካዮቻቸውና በቀጥታ በሚያደርጉት ዲሞክራሲያዊ ተሳትፎ ይሆናል።” ይላል። ይህን እንጂ በአዲሱ የሊዝ አዋጅ መሬትን በመሰለ መሠረታዊ ጉዳይ ላይ የሉአዴግ ሥልጣን ባለቤት የሆነውና በቀጥታ ጉዳዩ የሚመለከተው ሕዝብ ጉዳዩ ቀርቦለት በነፃነትና በግልፅነት እንዲወያይበት አልተደረገም።

2ኛ. አሁኑኛውን በፓርላማው የወጣው የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ስነ-ምግባር ደምብና አሰራር እንዲን እንደሚገልፀው ከሕብረተሰብ 48 ሰዓት በፊት የአንድ አዋጅ ለምሳሌ አባል መድረስ እንዳለበት ይደነግጋል። የፓርላማ አባሉ በዚህ 48 ሰዓት ውስጥ ረቂቅ አዋጁን መርምሮና ባለሞያዎችን አማካሮ ይቀርባል። ረቂቅ አዋጁም በፓርላማው ከታየ በኋላ ወደሚመለከተው ቋሚ ኮሚቴ ይመራል። ኮሚቴውም ባለሞያ ጋብዘና አማካሮ ለሕዝብና ለሚዲያው ክፍት አድርጎ ያወያያል። ሃሳብን አዳብሮ በድጋሚ ለፓርላማ ያቀርባል። ፓርላማው ሲፈልግ ያፀድቀዋል። ሳይፈልግ ውድቅ ያደርገዋል። ግልፅ የሆነው አሰራር ይህ ሆኖ ሳለ ለራሱ ከመሰለውና ለፖለቲካ ፍጆታ ይጠቅመኛል ካለ እንዲሁ የሥነ ምግባር ደምብና አሰራር ቀርቶ ሕገ-መንግሥት የሚጠይቀው የአሁኑኛው መንግሥት ትልቁን የዜጎች መብት የሚመለከተውን የሊዝ አዋጅ ለፓርላማ አባላት ማታ 12:00 አድሎ ጧት 3 ሰዓት አዋጅ ሆኖ እንዲፀድቅ አድርጓል።

እዚህ ላይ አንዳንድ ጉዳዮችን ወደ ኋላ መለስ ብሎ መዳሰስ ጠቃሚ ነው ብለን እናምናለን። በብዙ ጉዳዮች በአሁኑኛው መንግሥት በወንጀለኝነት የሚጠቀሰው ጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ እንዲሁ የከተማ ቦታና ትርፍ ቤትን የመንግሥት ንብረት ለማድረግ ባወጣው አዋጅ ቁጥር 47/67 ምዕራፍ ሁለት አንቀጽ 1 “አንድ ቤተሰብ ወይም ግለሰብ ለመኖሪያ ቤት መስሪያ የሚያውለው እስከ 500 ካሬ ሜትር የሚደርስ የከተማ ቦታ ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት በይዘታ ሊሰጠው ይችላል። ባለይዘታው ሲሞት የሚችሉት ወይም ባል ወይም ልጆች በቦታው ተተክተው የመጠቀም መብት ይኖራቸዋል።” ይላል። ለምሳሌ ወይም ድርጅት በሚቀርበው አቤቱታ መሠረት ሚኒስቴር ምክር ቤቱ እንደሚሰጥ በዚህ መዕራፍ አንቀጽ 2 እና 3 ይገልጻል። በዚህ አዋጅ ምዕራፍ 3 እና 12 የከተማ ቤት ስለማስተላለፍ በሚለው ሥር “አንድ ቤተሰብ ግለሰብ ወይም ድርጅት በከተማ ቤቱ የመጠቀም ወይም ይህን ቤት የማውረስ የመሸጥ ወይም የመለወጥ መብት አለው።” ይላል።

ይህን አዋጅ ስንመለከት የአገሪቱን የከተማ ነዋሪዎች ከግለሰብ ጭሰኝነት ነፃ ያወጣ የከተማ ቦታን የመሸጥ የመለወጥና የባለቤትነት ክብር እንዲጎናፀፉ ያስቻለ ነው ማለት ይቻላል። አንድ አዋጅ ትክክለኛ አዋጅ ነው፣ ሕዝባዊ ነው፣ ለባል የሚችለው ብዙሃኑን ሕዝብ ሲያስደስት ነው። አሁኑኛው የሚያወጣቸው አዋጆች ግን ገዢዎችን የሚጠቅሙ ሕዝብና ሀገርን የሚጎዱ ዜጎችን አንገት የሚያስደፉ መብትና ጥቅምን የሚጋፉ ሆኖ እናገኘዋለን።

ስምንት የወጣውን አዋጅ 721/2004 ዓ.ም የከተማ ቦታን በሊዝ ስለመያዝ የወጣ አዋጅን ብንመለከት የሚያሳየን ይህን ነው። የዚህ አዋጅ ክፍል ሁለት አንቀጽ 6 ነገር ይዘታዎች ወደ ሊዝ ስራት ስለሚቀየሩበት ሁኔታ ከተራ ቁጥር 1-7 ተዘርዝሮ ተቀምጧል። የአሁኑኛው ሹመኞች “የነገር ይዘታዎችን አይመለከትም። ዝርዝር መመሪያ አልወጣም። ተረጋጉ” እያሉ በሕዝብ ላይ ውዥንብር ይፈጥራሉ። ነገር ይዘታዎችን አይመለከትም ቢሉም ሲሸጥ ሲለወጥ፣ ሊዝ እንደሚገባ አዋጁ በግልፅ አዋጁ ደንግጓል። አንድ ሰው ነገር ይዘታን ሲገዛ ከባለቤትነት ከሚከፈለው ክፍያ በተጨማሪ ለመንግሥት ያንኑ ቦታ የሊዝ ዋጋ ይከፍልበታል። ይህ አሰራር ብዙ ምርምር የማይጠይቅና ንብረት በማስተላለፍ ላይ ተፅዕኖ እንደሚያሳድር ለማንም ግልፅ ነው። የነገር ይዘታው ባለቤት ቦታውን ሸጦ ሌላ አነስተኛ ቦታ ገዝቼ በተረፈችኝ ገንዘብ ሕይወቴን ልምራ ቢል የሚገዛው በሊዝ ነው። ነገር ይዘታዎች ከሊዝ የሚያመልጡት አንድነት ነው? ይዘታው ሳይሸጥ ሳይለወጥ የንብረት ዋጋ ሳይኖረው እንደ ጉልቻ በመቀመጡ ብቻ ከሊዝ አመለጠ ማለት ነው??

አዋጁ የሕዝብን የአገሩ ባለቤትነት የሚካኑ ነው። የሊዝ ጥሩነት “ነገር ይዘታዎችን ይካክል አይካም” በሚለው አይለካም። የዜጋን ሁሉ ተስፋ ያጨለመ ነው። አዋጁ የአገሪቱን ሕዝብ ከይዘታ ባለቤትነት አሸቀንጥሮ ጥሎ መንግሥትን የመሬት ባለቤት የሚያደርግ ነው። አዋጁ አምባገነኖች በማን አለብኝነት የሚያወጡት አዋጅ ነው። ሕገ-መንግሥቱ “መሬት የሕዝብና የመንግሥት ነው” ቢልም አሁኑኛው ግን በራሱ ጠቅልሎ ሕዝብን ጭሰኛ አድርጎታል። ንብረት የማፍራት ሕገ-መንግሥታዊ መብቱን ነጠቆታል። በዚህም ሕዝብ አቋሙን በግልፅ አሳውቋል። ሕዝብ ከአዋጁ መውጣት በኋላ ለይስሙላ በተካሄዱ ስብሰባዎች ላይ በአዋጁ መውጣት ቁጥጥን ገልጿል። ሕዝብ ትክክለኛ አቋም ወስዷል። ሕዝብ ሊደመጥ ይገባል። ሕዝብ መከበር አለበት። የሕዝብን እምነትና ፍላጎት በጠንቃቄ እየጨፈሰቁ የሕዝብን ጩኸት እንደ ቁራ ጩኸት እየቆጠሩ መጓዝ ለማንም አይጠቅምም። ሕዝብ የማስጠንቀቂያ ደውሉን አስምቷል። ሕዝብ የመደመጥ መብት አለው። በአሁኑኛው የሚመራው መንግሥት በተቆጣጠራቸው የሚዲያ ተቋማት የመሰለውን የሚፈልገውን በሕዝብ ስም እያስተላለፈ የሚያካሂደው ፕሮፖጋንዳ ለራሱም፣ ለሕዝብም፣ ለአገርም እንደሚጠቅም አውቆ ሊያስብበት ይገባል።

አዋጁ ዙሪያ በመንግሥት ባለሥልጣናትና ካድሬዎች የሚሰጠው መግለጫና ከሕዝብ ለሚቀርበው ጥያቄ የሚሰጡት መልሶች የፊዝ መሆናቸው የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ አንድነት መድረክን (መድረክ) ያስገረመው ጉዳይ ነው። ይህም ነገር ይዘታ አስከትሎ ያለውን አስከትለው ድረስ ሊዝ አይገባም ማለት “ዶሮን ሲያታልገሱ በመጫኛ ጣሊት” አይነት መሆኑ ነው። እነዚህ አካላት እንዳብራሩት “ነገር ይዘታዎች ወደ ሊዝ ስርዓት የሚቀየሩበት ሁኔታ ዝርዝር ጥናት ተደርጎ በ4 ዓመት ጊዜ ውስጥ ርምጃ ሊወሰድ እንደሚችል ነው።” (አዲስ ዘመን ጥቅምት 22/2004 ዓ.ም) ከባለሥልጣናቱ ማብራሪያዎች ለመረዳት እንደተቻለው አዋጁ ከጥናት በፊት ቀድሞ የመጣ እንደመሆኑ የአሁኑኛው ሥርዓት የሕዝብን መብት ቤተ መሥሪያ ማድረግ አገዛዙን ሥርዓቱ የዜጎችን ጥቅምና ክብር ማዕከል ያላደረገ መሆኑን ሕዝባችን ይገነዘበዋል። በመድረክ ዕምነት ደግሞ ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት ተገቢው ጥናት መካሄድ ነበረበት እንላለን።

ስለሆነም በገጠር ነዋሪው አርሶ አደር የይዘታው ባለቤት መሆን እንዳለበትና የከተማ ነዋሪው የመኖሪያ ቤት የሰራበት መሬት ባለቤትነት እንደሚያረጋግጥ መድረክ በፖለቲካ ፕሮግራሙ ያሰፈረውን እውን ለማድረግ በተያያዘው ትግሉ እንደሚቀጥል እየገለፅን መላው ሕዝባችንም መብቱን የሚጋፉ አዋጆችንና ድርጊቶችን ለመቃወም በምናደርገው እንቅስቃሴ ውስጥ ከጎናችን እንዲቆም ሀገራዊ ጥሪችን እናቀርባለን።

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ አንድነት መድረክ (መድረክ)
ጥር 17 ቀን 2004 ዓ.ም
አዲስ አበባ

አገርን ከውድቀት መታደግ የወቅቱ አንኳር ጥያቄ ነው አንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ (አንድነት) የህዝብ ግንኙነት ቋሚ ኮሚቴ

አገርና ዜግነት የአንድ ሳንቲም ሁለት ገፅታዎች ናቸው። አገር ያለ ዜጋ ዜግነትም ያለ አገር ከቶ አይታሰቡም። ካለፉት 60 እና 70 ዓመታት ጀምሮ በመካከለኛው ምሥራቅ የፍልስጤምና የአሥራኤል የከረረ ግጭት ለዓለም ሥጋት እስከ መሆን የደረሰውና ዛሬም መፍትሄ ያልተገኘለት በአገር የህልውና ጥያቄ ጉዳይ ነው። ሰው ያለ አገር ሰው ያለዜግነት ምሉዕ አይደለምና።

ከአገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ስንሳ አገራችን የሕይወት ክፍፍልና ከአጥንታችን ጋር የተሞላ ስለመሆኑ የማይሰማው ሰው የሚኖር አይመስለንም። ኢትዮጵያዊነታችን የብዙ ሺህ ዓመታት ታሪክ ያለው ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ እንዲሁ ከአርባ ጊዜ በላይ በስም መጠቀሟ የታሪካችንን ጥንታዊነት በውል የሚያሳይ ነው። የዘመኑ መሪዎቻችን ይህንን ክደው የ100 ዓመት ታሪክ ሊለጥፉት ቢሞክሩም የጥንት አባቶቻችን ይህንን አገር ከፍፁም ህልውናዋ ጋር ለኛ ለማውረስ ባካሄዱት የዘመናት ቅብብሎቿ የከፈሉትን ውድ ዋጋ ለአፍታ እንዲሁ መዘንጋት የለብንም። የአገራችንን ክብሯን ጠብቀን ለቀጣዩ ትውልድ ማስተላለፍ ይጠበቅብናል። የትውልድ ሂደት እንደ ሰንሰለት ነው።

ከሦስት ሺህ ዓመታት በላይ በህልውናዋ ፀንታ የቆየችውን ይህችን አገር የዛሬዎቹ የአሁኑኛው ካድሬዎች ሲሸረረፉትና ለባዕዳን አሳልፈው ሲሸጧት እጃችንን አጣምረን ዳር ቆመን ልንመለከተው አይጋባም። አሁኑኛው የህልውናው እስትንፋስ አድርጎ በሚቆጥረው ህገ መንግሥት አንቀጽ 39 ላይ የሰፈረውን ሀሳብ ለማሳካትና ከኤርትራ መገንጠል በኋላ ቀሪውን የኢትዮጵያ ግዛት በብሄረሰብ ሽንፈት ለመገንጠል ያደረገው መሥሪያ ቤቱ በ1997 ዓ.ም ምርጫ ወቅት መሪው ህዝብ ባሳየው ፍጹም ኢትዮጵያዊነት ሳይሳካለት ቀርቷል። አቶ መለስ ስልጣን እንደጨበጡ የባንዲራችንን ታሪካዊነትና ኢትዮጵያዊ ቅርስነት በማንቋሸሽ ከተራ የዱቄት መቋቋሚያ ጨርቅ እንደማይለይ አድርገው መናገራቸው አገሪቱ እንደ አገር በልበሙሉነት እንዳትቀጥል ገና ከማለፍ የወጡት ስልት መሆኑን መረዳት አያዳግትም።

ከምርጫ 97 በኋላ ራሱን በመንግስትነት ሰይሞ ቤተመንግሥት የከተመው አሁኑኛው የህዝብን ድምፅ ነፃና ፍትሐዊ ባልሆነ ምርጫ በ99.6 በመቶ ተመርጧል። ብሎ ሥልጣን መያዙ ዓለም የሚያውቀው ነው። አሁኑኛው አምባገነናዊ ባህሪው ከዓመት ዓመት እየጨመረ መጥቷል። በዘር ከፋፍሎ የኢትዮጵያን አንድነት ለማዳከም የቀየሰው ስትራቴጂ የወጠው ሴራ ባለመሳካቱ የአገሪቱን ለም መሬት እየቆረሰና እየሸነሸነ በበቆሎ ዋጋ ለባዕዳን መቸርቸር ከጀመረ ሰነባብቷል። በኢትዮ-ኤርትራ ጦርነት ውድ የኢትዮጵያ ልጆች በፈንጅ ላይ እየተረማመዱ ሕይወታቸውን ገብረው ከሻዕቢያ ያስመለሱትን የትግራይ ለም መሬት በሚሰጥ ለሻዕቢያ ለመሰጠት መስማማቱን አገር ያወቀው ፀሐይ የሞቀው ጉዳይ ነው። ይህ አልበቃ ብሎት ከጎንደርና ከጋምቤላ ሰፋፊ መሬቶችን የሱዳን

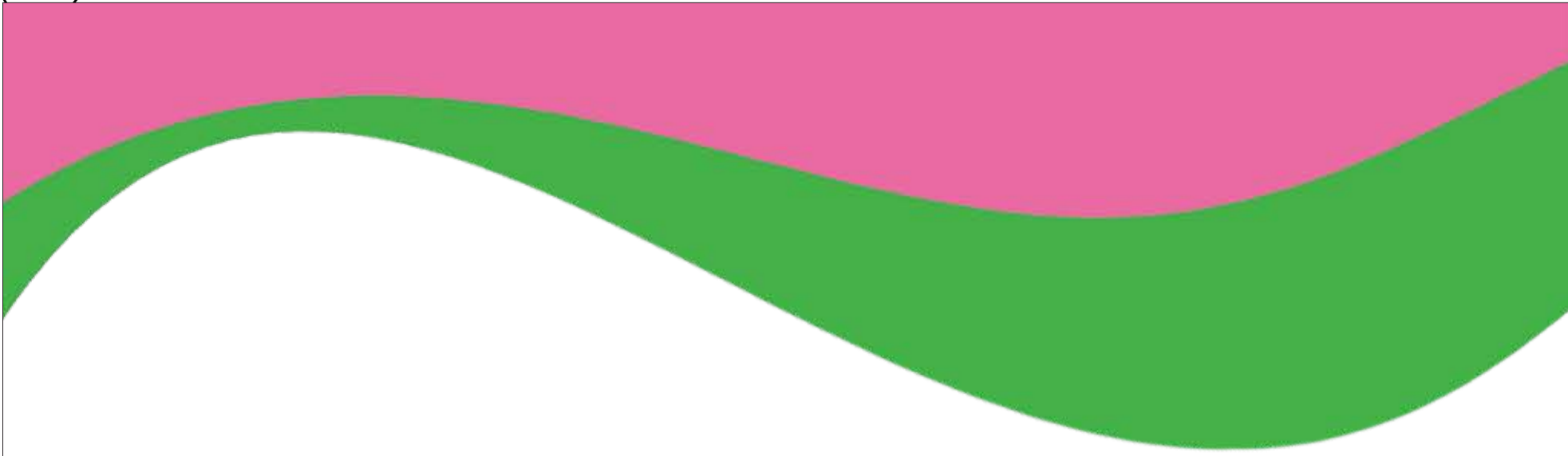
ግዛት ነው በሚል ቆርሶ የሰጠና በዚህም ሣቢያ የአገሪን መሬት አሰነካካም ያለው ኢትዮጵያዊ ላለመልቀቅ እስከዛሬ አሻራረኝ እንዳለ ነው። ከዚህ በተጨማሪም ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ ዳግም በኢንቬስትመንት ሰብብ የሰሜኑ ኢትዮጵያ ህዝብ የሚያርሰው መሬት ጠቦት በድህነት እየዳከረ ባለበት ሁኔታ ለሰው አረቢያና ለህንድ ሀብታሞች ከ50 እስከ 90 ዓመታት በሚቆይ የሊዝ ይዘታ በርካሽ ገንዘብ መቸብቸብን ተያይዞታል። በንቀትና በትዕቢት የተሞላው /አሁኑኛው የአገሪቱ ምሁራን በወቅቱ የሰጡትን አስተያየት ሲያጣጥል ቢቆይም አለም አቀፍ ውግዘትንም እያስተናገደ ነው። የመሬት ወረራውን ተገቢ እንዳልሆነና አገርን በብርቱ እንደሚጎዳ የነገሩትን በንቀት ንግግር እያጣጣለው ይገኛል።

ውድ ኢትዮጵያውያን እውን አገራችንን ትወዳላችሁ? ኢትዮጵያ ቤታችሁ፣ ገመናችሁ፣ ትዳራችሁ፣ ህልውናችሁ እንደሆነች ይሰማችኋል? እስቲ ፍልስጤማውያንን ተመልከቷቸው። በማያባራ የደም መፋሰስ ውስጥ የገቡት የአገር ጉዳይ የማንነት ጥያቄ ስለሆነባቸው ነው። አሁኑኛው አኛን ከመናቁ የተነሣ የአገሪቱን መሬት እየቆረሰ ለባዕዳን ሲያድል ዝምታችን ምን የሚሉት ነው? “ባለቤቱን ካልናቁ አጥሩን አይነቀቁን” እንዲሉ ሆነና ዝምታችንን ከፍርሃት ስለቆጠረው ከአያት ከቅድመ አያት የወረሰውን ይዘታችንን ለቀማን የእያንዳንዳችንን በር እያንኳኳ ነው።

ለሌሎች ግማሽ ምዕተ አመት በአምባገነን መሪዎች እስከፊ አገዛዝ የተማረሩ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ዜጎች አገራቸውን ጥለው በመሰደድ በባዕድ አገሮች ለባይተዋርነት ኑሮ ቢዳረጉም መቼም ቢሆን ኢትዮጵያዊነታቸውን ለአፍታ ያህል እንዲሁ አይዘነጉትም።

ውድ ኢትዮጵያውያን በእነዚህ ሦስት እና አራት ዓመታት ውስጥ የኑሮ ውድነቱና የህዝቡ ድህነት መላ ካልተበጀለት አገሪቱ አስፈሪ የሆነ የመብታተን አደጋ ሊያጋጥማት እንደሚችል አሁኑኛው ራሱ በህዳር 2004 ዓ.ም ለተማሪዎችና ለመምህራን ውይይት ባዘጋጀው ሰነድ (ጥራዝ) ላይ በግልፅ አስቀምጦታል። አሁኑኛው የአገዛዝ ዘመኑን ለማራዘም ሲል የአገሪቱን ህልውና እየናደ መሆኑን ልብ ልንል ይገባል። እምቤ ኢትዮጵያን ከመብታተን ለመታደግና ከጥንት ጀምሮ ሲወርድ ሲሞረድ የመጣውንና በአኩልነት ላይ የተመሠረተ አንድነቷን ጠብቆ ለማቆየት መነሳት የሚገባን አሁን መሆኑን ተገንዝበን በፅናት ልንታገል ይገባል።

አንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ (አንድነት) የህዝብ ግንኙነት ቋሚ ኮሚቴ
ጥር 21 ቀን 2004 ዓ.ም
አዲስ አበባ

አንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ (አንድነት)

አዲስ በወጣው የሊዝ አዋጅ ላይ የውይይት መድረክ ለአሁኑ ጥር 20 ቀን 2004 ዓ.ም መጥራቱ ይታወቃል። ሆኖም ከአፍሪካ ሕብረት የመሪዎች ስብሰባ ጋር በተያያዘ ምክንያት ወደ አሁኑ ጥር 27 ቀን 2004 ዓ.ም መተላለፉን እየገለፁን በውይይቱ ላይ እንዲገኙ በአክብሮት ተጋብዘዋል።

በውይይት መድረኩ ላይ

የተከበሩ አቶ ግርማ ሰይፉ እና ኢ/ር ዘለቀ ረዲ ጽሑፍ ያቀርባሉ።
የስብሰባው ቦታ፡- ኢየሩሳሌም ሆቴል
የስብሰባው ቀን፡- አሁኑ ጥር 27 ቀን 2004 ዓ.ም ከጠዋቱ 3:00 /ሰዓት/ ጀምሮ

ለለውጥ በጽናት እንታገላለን!!
የሕዝብ ግንኙነት ቋሚ ኮሚቴ

የኢትዮጵያ ሕዝብን የሥልጣን ባለቤት ለማድረግ በማደረገው ትግል የግልምን ድርሻ መወጣት ይፈልጋሉ?
እንግዲያውስ ለዚህ አለማ በፅናት ለማታገለው አንድነት ፓርቲን በሞራል፣ በሀሳብና በግንኙነት ይርዱ።

አንድነትን በግንኙነት መርዳት ለምትፈልጉ፤
አንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትሕ ፓርቲ
የሂሳብ ቁጥር፡- 510
ንብ ባንክ፡ ዑራካል ትሮንጫፍ ገቢ ያድርጉ።

ድረ-ገፅ: www.andinet.org
E-mail: andinet@andinet.org
or udjparty@gmail.com
Tel. 011226288